Sfinţii apostoli din cei şaptezeci: Filimon, Apfia, Arhip şi Onisim, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel

(22 noiembrie, 4 ianuarie, 15 şi 19 februarie)

Sfinţii apostoli Filimon, Apfia, Arhip şi Onisim

Sfinţii apostoli Filimon, Arhip şi Onisim, din cei şaptezeci de apostoli, au fost următori şi ucenici ai Sfântului apostol Pavel. Sfinţii Filimon şi Arhip au slujit în cetatea Colose din Frigia, iar fericitul Onisim, la Roma. Sfântul Pavel îl numeşte pe Arhip „împreună oştean cu noi“ (Filimon 2), iar dregătorul Filimon este zugrăvit ca un fiu duhovnicesc şi prieten adus la credinţă de el, în casa căruia se făcea adunarea creştinilor din Colose, numindu-l „iubitul Filimon, împreună lucrător cu noi“ (Filimon 1). Iar Sfânta Apfia, soţia lui, este numită „sora Apfia“ datorită vredniciilor ei. Sfântul Onisim a fost sclavul lui Filimon, devenind frate şi egal cu fostul său stăpân. Sfânta Tradiţie ne spune că toţi membrii acestei familii au fost sfinţiţi „episcopi călători“, iar Apfia slujea fraţilor de credinţă în biserica din casa ei. Sfânta Apfia a suferit moarte martirică în timpul

împăratului Nero (54-68), iar Onisim a suferit în timpul prigoanei lui Domiţian (81-96).

Soborul Sfinţilor apostoli, cei şaptezeci la număr este prăznuit la 4 ianuarie din care fac parte şi Sfinţii Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia.

Index

În această lună (noiembrie), ziua a douăzeci şi doua - Sfântul apostol Filimon, şi cei împreună cu dânsul. Şi sfânta muceniță Cecilia (Minei) 5
Canon de rugăciune către Sfinţii apostoli Filimon, Arhip şi Onisim şi către cei împreună cu dânşii 30
Epistola către Filimon a Sfântului apostol Pavel 38
Capitolul 1 - Salutare. Iubirea şi credinţa lui Filimon. Pavel intervine pentru Onisim 38
Prolog – Filimon 40
Omilia I - Trebuie a-i ierta pe cei care ne greşesc şi a aştepta de la Dumnezeu iertarea propriilor greşeli. Să nu-i preferăm pe oameni înaintea lui Dumnezeu şi să ne mărturisim păcatele 41
Omilia II - Noi trebuie a le ierta pe slugi şi a nu le aduce în deznădăjduire. Despre smerenie, despre cei trei tineri şi despre prorocul Daniel 47
Omilia III - Despre rugăciune, cum că este un mare bun şi că trebuie a cere rugăciunile preoţilor, şi a face cele vrednice de binecuvântare. Că Dumnezeu este bun şi iubitor de oameni 55
Sfântul apostol Onisim (†95) (15 februarie) 61
Evanghelia şi Apostolul zilei 62
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Onisim 64
În această lună (februarie), ziua a cincisprezecea - Sfântul apostol Onisim (Minei) 72
Imnografie 82
Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci de apostoli 83
Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel 88
Sinaxar - Sfântul apostol Onisim - 15 februarie 91
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Onisim 93
Iulian Dumitraşcu - Calendar orthodox - Sfântul apostol Onisim 95
Proloagele din 15 februarie 96
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Onisim (15 februarie) 100
Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul 101

Sfântul apostol Onisim (15 februarie) 103
Sfântul Ioan Gură de Aur – Cuvântul al III-lea la Sfântul apostol Pavel 105
Părintele Teofil Părăian - „Despre prietenie“ 110
Maica stareţă Lucia – Poezie 123
Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său (15 februarie)..... 126
Icoane..... 127
Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi Apfia (19 februarie) 143
Evanghelia şi Apostolul zilei 144
În această lună (februarie), ziua a nouăsprezecea - Sfântul apostol Arhip (Minei)..... 147
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Arhip..... 159
Imnografie 167
Vieţile Sfinţilor - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia (19 februarie)..... 168
Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia..... 169
Sinaxar - Sfântul apostol Arhip, Filimon și soția sa Apfia - 19 februarie ... 170
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi soţia sa, Apfia 172
Sfânta mucenița Filoteia din Atena - drumul spre sfințenie (19 februarie)174
Proloagele din 19 februarie..... 176
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia 180
Sfântul apostol Filimon 181
Sfânta apostoliţă Apfia 183
Sfântul apostolul Arhip 184
Sfântul apostol Filimon şi soţia sa apostoliţa Apfia - modele pentru slujitorii contemporani 186
Sfinţii apostoli şi mucenici Arhip, Filimon şi Apfia, cei ce au urmat învăţătorului lor..... 188
Sfinţii apostoli din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel (22 noiembrie)..... 189
Vieţile Sfinţilor - Pomenirea Sfinţilor apostoli Filimon, Arhip şi Apfia 189
Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor apostoli din cei şaptezeci, Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel..... 189
Proloage - Pomenirea Sfinţilor apostoli, din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim, Apfia, ce au fost ucenici apostolului Pavel..... 190
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfinţii apostoli Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia; Sfânta mucenită Cecilia 192

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sfinţii apostoli Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia; Sfânta muceniţă Cecilia 194
Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi Apfia şi cei împreună cu dânşii 196
Părintele Teofil Părăian - Despre Epistola către Filimon 198
Icoane 200

În această lună (noiembrie), ziua a douăzeci şi doua - Sfântul apostol Filimon, şi cei împreună cu dânsul. Şi sfânta muceniță Cecilia (Minei)

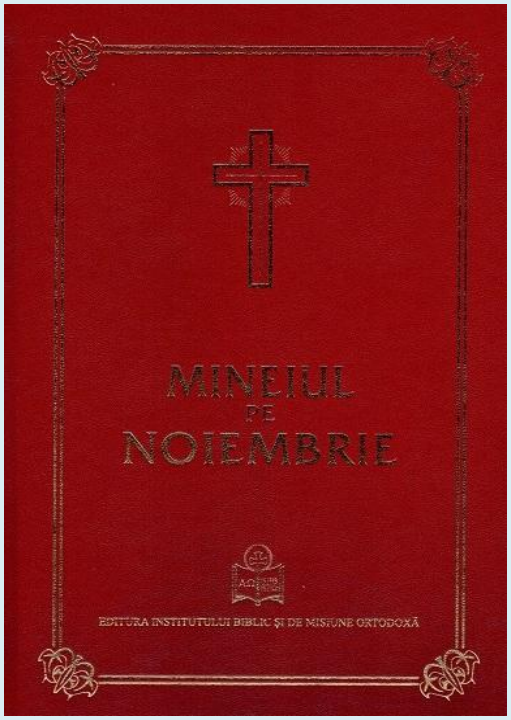

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., Stihirile pe 6, ale praznicului 3, şi ale sfinţilor 3.

Stihirile praznicului, glasul al 8-lea:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, prea slăvită minune! Acum se însemnează mai înainte cele negrăite ce vor să fie, cele închipuite, astăzi văzute se înţeleg; că ceea ce a strălucit Lumina cea dumnezeiască în lume, ca o mireasă se aduce în Biserica lui Dumnezeu, pe care să o lăudăm ca pe o Biserică dumnezeiască prea luminoasă, sfântă şi strălucită, a Dătătorului de lumină, Hristos.

Cu adevărat pârgă bine primită, au adus Ioachim înţeleptul, împreună cu Anna, Celui ce i-au învrednicit a le da lor rod dumnezeiesc, pe fiica lui Dumnezeu Fecioara Maria cu adevărat, prin care s-a izgonit pricina întristării. Pe care să o lăudăm cu bună credinţă veselindu-ne. Că aceasta s-a făcut pricină de bucurie a toată lumea.

Veniţi să alergăm, cu toţii tăinuit, şi luminându-ne cu luminările credinţei, să începem înainte acum întâmpinarea Fecioarei. Că lumina intră în Biserica lui Dumnezeu, mai înainte logodindu-se arătat prin Duhul. Căreia să-i prăznuim prăznuirea cea veselă, ospătându-ne toţi cu cuviinţă dumnezeiască la intrarea ei.

Alte **Stihiri** ale Sfinţilor apostoli, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Fiind viţă a viei celei de viaţă, slăvite Filimoane, ai picurat vin de dumnezeiască cunoştinţă, în sufletele cele cu durere şi ai veselit inimile cele întunecate cu întunericul înşelăciunii şi ţinute de negura nebuniei idoleşti. Pentru aceasta cu veselie prăznuim pomenirea ta cea luminată de Dumnezeu.

Cetatea Gazenilor te cinsteşte, că prin tine a văzut lumina cunoştinţei, fericite. Iar a Colosenilor, având ca o bogăţie dumnezeiescul tău trup, culege tămăduirile şi darul cel ce izvorăşte totdeauna. Pentru aceea săvârşind noi pomenirea ta, ne apărăm de primejdii, slăvite Filimoane, cu rugăciunile tale.

Cu credinţă să lăudăm împreună cu cinstita Apfia şi pe înţeleptul ierarh Arhip, cântând pe Filimon şi pe Onisim, sfinţiţii de Dumnezeu propovăduitori, prea cinstiţi dascăli, care au dezrădăcinat toată înşelăciunea mulţimii dumnezeilor cu cuvântul şi au sădit tuturor cunoştinţa adevărului, celor ce cinstesc totdeauna pomenirea lor cu bună credinţă.

Slavă..., a sfinţilor, glasul al 6-lea

Veniţi să lăudăm cu un glas, pe văzătorii Cuvântului şi tăinuitorii minunilor Lui. Pe Filimon şi Onisim, pe Apfia şi pe Arhip, pe apostolii lui Hristos, strigând către dânşii: Bucuraţi-vă, luminătorii lumii, părtinitorii Colosenilor. Bucuraţi-vă, cei ce sunteţi locuitori împreună cu îngerii, care aţi răsturnat bărbăteşte rătăcirea idolilor şi a-ţi propovăduit pe Mântuitorul Hristos, izbăvind pe oameni din rătăcire. Pentru aceasta, ca cei ce staţi lângă scaunul Sfintei Treimi, rugaţi-vă să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a prazniculuiui, glasul 1, a lui Gheorghe Nicomideanul

Să se bucure astăzi Cerul de sus şi norii veselie să stropească, pentru foarte prea lăudate măririle Dumnezeului nostru. Că iată uşa ceea ce caută spre răsărituri,

născându-se după făgăduinţă din cea stearpă neroditoare şi lui Dumnezeu sfinţită fiind spre locaş, astăzi în Biserică ca o jertfă fără prihană se aduce. Să se bucure David, lovind în alăută; că zice: Aducese-vor Împăratului fecioare în urma ei, cele de aproape ale ei se vor aduce. Înlăuntru în cortul lui Dumnezeu înlăuntrul altarului, să se hrănească spre locaş, Celuia ce S-a născut mai înainte de veci din Tatăl fără stricăciune, spre mântuirea sufletelor noastre.

Vezi: Stihirile Sfintei Cecilia ale Vecerniei s-au pus la Laude.

La Stihoavnă

Stihirile praznicului, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Astăzi psalmiceşte, cetele fecioarelor, făclii aprinzând, luminat merg înaintea celei singure prea fără prihană.

Stih: Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei.

Pe muntele cel gânditor, prea dumnezeiască masă, pe podul şi năstrapa, primeşte-o proorocule, pe cea singură fără prihană.

Stih: Aduce-se-vor întru bucurie şi veselie, aduce-se-vor în Biserica Împăratului.

Uşile altarului, deschizându-le, Zaharie, primeşte, proorocule, pe dumnezeiască uşa lui Dumnezeu, pe cea pururea Fecioară.

Slavă..., a sfinţilor, glasul al 2-lea

Veniţi adunarea credincioşilor, cu cântări de laude să lăudăm pe dumnezeiasca odraslă a Colosenilor, pe păstorul Gazenilor. Bucură-te, strigându-i lui, apostole mărite, care cu cuvintele tale cele de Dumnezeu înţelepţite ai întors pe oameni către dumnezeiasca cunoştinţă, vânând sufletele lor către calea pocăinţei. Bucură-te că ai prea iubit pe Sfinţi, pentru Hristos Dumnezeu, Filimoane prea lăudate. Pentru care şi Pavel scriind ţie, te cinsteşte cu laude, mărturisindu-te pe tine, odihna celor dinlăuntru ale lor. Şi acum în ceruri stând de faţă înaintea scaunului Împăratului a toate, Dumnezeu, cere nouă curăţire de păcate şi mare milă.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

Astăzi în Biserică se aduce Fecioara cea cu totul fără prihană, spre sălăşluirea Împăratului a toate, Dumnezeu, şi Hrănitorului a toată viaţa noastră. Astăzi sfinţenia cea prea curată, ca o junice de trei ani, în Sfânta Sfintelor se aduce. Acesteia să-i strigăm ca îngerul: Bucură-te, ceea ce numai tu eşti între femei binecuvântată.

Troparul apostolilor, glasul al 3-lea: Sfinţilor apostoli, rugaţi pe milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greşale sufletelor noastre.

Slavă..., Şi acum... al praznicului

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul praznicului, de două ori. Slavă..., al sfinţilor, Şi acum..., iar al praznicului.

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Pe tine, o înţelepte, când te-a trimis, mărite, Dumnezeu, Cuvântul lui Dumnezeu, către toate marginile pământului, ca o stea prea luminată, fericite, ai luminat sufletele cele ce zăceau întru întuneric şi le-ai povăţuit pe ele la dumnezeiasca cunoştinţă, Filimoane apostole.

Slavă..., Şi acum...,

Podobie: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Fecioare lăudaţi, maicilor prăznuiţi, popoare prea măriţi, preoţi binecuvântaţi pe prea curată Maica lui Dumnezeu, căci cu trupul pruncă fiind mai înainte, s-a adus în Biserică ca un locaş prea sfinţit al lui Dumnezeu. Pentru aceasta praznic duhovnicesc prăznuind, strigăm ei; ca ceea ce este folositoarea neamului omenesc.

După a doua Catismă, **Sedealna**, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Să cinstim credincioşilor cu un glas, slăvită pomenirea cinstitului Filimon, Onisim, Arhip şi Apfia, strigând către dânşii: Dumnezeieştilor propovăduitori şi slujitori ai Cuvântului, mântuiţi sufletele noastre de veşnica muncă, cu rugăciunile voastre.

Slavă..., glasul al 4-lea

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Dumnezeiască făclie luminoasă, te-ai pus cetăţii Colosenilor, mărite, sfinţite apostole Filimoane fericite, luminătorule al marginilor lumii.

Şi acum..., asemenea

Podobie: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Davide mergi înainte în Biserica lui Dumnezeu, şi bucurându-te, primeşte pe Împărăteasa noastră, şi către dânsa strigă: Intră Doamnă, în Biserica Împăratului intră, a cărei slavă acoperită se cunoaşte; din care miere şi lapte va să curgă nouă tuturor, lumina Hristos.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele al praznicului cel dintâi cu Irmosul pe 6, şi al Sfinţilor 2 pe 8.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea 1-a, glasul al 2-lea

Irmos: Veniţi, popoare, să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, cel ce a despărţit marea şi a trecut pe poporul pe care l-a slobozit din robia egiptenilor, că S-a prea mărit.

Umblând prin locaşurile cele cereşti cu bucurie, lucrătorule de cele sfinte, dă-mi mie dar, celuia ce laud dumnezeieşte sfântă pomenirea ta, că tu te-ai prea mărit.

Cu râurile cuvintelor tale, ai adăpat inimile, şi le-ai gătit a lucra înţelegeri cereşti cu credinţă, fericite apostole Filimoane, vrednicule de laudă.

Lucrând cu sfinţenie sfinţita Evanghelie, cu strălucirile Duhului, ai luminat sufletele, izbăvindu-le de întunericul nebuniei idoleşti, înţelepte apostole.

A Născătoarei

Pe tine ceea ce eşti nespurcată, cu adevărat te-a însemnat de demult dumnezeiască ceata proorocilor cu multe feluri de însemnări, pe ceea ce singură ai născut pe Stăpânul.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea 1-a, glasul 1

Irmos: Hristos Se naşte, slăviţi-L...

Locaş prea sfânt al lui Hristos, sălăşluire cu chip de lumină a lui Hristos, Biserică prea curată a lui Hristos; slăvită Cecilia, muceniță cinstită, cu rugăciunile tale luminează-ne pe noi cei ce te lăudăm.

Dorind de frumuseţea lui Hristos, întărindu-te de dragostea lui Hristos, supunându-te poruncilor lui Hristos, te-ai omorât lumii, şi tuturor celor din lume, muceniță cinstită, şi te-ai învrednicit vieţii celei veşnice.

Slavă...

Purtând suflet nespurcat şi trup curat şi prea lămurit, te-ai făcut mireasă lui Hristos Dumnezeu, care te păzeşte, curată, şi fără prihană muceniță în veci, în cămara Mirelui cea înţelegătoare, de Dumnezeu fericită.

Şi acum..., a Născătoarei

Roagă-te Fecioară fără prihană Domnului şi Stăpânului tău neîncetat, să ne mântuim noi robii tăi de stăpânirea patimilor, pe care L-ai întrupat prea curată din sângiurile tale, şi S-a împărtăşit cu noi.

Catavasie: Hristos Se naşte, slăviţi-L, Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul şi cu veselie lăudaţi-L, popoare, că S-a prea slăvit.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cel ce prin lemn ai omorât păcatul şi frica Ta sădeşte-o în inimile noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Propovăduind patimile lui Hristos şi învierea, ai ridicat ca din mormântul necredinţei şi al omorârii pe oameni, Filimoane vrednicule de laudă.

Pe Onisim cel dumnezeiesc, şi pe Filimon, pe Apfia şi pe Arhip, pe stelele care luminează marginile pământului, să-i lăudăm cu cântări sfinţite.

Curăţind puterea cea de vedere a gândului, aţi dobândit dumnezeieştile vederi, şi inimile cele rătăcite le-aţi întors spre cunoştinţă, prea sfinţiţilor.

A Născătoarei

Arătându-te curată şi cu totul nestricată, ai primit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, pe Cel ce a curăţit firea noastră, care era întinată cu căderile în păcate, Fecioară.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului, Celui Născut...

Căutând pe Hristos Dumnezeu, care S-a întrupat din Fecioară negrăit, cu cuget curat, strigai către Dânsul: După Tine am alergat, Stăpâne, şi de dragostea Ta mi-am legat sufletul meu.

Având cămară cerească şi zestre stătătoare, ai defăimat cea de pe pământ şi pieritoare, ca pe o vremelnică, curată muceniță Cecilia, pentru Hristos păzindu-ţi fecioria nespurcată şi neîntinată.

Slavă...

Cu dragostea cea nematerialnică, ai veştejit dragostele cele materialnice, şi pe logodnicul tău cu cuvinte de viaţă, şi prea înţelepte, l-ai plecat să păzească fecioria împreună cu tine, cu care dimpreună te-ai adunat cu cetele îngerilor, muceniță vrednică de laudă.

Şi acum..., a Născătoarei

Ceea ce ca un pământ nelucrat, şi ca o vie foarte roditoare, Preacurată, luând în pântece, şi născând Strugurul cel fără de stricăciune pe Hristos, din care curge vinul cunoştinţei de Dumnezeu, roagă-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu, să ne mântuim noi.

Catavasie: Fiului, Celui Născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat mai presus de fire lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti Doamne.

Condacul şi Icosul praznicului, şi **Condacul** Sfântului Filimon, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Sfinţite apostole al lui Hristos Filimoane, pe cei ce cu credinţă săvârşesc astăzi prea sfântă pomenirea ta, mântuieşte-i pe toţi de tot felul de ispite şi de necazuri.

Icos: Cine va putea lăuda după vrednicie, pe cel ce Pavel căpetenia apostolilor prea înălţându-l prin epistolă, îl mărturiseşte mare întru credinţa către Domnul, şi întru dragostea către Sfinţi, şi odihnă măruntaielor acelora, pentru covârşirea milosteniei? Sau cine va binecuvânta durerile, care pentru propovăduirea Evangheliei ai suferit Filimoane apostole, răsturnând înşelăciunea idolească, cea cu rea credinţă, şi întorcând neamurile către dreapta credinţă, şi vitejeşte nevoindute până la sânge. Ci cu credinţă prăznuind adormirea ta, strigăm ţie: Mântuieştene pe noi pe toţi de feluri de ispite şi de necazuri.

Sedealna apostolilor, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu plugul cuvântului, bine lucrând inimile cele înţelenite, lucrătorule de cele sfinte, le-ai gătit a lucra cunoştinţa cea dumnezeiască şi surpând capiştile idolilor ai ridicat Biserică întru slava Ziditorului tău, fericite. Pentru aceasta adunându-ne, slăvim sfântă pomenirea ta Filimoane, luminat sfinţindu-ne şi cu un glas strigăm ţie: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Slavă...,

Sedealna sfintei, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Având pe Hristos Mire adevărat, ai urât dragostea mirelui celui pământesc şi l-ai adus şi pe el la Dumnezeu, prin credinţă pătimind tare împreună cu tine Cecilia şi luând cununa biruinţei, adu-ţi aminte de noi, împreună cu el.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

Roada dreptilor, a lui Ioachim şi a Annei, se aduce lui Dumnezeu în Biserica cea sfântă, cu trupul pruncă fiind hrănitoarea vieţii noastre, pe care o a binecuvântat sfinţitul Zaharia. Pe aceasta toţi pământenii cu frică, întru credinţă să o fericim.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 4-a

Irmos: Te laud, că glas am auzit, Doamne şi m-am spăimântat că ai venit până la mine, căutându-mă pe mine, cel rătăcit pentru aceea, prea slăvesc pogorârea Ta cea multă către mine, mult Milostive.

Cu vetreala Crucii zburând, ai trecut neviforat noianul cel cumplit al supărărilor vieţii, fericite, ocârmuind pe mulţi din primejdia mării, către limanul mântuirii, cu darul cel dumnezeiesc.

Luminători luminaţi pune înainte dumnezeiasca cetate a Colosenilor, pe sfinţitul Arhip şi pe Filimon şi pe Apfia şi pe Onisim cel mărit care luminează marginile lumii.

Izvorât-a râul cel dumnezeiesc al inimii tale, grăitorule de cele dumnezeieşti, şi au încetat apele şi râurile nedumnezeirii; iar sufletele cele topite de arsura necunoştinţei, le-a adăpat cu darul.

A Născătoarei

Te laud cu adevărat, prea lăudată, că ai născut mai presus de fire, pe Dumnezeu Cuvântul. Ci mă rog să tămăduieşti bolile smeritului meu suflet, ca una ce eşti bună, Mireasă a lui Dumnezeu.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei...

Înger luminos stând lângă tine şi dându-ţi-se ţie păzitor, te-a luminat cu lumină dumnezeiască, izbăvindu-te mărită de tot potrivnicul şi păzindu-te nestricată curată, plăcută lui Hristos cu credinţa şi cu darul, Cecilia.

Plecându-se dumnezeieştilor tale învăţături, o Cecilia! Valerian cel cu cuget viteaz, a părăsit întunericul cel prea adânc, venind cu bucurie către Botezul cel făcător de Dumnezeu şi luminându-i-se sufletul a strălucit cu lumina muceniciei.

Slavă...

Cămara cea de mire o ai schimbat cu cămara de mire curată, cea pământească cu cea cerească, ceea ce eşti vrednică de minune, întru care locuieşti cu bucurie, luminată cu frumuseţile fecioriei şi cu razele muceniciei, strălucită muceniță Cecilia, mireasă a lui Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei

Toiag odrăslit fără de umezeală, te-a închipuit Aaron pe tine Fecioară, că ai înflorit pe Săditorul a toată lumea. Pe care roagă-L totdeauna, să sădească frica Sa în inimile tuturor bine credincioşilor, Stăpână cu totul fără de prihană.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Tu Cel Lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai Întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, Slavă puterii Tale, Doamne!

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi făcătorul veacurilor, Doamne, întru lumina poruncilor Tale îndreptează-ne pe noi, că afară de Tine pe alt Dumnezeu nu ştim.

Văzând pe cei bolnăviţi de putrejunea relelor nebuniei idoleşti odinioară, i-ai vindecat cu cuvântul tău cel lucrător, mărite Filimoane, fiind tare primejduiţi.

Ca un îndreptător nerătăcit Filimoane, ai arătat căile cele cereşti celor rătăciţi cumplit şi i-ai povăţuit a iubi cu cuviinţă numai calea lui Hristos.

Praznic luminat face Biserica Colosenilor, cea cinstită a lui Hristos, cu bucurie cinstind pe dumnezeiescul Arhip şi pe grăitorul de Dumnezeu, Filimon.

A Născătoarei

Stăpână mântuieşte-ne pe noi, care suntem înviforaţi de furtuna cea cumplită a supărărilor şi de năvălirile barbarilor cele sălbatice şi de împresurările cele rele ale dracilor.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind păcii...

Căutând tu Valeriane baia cea dumnezeiască, şi s-a arătat înger luminându-ţi cugetul şi inima, cu descoperire de cuvinte sfinţite. Şi învăţându-te să te împreuni cu cetele cele cereşti, nevoindu-te pe pământ.

Trimisu-v-a vouă Hristos cununi văzute de trandafir dulce mirositor, căci v-aţi păzit cu fecioria şi trupul şi gândul şi a-ţi fost legaţi împreună întru Dumnezeiescul Duh. Că a lui Hristos bună mireasmă sunteţi, prin credinţă cu adevărat, prea lăudaţilor.

Slavă...

Părăsind rătăcirea cea urâtă Tiburtie, ai primit miros de dumnezeiască cunoştinţă şi cu osârdie ai mers pe calea, care duce către viaţa cea adevărată, crezând cu tot sufletul în Treime şi pătimind pentru Dânsa foarte cu dragoste.

Şi acum..., a Născătoarei

Arătatu-te-ai Fecioară curată mai aleasă decât Sfinţii Îngeri, că ai născut pe Îngerul Sfatului celui Mare, pe Dumnezeu Emmanuil, care a făcut pe oameni cereşti, cu pogorârea Sa, Fecioară, pentru milostivirea Sa cea nespusă.

Catavasie: Dumnezeul păcii fiind şi Tată al îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău celui Mare dăruindu-ni-L, pace L-ai trimis nouă. Deci, povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim, Iubitorule de oameni.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul păcatelor cel mai de jos m-a înconjurat, ci precum pe proorocul Iona, ridică Doamne, din stricăciune viaţa mea.

Arătatu-te-ai Cer, povestind tuturor slava cea mântuitoare, a Celui ce te-a slăvit pe tine şi te-a pus în rânduiala celor şaptezeci de ucenici, prea fericite.

Înstrăinându-te de patrie, cu cuvântul tău cel străin ai vânat pe cei înstrăinaţi de Dumnezeu şi i-ai arătat locuitori Sionului, ierarhe Filimoane.

Strălucind cu sfinţite bunătăţi şi lui Dumnezeu slujind prea ales, te-ai suit spre Cer, dănţuind împreună cu îngerii, Apfie.

A Născătoarei

Întrupează-se Cuvântul în pântecele tău şi pentru milostivirea se cunoaşte Om, ca pe om să-l facă Dumnezeu, Fecioară cu totul fără prihană.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona...

Ridicând mâinile către Dumnezeu cu osârdie, au surpat capiştile cele idoleşti şi le-au sfărâmat şi înălţările dracilor le-au dat pierzării, mucenicii cei foarte tari. Pentru aceea au luat cunună de biruinţă frumoasă şi luminată.

Miei cuvântători fiind sfinţilor, nu v-aţi îngrozit de pornirile fiarelor, nu aţi dat cinste fără socoteală dracilor, nu aţi adus jertfă de pierzare. Ci mai vârtos pe voi înşivă v-aţi adus jertfe curate lui Dumnezeu.

Slavă...

Dragostea lui Dumnezeu şi dorirea de la inimă şi dumnezeiasca iubire te-a aprins pe tine cu totul şi te-a făcut înger cu trup, slăvită, că ai plecat grumazii la sabie prea cu osârdie şi pământul l-ai sfinţit cu sângiurile şi văzduhul cu sufletul.

Şi acum..., a Născătoarei

Până la tine a stătut moartea, Fecioară, că ai purtat în pântece pe Hristos, Viaţa; pe Cel ce dăruieşte celor ce cred întru El curat, veselia cea nemuritoare şi

dumnezeiască. Pe Acela roagă-L, Preasfântă Fecioară, să izbăvească pe robii tăi de primejdii.

Catavasie: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi Trup luând, a ieşit, păzind-o nestricată; că Cel ce nu a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, a păzit-o nevătămată.

Condacul sfintei, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe Cecilia, care s-a făcut mireasă lui Hristos de bunăvoie şi s-a împodobit cu bunătăţile inimii, cu cuviinţă dumnezeiască să o lăudăm mulţimea credincioşilor. Că aceasta a ruşinat semeţia lui Almachie, strălucind ca soarele în mijlocul celor ce o căutau şi după aceea s-a arătat celor de pe pământ, dumnezeiască întărire, întărind credinţa.

Icos: Începere de bună nădejde s-a dat sfinţilor, a face lucruri minunate, înfricoşate şi mari, care minuni sunt vrednice a fi de mirare, dimpreună cu care şi bunătatea fecioarei Cecilia şi luminarea cea neîntinată a ei este de mirare. Cum dezbrăcându-se, a scăpat de boierul întunericului, şi alergând către lupta vrăjmaşului, a stătut întărită fără de frică. Ci şi noi pentru minunea aceasta a lucrurilor ce s-au făcut, adevărat să zicem: Cum pentru Hristos cu călcâiul a dat în veliar, întărind credinţa.

Sinaxar

În această lună în ziua a douăzeci şi doua, pomenirea Sfinţilor apostoli din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici apostolului Pavel.

Stih: Hristos chemându-vă v-aţi arătat cu străină alergare,
Ai lui Hristos ucenici, mergând către a lui chemare.
În douăzeci şi două de zile, aici a ridicat,
Pe Filimon cel prea lăudat.

Aceştia au fost pe vremea împărăţiei lui Nero, ucenici fiind Sfântului Pavel şi au mărturisit la Colose oraşul Frigiei, aproape de Laodicia. Făcând elinii praznic Artemidei, în capiştea lor din Colose, sfinţii cu alţii creştini dimpreună, lăudau

pe Dumnezeu în sfânta Biserică. Înduplecându-se aceştia la năvala idololatrilor, au rămas numai ei singuri cu Apfia, credincioasă fiind şi ea, dorind de mărturisirea lui Hristos. Deci prinzându-i, îi aduseră la Androcleu ighemonul Efesului şi au fost bătuţi de dânsul şi nesupunându-se a face jertfă la idolul ce se chema de dânşii Mina, îi îngropară până la brâu şi aşa îi uciseră cu pietre, săgetându-se întâi de copiii mici cu săgeţile.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei mucenițe Cecilia, Valerian şi Tiburtie.

Stih: O, Cecilia! Fierberea cea prin baie suferind,
Te speli însă cu baia sângelui prin sabie voind.
Pe Valerian şi pe cel împreună nevoitor al său,
Sabia îl omoară; căci cu ocară au surpat înşelăciunea celui rău.

Aceştia au suferit pe vremea împărăţiei lui Diocleţian, însă Cecilia era din Roma, din părinţi luminaţi. Deci măritându-o după Valerian, îl întoarse spre credinţa lui Hristos, şi-l plecă a petrece cu curăţenie. Iar Valerian, întoarse pe Tiburtie care îi era frate bun, şi la atâta faptă bună se sui Tiburtie, cât şi cu îngerii vorbea în toate zilele.

Aceştia dar fiind îngropători de moaştele mucenicilor lui Hristos, au fost pârâţi la Tuschie Almatie eparhul cetăţii, şi aducându-se înaintea lui şi pe Hristos mărturisind, s-au dat pe seama lui Capeclarie Maxim, să li se taie capetele. Care după ce tăiară pe sfinţi, văzând îngeri petrecând şi purtând ca nişte odoare sufletele mucenicilor, crezu şi el.

Iar Sfânta Cecilia, băgându-se într-o baie foarte tare înfierbântată, şi nelăsându-o să iasă, trei zile a stătut într-însa. Apoi din porunca eparhului, i-au tăiat capul acolo în aceea baie.

Tot în această zi, Sfântul Maxim Capiclarie, care bătut fiind s-a săvârşit.

Stih: Maxim al temniţei păzitor, este bătut,
Îndată ce poruncilor lui Dumnezeu, păzitor s-a făcut.

Tot în această zi, nevoinţa Sfinţilor mucenici, Marco, Ştefan şi a altui Marco.

Stih: Ştefane împreună cu doi Marco de sabie tăiat fiind,
Împreună cu ei eşti, multe cununi de biruinţă primind.

Aceştia erau pe vremea împăratului Diocleţian, şi a ighemonului Magnus, din cetatea Antiohiei Pisidiei. Deci fiind prinşi, şi pe Hristos în privelişte măr-

turisind, şi multe chinuri suferind, şi nevrând a se lepăda de Hristos, li s-a tăiat capetele.

Tot în această zi, chinuirea Sfântului mucenic Procopie, cel din Palestina.

Stih: Către tăiere ca spre Cer năvălind,
Şi Procopie odrasla Palestinei fiind.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Menign nălbitorul.

Stih: Menigne nălbitorule, capul de sabie ţi s-a tăiat.
Şi înălbindu-te pe sineţi, de înşelăciunea ce aveai te-ai spălat.

Acesta era din Colonia Elespontului din cetatea Parie. Şi auzind pe oarecari ostaşi strigând pe uliţă, că Nazarineanul Iisus venind noaptea, a furat pe legaţii noştrii, acesta foarte aprinzându-se cu duhul, multă grijă punea ca să câştige mucenicia. Căci în aceeaşi cetate a sfântului, mulţi mucenici fiind închişi prin închisori de păzitori, uşile fiind încuiate, sfinţii de dumnezeiesc înger au fost dezlegaţi din legături; care negăsindu-se, foarte s-au tulburat gonacii. Deci fiindcă Mening a auzit şi dumnezeiesc glas chemându-l pe el şi îndemnându-l către lupte, n-a prelungit. Ci dând înapoi stăpânilor, hainele ce le luase spre nălbire, şi poruncile date de tirani rupându-le, a fost bătut cumplit de muncitori, şi cu brânci aruncat pe pământ, şi fiind spânzurat pe lemn a fost strujit, şi degetele picioarelor i s-au tăiat. Deci aducându-se înaintea tiranilor, şi nevrând ca să jertfească, s-a osândit spre moarte, şi fiind lovit de gealat cu sabia, şi-a dat Domnului duhul.

Tot în această zi, prea cuviosul părintele nostru Avva.

Stih: Pe cel ce este al Avvalilor închipuire prea arătat,
Îl cinstesc cuviincios după purtarea numelui ca un fiu adevărat.

Acesta era din neamul ismailetenesc. Deci lăsându-şi părinţii, şi patria şi bogăţia, a urmat unui monah, şi luând chipul monahicesc, petrecea împreună cu monahul câţiva ani. Mai în urmă s-au dus amândoi la marele Evsevie nevoitorul, care adormind întru Domnul, a rămas acesta la locul lui. Deci petrecând acolo treizeci şi opt de ani, pururea sporea întru fapte bune, ca şi cum atunci ar fi început. Căci încălţăminte pe picioarele lui nu a pus niciodată. Mâncarea lui era atât de puţină, încât să dea numai puţină putere trupului, de prisos socotea încă şi băutura de apă, fiind încins cu grele lanţuri de fier, prea puţin şedea; iar partea cea mai multă de zi şi noapte o cheltuia stând drept şi făcând rugăciune. Sta şi pe genunchi, aducând rugăciuni Domnului; iar de a se culca pe pat, pururea se lepăda, căci nimenea nu l-a văzut pe el culcat, ci şi după ce s-a făcut

egumen, şi proestos monahilor de acolo se punea pe sine înaintea ascultătorilor fraţi, chip şi pildă de înţelepciune şi de faptă bună. Deci prin aşa petrecere plin de zile făcându-se, s-a odihnit în Domnul.

Tot în această zi, Sfinţii Hristofor, şi Eufimia, care de sabie s-au săvârşit.

Stih: Pe Eufimia împreună a o lăuda am cunoscut arătat,
Care cu tine Hristofore cugetătorule de Hristos s-a junghiat.

Tot în această zi, Sfinţii Talaleu şi Antim, care de sabie s-au săvârşit.

Stih: Talaleu şi Antim tăiaţi fiind,
Ca nişte odrasle dumnezeieşti sunt pururea înflorind.

Tot în această zi, prea cuviosul Calist, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Calist azvârlind cu călcâiul pe vrăjmaşul cel prea rău,
Se apropie ales prieten fiind al lui Dumnezeu.

Tot în această zi, Sfântul Tadeu, care de roată legat şi din deal slobozindu-se, s-a săvârşit.

Stih: Spre vale pe Tadeu, roata îl întoarce,
Căci pe glasul tunetului în roată, Psalmul zice.

Tot în această zi, chinuirea Sfinţilor mucenici Agapion, sfinţitul mucenic Sisinie şi Agapie.

Stih: Agapion nevătămându-se de fiară s-a mutat,
Căci pe acesta şi firea fiarelor l-a iubit arătat.
Mă aveai jertfitor, iar acum şi jertfă străină fiind,
Mă ai pe mine Sisinie, prin sabie cuvinte murind,
Pentru Dumnezeu cel ce S-a întins în locul Căpăţânii,
Capul tău Agapie îl întinzi sabiei.

Tot în această zi, pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru ierarhului şi făcătorului de minuni Clement, episcopul Bulgariei cel din Ahrida, care s-a numit şi Bulgaro Chiricos

Stih: Pe Clement propovăduitorul bulgarilor cel mare.
Care iubitor de faptă bună l-ar ascunde cu tăcere.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira fiind cinstit, cei trei tineri au defăimat porunca cea prea fără de Dumnezeu şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se cântau: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Fiind frumoase picioarele tale cele cinstite, Filimoane, ai umblat cu dinadinsul pe cărările Evangheliei, şi ai vestit tuturor celor biruiţi pacea cea sfântă, şi ai împiedicat pornirile dracilor.

Cu lumina cuvintelor tale s-a izgonit întunericul cel adânc al gazenilor; că te-ai făcut între ei lucrător de cele sfinte, ca un prea sfinţit, păstorind pe toţi prea ales apostole şi învăţându-i a cânta: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Pentru întâia oară s-a împărtăşit de binele tău cetatea gazenilor, că te-ai arătat şi mai mare scaunului ei, şi ierarh mântuitor, ca un arătător de cele sfinte Filimoane, îndemnând să strige: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Iubind pe Hristos, care a iubit pe oameni pentru milostivire, pe cei ce erau urâţi pentru prieteşugul vrăjmaşului, i-ai făcut prieteni lui Dumnezeu Filimoane, ca să cânte: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei

Puterea celor smeriţi şi sfeşnic luminos, şi dumnezeiască masă, munte şi uşă neumblată, scaun lui Dumnezeu şi palat, şi toiag al lui Aaron şi năstrapă de aur eşti Fecioară, care porţi pe Hristos, cel ce este mana vieţii.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în dreapta credinţă...

Cuptorul l-au prefăcut tinerii în rouă cu bună credinţă, iar tu Cecilia, răcorindute cu baia Botezului, nu te-ai ars în baia cea arzătoare, strigând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Tiburtie părăsind rătăcirea, cu învăţăturile tale cele nerătăcite, prea înţeleaptă, se îmbracă cu podoaba nestricăciunii cea dumnezeiască. Şi se numără împreună cu pătimitorii lui Hristos, strigând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă..., a Treimii

Mărturisind cu bună credinţă, pătimitorilor, Raza cea în trei Sori a Dumnezeirii, aţi risipit negura cea cu mulţi dumnezei, făcându-vă luminători, şi luminând cugetele credincioşilor.

Şi acum..., a Născătoarei

Bucură-te, strigăm ţie, ceea ce ai născut bucuria, Preacurată, şi ne-ai izbăvit pe noi pe toţi de blestem, cu mijlocirea ta, curată, cea neispitită de nuntă, care cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Catavasie: Tinerii în dreaptă credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebă-gând-o în seamă, de groaza focului nu s-au înspăimântat, ci, în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce în cuptorul cel cu foc la tinerii evrei S-a pogorât şi văpaia în rouă a prefăcut, pe Dumnezeu, lăudaţi toate lucrurile ca pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii

Purtând în inima ta Cuvântul ca un sfeşnic luminos, care aprinde pe cei mai de înainte stinşi, pe cei ce zăceau întru multul întuneric al necunoştinţei, i-ai sculat către ziua cunoştinţei de Dumnezeu, mărite.

Sfinţita ta mutare către Dumnezeu, s-a mărit cu sfinţite petreceri ale apostolilor, şi de gândurile celor fără de trup. A cărora vieţuire ai avut pe pământ, ca un tăinuitor sfinţit, Filimoane, grăitorule de cele dumnezeieşti.

Picând mir cu miros dulce de sfinţite minuni arătat, fericite, ai umplut de miros bun minţile şi cugetele cele cu bună credinţă, şi patimile cele împuţite le-ai gonit, de la cei ce prea înalţă pe Hristos, înţelepte Filimoane.

Ca nişte stele luminoase, împodobesc pururea cu cuviinţă întărirea Bisericii, minunatul Arhip, împreună cu Apfia, Filimon şi Onisim, luminând sufletele noastre.

A Născătoarei

Rai nou ni s-a arătat nouă cu adevărat, pântecele tău curată, odrăslind lemnul vieţii; şi pe cei morţi înviindu-i cu Roada lemnului, îi bagă iar în Rai, Născătoare de Dumnezeu.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcorit...

Cu dumnezeieştile ploi ale minunilor tale, speli spurcăciunea patimilor noastre, pe cei topiţi de arsura durerilor îi răcoreşti, cinstită muceniţă Cecilia, pururea pomenită, care strigă cu credinţă cântând: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Cu osârdie călduroasă, ai intrat în văpaia cea vâlvâietoare, cugetătoare de vitejie, şi nu te-a ars nicidecum, ci ai ieşit ca dintr-o baie de nestricăciune Cecilia, cântând lui Hristos, Împăratului tuturor: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

De răbdarea dumnezeiescului Valerian s-au spăimântat mulţimile îngerilor, că îndesându-se cu toiege de pretutindenea, şi cu mulţime de chinuri, foarte cu tărie răbdau, sfărâmând pe vrăjmaşi, şi cântând prea ales: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Năstrapă care porţi mana Dumnezeirii, te cunoaştem pe tine Fecioară. Sicriu şi masă şi sfeşnic, scaun al lui Dumnezeu, şi palat şi pod, care treci către viaţa cea dumnezeiască, pe cei ce cântă: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe pe Dânsul întru toţi vecii.

Canonul Sfinţilor apostoli

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău întru stricăciune prin mâncare, din Sfânta Fecioară negrăit întrupându-Se pentru noi, credincioşii, cu un gând în cântări să-L slăvim.

Fiind încuviinţat întru prea sfinţita ceată a Sfinţilor apostoli, locuieşti în ceruri, îndumnezeindu-te cu împărtăşirea cea dumnezeiască, şi strălucind cu lumină nespusă. Şi fiind totdeauna plin de bucurie duhovnicească, ierarhe Filimoane.

Cât este de minunat obiceiul tău, cât este de bun, cât este de frumoasă vieţuirea ta, cât este de slăvită adormirea ta, fericite apostole, cât a fost de luminată ziua întru care ai lăsat cele de pe pământ, şi te-ai suit pe sferele cerurilor, veselindu-te.

Astăzi se veseleşte toată Biserica lui Hristos; săvârşind bucurie de praznic duhovnicesc, întru pomenirea ta, care păzeşte-o nemişcată cu rugăciunile tale cele bine primite către Mântuitorul şi Dumnezeu, Filimoane prea sfinţite.

Sicriul moaştelor tale, izvorăşte picături de vindecări celor ce merg către el, fericite Filimoane apostole, bolile încetează, şi sfinţeşte sufletele tuturor, celor ce pururea prăznuiesc dumnezeiască pomenirea ta.

A Născătoarei

Porţi pe Cel ce toate le poartă, şi hrăneşti pe Cel ce hrăneşte toate, neştiind nicicum mijlocirea zămislirii, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Minunea ta este mai presus de gând, că înfricoşează pe îngeri, şi pe oameni, care te ştiu pe tine singură Fecioară, Maica lui Dumnezeu.

Alt Canon, al Sfintei Cecilia

Cântarea a 9-a

Irmos: Chipul naşterii tale...

Grădină închisă eşti, izvor pecetluit, frumuseţe păstrată, mireasă aleasă, locaş cu chip luminos, rai bine înflorit şi dumnezeiesc, al Împăratului tuturor, cugetătoare de Dumnezeu, Cecilia.

Ajuns-a-ţi la limanul cel lin, povara bunei credinţe o aţi liniştit, şi cu razele Dumnezeirii celei în trei Luminători vă luminaţi, îndumnezeindu-vă după dar, vitejilor pătimitori, pururea lăudaţi, de Dumnezeu fericiţi.

Slavă...

Părinte, Fiule şi Duhule, Treime nedespărţită, dă dumnezeiască luminare, celor ce cu credinţă cer de la Tine, iertare de păcate, prin rugăciunile înţelepţilor Tăi mucenici, ca după datorie neîncetat să Te slăvim.

Şi acum..., a Născătoarei

Firea noastră cea lepădată prin strălucirea naşterii tale, a văzut lumină, cea cu totul fără prihană, şi a scăpat din noaptea necunoştinţei, şi din tulburarea cea întunecoasă a patimilor. Pentru aceea ca pe o pricină a mântuirii noastre, pe tine te cinstim.

Catavasie: Chipul naşterii tale celei curate, l-a arătat rugul cel ce ardea nears. Şi acum te rugăm, ca să stingi cuptorul ispitelor cel sălbătăcit asupra noastră, ca să te mărim pe tine Născătoare de Dumnezeu neîncetat.

Luminânda Sfinţilor:

Podobie: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Arătându-vă apostoli, şi înşivă văzători Cuvântului, Arhipe prea sfinţite, Filimoane împreună cu Apfia, şi cu mucenița Cecilia, aduceţi rugăciune către Ziditorul, pentru noi care cu credinţă săvârşim sfinţită pomenirea voastră, ca să luăm iertare greşelilor şi să dobândim milă, că îndrăznind vă punem rugători către Stăpânul.

Slavă..., Şi acum..., a praznicului

Mieluşeaua cea fără prihană, Fecioara cea prea bună, astăzi intră în Biserică minunat, şi înaintea ei merg cetele celor fără de trup, şi mulţimile îngerilor, cu mulţime de fecioare, pe care a primit-o în braţe, dumnezeiescul preot, bucurându-se.

La Laude

Stihirile Sfinţilor pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Soarele cel slăvit, Iisus, Dumnezeul nostru, te-a trimis ca pe o rază cu multă lumină, la toate marginile lumii, pe tine Filimoane apostole, ca să goneşti întunericul răutăţii, şi să luminezi inimile cele întunecate de necunoştinţă, şi de biruirea patimilor, sfinţite propovăduitorule, prea fericite.

Făcutu-te-ai sălăşluire Treimii, curată, înfrumuseţându-ţi inima cu luminările bunătăţilor, pururea pomenită Apfio, şi strălucind cu lumina bunei credinţe mai luminat decât soarele, învăţându-te toată taina cea dumnezeiască. Pentru aceea te veseleşti împreună cu ceata celor fără de trupuri, ceea ce eşti aleasă de Dumnezeu.

Împreună cu dumnezeiescul Filimon, să lăudăm pe Arhip, pe propovăduitorul de cele sfinte, şi pe Onisim, ca pe nişte ierarhi cugetători de Dumnezeu, ca pe nişte mucenici prea mari, pe cei înţelepţi din apostoli, şi părtaşi luminării celei de sus, care stau lângă scaunul Slavei, şi ne cer nouă iertare păcatelor.

Alte **Stihiri** ale Sfintei, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn celor ce...

Trupul ţi l-ai păzit neîntinat, şi cugetul neprimitor de desfătări, şi te-ai adus pe sine-ţi mireasă nestricată, Celui ce te-a împodobit şi te-a sfinţit cu mucenicia, pururea fericită. Pentru aceasta te-a şi primit în cămara de mire prea luminată şi nestricată, Cecilia prea lăudată.

Bine mirosindu-te Domnul pe tine ca pe trandafiri de mirosuri dulci, arătat vânează prin mijlocirea ta fecioară cinstită, pe doimea fraţilor, cuprinzându-i pe ei cu rugăciunea ta cea neîncetată. Pentru aceea părăsind credinţa cea învechită a rătăcirii, s-a învrednicit Mirelui celui dumnezeiesc, care pentru nespusa bunătate S-a născut din Fecioară pruncă.

Averea ai defăimat-o, poftind cea cerească, şi pe logodnicul tău nu l-ai băgat în seamă, numărându-te pe sineţi în cetele fecioarelor, prea înţelepţeşte. Şi te-ai adus pe sineţi, Mirelui celui Ceresc, prea cinstită. Pătimind prea tare, şi călcând la pământ bărbăteşte trufia vrăjmaşului, podoaba pătimitorilor.

Slavă..., glasul al 8-lea

Pe trâmbiţa cea bine glăsuitoare a Preasfântului Duh, pe Filimon apostolul să-l lăudăm. Căci acesta arătat propovăduind întruparea Cuvântului lui Dumnezeu a scăpat, de nebunia idolească noroadele cele rătăcite, fii lui Dumnezeu, făcându-i. Pe care cu dragoste lăudându-l, să-l rugăm, zicând: Roagă-te pentru noi, cei ce cu credinţă săvârşim pururea cinstită pomenirea ta.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

După ce te-ai născut tu dumnezeiască Mireasă Stăpână, ai venit în Biserica Domnului, ca să te hrăneşti în Sfintele Sfinţilor, ca o sfinţită. Atunci şi Gavriil s-a trimis la tine cea cu totul fără prihană, hrană ţie aducându-ţi, cele cereşti toate s-au minunat, văzând pe Duhul Sfânt întru tine sălăşluindu-Se. Pentru aceasta nespurcată, neîntinată, ceea ce eşti în Cer şi pe pământ slăvită, Maica lui Dumnezeu, mântuieşte neamul nostru.

La Stihoavnă

Stihirile praznicului, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Primeşte, o Zaharie, înlăuntrul Bisericii, pe Sfânta Sfinţilor, în Sfintele Sfintelor, pe ceea ce este Născătoare de Dumnezeu.

Stih: Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, şi cele de aproape.

Din rădăcina lui David, ai odrăslit Fecioară aducându-ţi Gavriil bucurie striga: Că vei naşte pe Dumnezeu, prea curată.

Stih: Aduce-se-vor întru veselie şi bucurie, aduce-se-vor în Biserica Împăratului.

Ferice de sfinţita şi dumnezeiasca însoţire a lui Ioachim şi Annei, din care născându-te curată, te-ai adus acum Ziditorului tău.

Slavă..., Şi acum..., glasul al 4-lea

Astăzi Biserica ceea ce a încăput pe Dumnezeu, Născătoarea de Dumnezeu în Biserica Domnului se aduce, şi Zaharia pe dânsa o primeşte; astăzi Sfintele Sfinţilor se bucură, şi ceata îngerilor cu taină prăznuieşte. Cu care împreună şi noi prăznuind astăzi, cu Gavriil să strigăm: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine, cel ce are mare milă.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfinţii apostoli Filimon, Arhip şi Onisim şi către cei împreună cu dânşii

Sfinţii apostoli Filimon, Apfia, Arhip şi Onisim

Sfântul Filimon (19 februarie, 22 noiembrie şi 4 ianuarie) către care Sfântul Pavel s-a ostenit a-i trimite scrisoare, a fost episcop de Gaza.

Sfântul Arhip (19 februarie, 22 noiembrie şi 4 ianuarie) cel pomenit în aceeaşi Epistolă către Filimon, a fost, după Sfântul Eprafas (cel ţinut la Roma în legături), episcop în Colose, către care scrie Sfântul Pavel, zicând: Să spuneţi lui Arhip: Păzeşte-ţi slujba pe care ai luat-o de la Dumnezeu ca s-o săvârşeşti (IV, 17).

Sfânta Apfia (19 februarie, 22 noiembrie şi 4 ianuarie) este soţia Sfântului apostol Filimon şi împreună cu Sfinţii Filimon şi Arhip, ea a propovăduit în oraşul Colose, din chiar casa ei care devenise un centru creştin, fiind amintită de Sfântul Pavel în Epistola către Filimon (Filimon 1, 2).

Sfântul Onisim (15 februarie şi 4 ianuarie) despre care Sfântul Pavel scrie către Filimon, chinuindu-se de către Tertul, eparhul Romei, s-a sfârşit în Puteoli.

***

Troparul Sfinţilor apostoli Filimon, Arhip şi Onisim, glasul al 3-lea: Sfinţilor apostoli, rugaţi pe Milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Veniţi, popoare, să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, cel ce a despărţit marea şi a trecut pe poporul pe care l-a slobozit din robia egiptenilor, că S-a prea mărit.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Umblând prin locaşurile cele cereşti cu bucurie, lucrătorule de cele sfinte, dă-mi mie har, celui ce laud cu dumnezeiască insuflare sfântă pomenirea ta, că tu te-ai mărit.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu râurile cuvintelor tale ai adăpat inimile şi le-ai gătit a lucra înţelegeri cereşti cu credinţă, fericite apostole Filimon, vrednicule de laudă.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lucrând cu sfinţenie sfinţita Evanghelie, cu strălucirile Duhului ai luminat sufletele, izbăvindu-le de întunericul nebuniei idoleşti, înţelepte apostole.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine, Ceea ce eşti neîntinată, cu adevărat te-a însemnat de demult dumnezeiasca ceată a proorocilor, cu multe feluri de însemnări, ca pe singura care ai născut pe Stăpânul.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cel ce prin lemn ai omorât păcatul şi frica Ta sădeşte-o în inimile noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Propovăduind Patimile lui Hristos şi Învierea, ai ridicat ca din mormântul necredinţei şi al omorârii pe oameni, Sfinte Filimon, vrednicule de laudă.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Sfântul Onisim cel minunat şi pe Sfinţii Filimon, pe Apfia şi pe Arhip, pe stelele care luminează marginile pământului, să-i lăudăm cu cântări sfinţite.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Curăţind puterea cea de vedere a gândului, aţi dobândit dumnezeieştile vederi şi inimile cele rătăcite le-aţi întors spre cunoştinţă, prea sfinţiţilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Arătându-te curată şi cu totul nestricată, ai primit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, pe Cel ce a curăţit firea noastră, care era întinată cu căderile în păcate, Fecioară.

Cântarea a 4-a

Irmos: Te laud, că glas am auzit, Doamne şi m-am spăimântat că ai venit până la mine, căutându-mă pe mine, cel rătăcit pentru aceea, prea slăvesc pogorârea Ta cea multă către mine, mult Milostive.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu puterea Crucii fiind înaripat, ai trecut neviforat noianul cel cumplit al încercărilor vieţii, fericite, ocârmuind pe mulţi din primejdia mării, către limanul mântuirii, cu har dumnezeiesc.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminători luminaţi pune înainte sfânta cetate a colosenilor pe sfinţitul Arhip şi pe Sfinţii Filimon, pe Apfia şi pe Onisim cel vestit, care luminează marginile lumii.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izvorât-a râul cel sfânt al inimii tale, grăitorule de cele dumnezeieşti şi au încetat apele şi râurile necredinţei iar sufletele cele topite de arsura necunoştinţei le-a adăpat cu har.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Te laud, cu adevărat prea lăudată, că ai născut mai presus de fire pe Dumnezeu Cuvântul şi mă rog să tămăduieşti bolile smeritului meu suflet, ca una ce eşti bună, Mireasă a lui Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi făcătorul veacurilor, Doamne, întru lumina poruncilor Tale îndreptează-ne pe noi, că afară de Tine pe alt Dumnezeu nu ştim.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând pe cei îmbolnăviţi de putrejunea relelor nebuniei idoleşti, odinioară, i-ai vindecat cu cuvântul tău cel lucrător, strălucite Filimon, fiind tare primejduiţi.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un îndreptător nerătăcit, Sfinte Filimon, ai arătat căile cele cereşti celor rătăciţi cumplit şi i-ai povăţuit a iubi cu cuviinţă numai calea lui Hristos.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Praznic luminat face Biserica colosenilor cea cinstită a lui Hristos, cu bucurie cinstind pe Sfântul Arhip şi pe grăitorul de Dumnezeu, Sfântul Filimon.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Stăpână, miluieşte-ne pe noi care suntem înviforaţi de furtuna cea cumplită a încercărilor şi de năvălirile barbarilor cele sălbatice şi de împresurările cele rele ale demonilor.

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul păcatelor cel mai de jos m-a înconjurat, ci precum pe proorocul Iona, ridică Doamne, din stricăciune viaţa mea.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai cer, povestind mărirea cea mântuitoare a Celui ce te-a mărit pe tine şi te-a pus în rândul celor şaptezeci de ucenici, prea fericite.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înstrăinându-te de patrie, cu cuvântul tău cel străin ai vânat pe cei înstrăinaţi de Dumnezeu şi i-ai arătat locuitori Sionului, ierarhe Filimon.

Stih: ***Sfântă Apfia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind cu sfinte virtuţi şi lui Dumnezeu slujind în chip deosebit, te-ai suit spre cer, dănţuind împreună cu îngerii, Sfântă Apfia.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

S-a Întrupat Cuvântul în pântecele tău şi prin îndurarea Sa este cunoscut ca Om, ca pe om să-l facă dumnezeu, Fecioară cu totul fără prihană.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Sfinţite apostole al lui Hristos Filimon, pe cei ce cu credinţă săvârşesc astăzi prea sfântă pomenirea ta, izbăveşte-i pe toţi de tot felul de ispite şi de necazuri.

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira fiind cinstit, cei trei tineri au defăimat porunca cea prea fără de Dumnezeu şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se cântau: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind frumoase picioarele tale cele cinstite, Sfinte Filimon, ai umblat stăruitor pe cărările Evangheliei şi ai vestit tuturor celor biruiţi pacea cea sfântă şi ai împiedicat pornirile demonilor.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lumina cuvintelor tale a fost izgonit întunericul cel adânc al gazenilor; că te-ai făcut între ei lucrător de cele sfinte, ca un prea sfinţit, păstorind pe toţi în chip prea ales, apostole şi învăţându-i a cânta: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pentru întâia oară s-a împărtăşit de binele tău cetatea gazenilor că te-ai arătat şi mai mare scaunului ei şi ierarh mântuitor, ca un arătător de cele sfinte, apostole Filimon, îndemnând să strige: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iubind pe Hristos, care a iubit pe oameni pentru milostivire, pe cei ce erau urâţi pentru prieteşugul vrăjmaşului i-ai făcut prieteni lui Dumnezeu, Sfinte Filimon, ca să cânte: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Puterea celor smeriţi şi sfeşnic luminos şi dumnezeiască masă, munte şi uşă neumblată, scaun lui Dumnezeu şi palat şi toiag al lui Aaron şi năstrapă de aur eşti Fecioară, care porţi pe Hristos, cel ce este Mana vieţii.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce în cuptorul cel cu foc la tinerii evrei S-a pogorât şi văpaia în rouă a prefăcut, pe Dumnezeu, lăudaţi toate lucrurile ca pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Purtând în inima ta Cuvântul ca pe un sfeşnic luminos, care aprinde pe cei mai de dinainte stinşi, pe cei ce zăceau în multul întuneric al necunoştinţei i-ai sculat spre ziua cunoştinţei de Dumnezeu, mărite.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfinţita ta mutare către Dumnezeu s-a mărit cu sfinţite însoţiri ale Apostolilor şi de gândurile celor fără de trup, a căror vieţuire ai avut pe pământ, ca un tăinuitor sfinţit, Sfinte Filimon, grăitorule de cele dumnezeieşti.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Picurând mir cu miros dulce de sfinţite minuni arătat fericite, ai umplut de miros bun minţile şi cugetele cele cu dreaptă credinţă şi patimile cele urât mirositoare le-ai alungat de la cei ce prea înalţă pe Hristos, prea înţelepte Filimon.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca nişte stele luminoase împodobesc pururea cu cuviinţă întărirea Bisericii minunatul Arhip, împreună cu Sfinţii Apfia, Filimon şi Onisim, luminând sufletele noastre.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Rai nou ni s-a arătat nouă, cu adevărat pântecele tău, curată, odrăslind Lemnul vieţii şi pe cei morţi înviindu-i cu roada lemnului, îi duci iar în Rai, Născătoare de Dumnezeu.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău întru stricăciune prin mâncare, din Sfânta Fecioară negrăit întrupându-Se pentru noi, credincioşii, cu un gând în cântări să-L slăvim.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind încuviinţat întru prea sfinţita ceată a Sfinţilor apostoli, locuieşti în ceruri, îndumnezeindu-te cu Împărtăşirea cea dumnezeiască şi strălucind cu lumină nespusă şi fiind totdeauna plin de bucurie duhovnicească, Sfinte ierarhe Filimon.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât este de minunat şi cât este de bun obiceiul tău, cât este de frumoasă vieţuirea ta, cât este de slăvită adormirea ta, fericite apostole! Cât a fost de luminată ziua în care ai lăsat cele de pe pământ şi te-ai suit în sferele cerurilor, veselindu-te!

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi se veseleşte toată Biserica lui Hristos, săvârşind bucurie de praznic duhovnicesc, întru pomenirea ta, pe care păzeşte-o nemişcată cu rugăciunile tale cele bine primite către Mântuitorul şi Dumnezeu, apostole Filimon, prea sfinţite.

Stih: ***Sfinte apostole Filimon, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Racla moaştelor tale izvorăşte picături de vindecări celor ce merg către ea, fericite Filimon apostole, bolile încetează şi sfinţeşte sufletele tuturor celor ce pururea prăznuiesc dumnezeiască pomenirea ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Porţi pe Cel ce toate le poartă şi hrăneşti pe Cel ce hrăneşte toate, neştiind nicidecum mijlocirea zămislirii, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Minunea ta este mai presus de gând, că înfricoşează pe îngerii şi pe oamenii care te ştiu pe tine singură Fecioară, Maica lui Dumnezeu.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu plugul cuvântului bine lucrând inimile cele înţelenite, lucrătorule de cele sfinte, le-ai gătit a lucra cunoştinţa cea dumnezeiască şi surpând capiştile idolilor, ai ridicat biserici întru Slava Ziditorului tău, fericite. Pentru aceasta, adunându-ne, mărim sfântă pomenirea ta, apostole Filimon, în Duh luminat sfinţindu-ne şi cu un glas strigăm ţie: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Sedelna Praznicului Intrării în Biserică a Maicii Domnului, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Roada dreptţilor, a Sfinţilor Ioachim şi Ana, este adusă lui Dumnezeu în Templul cel sfânt, cu trupul Pruncă fiind, hrănitoarea Vieţii noastre, pe care a binecuvântat-o sfinţitul Zaharia, pe aceasta toţi pământenii cu frică, întru credinţă, să o fericim.

Epistola către Filimon a Sfântului apostol Pavel

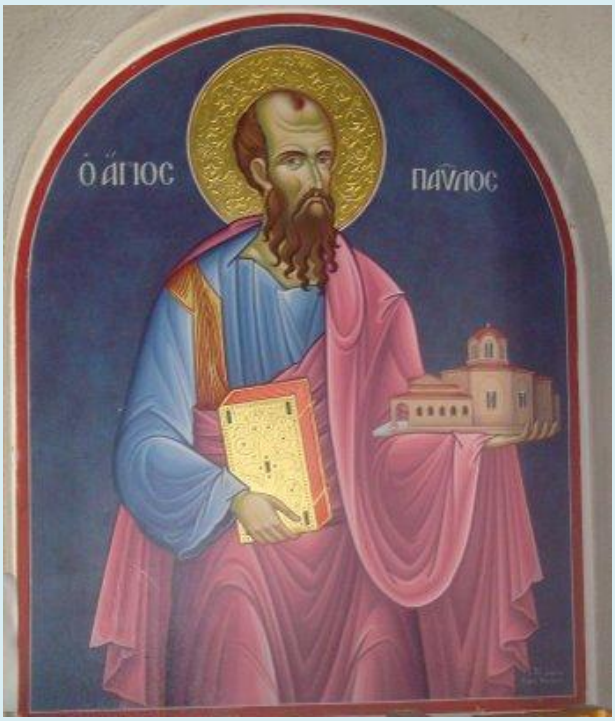

Epistola către Filimon este una din cele paisprezece epistole ale sfântului apostol Pavel şi una din cărţile Noului Testament. Este cea mai scurtă epistolă cunoscută a lui Pavel, fiind formată doar din 25 de versete. Această scriere, alături de Efeseni şi Coloseni, a fost dusă de Apostolul Tit, un discipol şi însoţitor al lui Pavel.

Capitolul 1 - Salutare. Iubirea şi credinţa lui Filimon. Pavel intervine pentru Onisim

1.Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos şi fratele Timotei, iubitului Filimon, împreună-lucrător cu noi,
2.Şi surorii Apfia şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi şi Bisericii din casa ta:
3.Har vouă şi pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos!
4.Mulţumesc pururea Dumnezeului meu, pomenindu-te în rugăciunile mele,
5.Auzind despre dragostea ta şi despre credinţa pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii,
6.Ca părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei fapte bune, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus;
7.Căci am avut multă bucurie şi mângâiere, din dragostea ta, întrucât inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate.
8.De aceea, deşi având întru Hristos tot dreptul să-ţi poruncesc ce se cuvine,
9.Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte. Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos,

10.Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim,
11.Cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie de folos,
12.Pentru aceasta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea; primeşte-l.
13.Eu vream să-l ţin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri pentru Evanghelie,
14.Dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.
15.Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău,
16.Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine şi după trup şi în Domnul.
17.Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el, ca pe mine.
18.Iar de te-a păgubit cu ceva sau îţi este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea.
19.Eu, Pavel, am scris cu mâna mea; eu îţi voi plăti, ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi.
20.Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta în Domnul; linişteşte inima mea în Hristos!
21.Bine încredinţat de ascultarea ta, ţi-am scris ţie, ştiind că vei face chiar mai mult decât cele ce-ţi spun.
22.Ci odată cu aceasta pregăteşte-mi loc de găzduit, fiindcă nădăjduiesc că, prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă.
23.Te îmbrăţişează Epafras, cel închis împreună cu mine pentru Hristos Iisus,
24.Marcu, Aristarh, Dimas, Luca cei împreună-lucrători cu mine.
25.Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

Prolog – Filimon

Mai întâi, este necesar a vorbi despre subiectul acestei epistole şi după aceea despre celelalte pe care le căutăm. Deci, care este subiectul epistolei? Un bărbat oarecare, Filimon, dintre credincioşi şi dintre bărbaţii cei vrednici. Cum că era un om admirabil, aceasta se învederează de acolo că întreaga lui casă era compusă din credincioşi şi încă din astfel de credincioşi că se numea Biserică. De aceea, scriindu-i, zicea: „Şi Bisericii din casa ta”, (vers. 2). Mărturiseşte apoi apostolul şi de o mare supunere din partea acestui bărbat şi că inimile sfinţilor s-au odihnit într-însul. Şi chiar apostolul scriindu-i în epistolă îi porunceşte de a-i pregăti găzduire.

Mi se pare deci că la acest Filimon era mai mult un fel de conac sau locuinţă a tuturor sfinţilor, decât casă a sa. Acest bărbat minunat deci l-a avut ca slugă pe un oarecare Onisim, care, furând ceva de la stăpânul său, a fugit. Cum că într-adevăr ceva a fost furat, ascultă ce spune apostolul: „Iar de te-a păgubit cu ceva sau îţi este dator ceva… eu îţi voi plăti”. (vers. 18, 19) Acest Onisim deci venind la Roma pe lângă Pavel şi găsindu-l pe el în închisoare, s-a bucurat de învăţătura lui şi acolo a şi fost botezat.

Cum că acolo s-a învrednicit de harul botezului, aceasta se învederează din cele ce spune: „Pe care l-am născut fiind în lanţuri”, (vers. 10) siliţi a huli şi a zice că, de fapt, creştinismul a venit în lume ca să răstoarne totul, căci stăpânii îi eliberează pe robii lor, iar faptul acesta este o silnicie. Să mai spun şi altceva? Această epistolă ne mai învaţă de a nu ne fi ruşine de slugi, când sunt virtuoase. Căci, dacă Pavel, cel mai minunat dintre toţi oamenii, grăieşte atâtea pentru slugi, iar aici pentru acest Onisim, cu atât mai mult noi pentru slugile noastre.

Deci, atâtea fiind numirile pe care le scoatem din această epistolă - deşi nici n-am spus încă toate - oare o mai găseşte cineva de prisos şi că în zadar a fost trecută printre celelalte? Şi cum n-ar putea fi aceasta cea mai de pe urmă prostie? Să fim cu băgare de seamă, vă rog, la această epistolă scrisă de apostol, că, dacă atâtea am câştigat până acum, mai multe încă vom câştiga şi din ţesătura (άπό τής ύφής = din ifosul, din urzirea) ei.

Omilia I - Trebuie a-i ierta pe cei care ne greşesc şi a aştepta de la Dumnezeu iertarea propriilor greşeli. Să nu-i preferăm pe oameni înaintea lui Dumnezeu şi să ne mărturisim păcatele

Sfântul Ioan Gură de Aur - Tâlcuiri la Epistola a doua a Sfântului apostol Pavel către Timotei, Tit şi Filimon:
https://www.academia.edu/43115920/Sf%C3%A2ntul_Ioan_Gur%C4%83_de_Aur_T%C3%A2lcuiri_la_Epistola_a_doua_a_Sf%C3%A2ntului_apostol_Pavel_c%C4%83tre_Timotei_Tit_%C5%9Fi_Filimon

***

Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos şi fratele Timotei, iubitului Filimon, împreună-lucrător cu noi şi surorii Apfia şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi, şi Bisericii din casa ta: Har vouă şi pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos! (Filimon, vers. 1-3)

Acestea sunt spuse către stăpân pentru sluga lui. De la început deci a înmuiat, aşa-zicând, cugetul lui Filimon, nu l-a lăsat să se creadă umilit, mânia i-a stins-o, numindu-se pe sine legat al lui Hristos, l-a adus la compătimire şi înduioşare, făcând ca toate cele prezente să pară ca un nimic. Căci, dacă legăturile (lanţurile) pentru Hristos nu sunt o ruşine, ci chiar laudă, apoi cu atât mai mult robia sau slujirea nu poate fi o necinste.

Acestea le zice apostolul nu îngâmfându-se, ci o face din interes, arătând credincioşia lucrului, nu pentru el sau în interesul său, ci pentru credincioşi, spre a primi harul mai cu înlesnire aceştia, ceea ce a şi spus în alt loc, acolo însă arătând îngrijirea lui cea părintească, iar aici credincioşia.

Nimic nu poate fi mai mare ca această laudă. Cel ce poartă rănile lui Hristos, după cum zice: ***„căci eu port în trupul meu semnele Domnului Iisus” (Galateni 6, 17),*** sau mai bine zis, pe cel ce a fost legat pentru Hristos, cine nu l-ar cinsti? Cine nu ar pleca ochii în jos auzind de legăturile şi de rănile lui Hristos? Cine nu şi-ar da şi sufletul, de nu cumva şi pe vreunul din ai săi?

„Şi fratele Timotei.” Mai ia şi pe un altul împreună cu el, ca astfel avându-l şi pe acela, crezut de cei mai mulţi ca vrednic de toată credinţa, prin aceasta mai mult să se umilească.

„Iubitului Filimon, împreună-lucrător cu noi.” Dar dacă este „iubit”, nu este nici o îndrăzneală sau cutezanţă din parte-i de a mijloci pentru Onisim, ci e urmarea unei mari prietenii; iar dacă este „împreună-lucrător”, nu numai că nu este rugat pentru asemenea lucruri, ci încă era dator a mulţumi, căci lui şi singur mulţumeşte, fiindcă acelaşi lucru îl face. Încât că fără vreo cerere ***„şi o altă***

pricină este, zice, ca tu să-l ierţi; că, dacă Evanghelia este folositoare, iar tu te îndeletniceşti cu Evanghelia, apoi nu a fi rugat, ci eşti dator a primi cu mulţumire”.

„Şi surorii Apfia.” Mi se pare că femeia aceasta era împreună-vieţuitoare cu el. Dar tu priveşte umilinţa lui Pavel: pentru cererea lui îl ia cu sine şi pe Timotei, ba încă nu numai pe bărbat îl roagă, ci şi pe femeie şi pe un altul, prieten poate al lor. ***„Şi lui Arhip, zice, cel împreună-oştean cu noi”;*** voind a face aceasta nu ca din poruncă şi nici oarecum supărat dacă poate nu l-ar fi ascultat imediat, ci întocmai ceea ce ar fi făcut un om necunoscut, aceasta o cere a o face şi aceia, ca adică să-i asculte rugămintea. Căci pentru a se îndeplini o cerere, nu numai rugămintea multora poate fi de folos, ci şi rugămintea către mulţi.

De aceea zice: „şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi”. „Dacă eşti împreună-ostaş, zice, eşti dator de a şi lua parte la acestea.” Acesta este acel Arhip, despre care, scriind colosenilor, zicea: ***„Spuneţi lui Arhip: Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplineşti”. (Coloseni 4, 17)*** Mi se pare că acesta era dintre cei rânduiţi în cler, şi deci şi pe el îl ia pe lângă sine pentru rugăminte, ba încă şi împreună-ostaş îl numeşte, ca astfel în tot chipul să-l ajute pe Onisim.

„Şi Bisericii din casa ta”, zice. Nici pe slugi nu le-a lăsat la o parte prin această expresie, căci ştia el bine că de multe ori chiar şi cuvintele slugilor îl pot întoarce pe stăpân, mai ales când cererea este făcută pentru slugi. Cei ce erau mai cu seamă supăraţi, poate că tocmai aceia erau, dar apostolul nu-i lasă a cădea în invidie, cinstindu-i cu salutarea împreună cu stăpânii lor. Şi nici pe stăpân nu-l lasă a se supăra. Dacă i-ar fi numit cu numele lor, poate că s-ar fi supărat; iar acum că nu i-a numit, nu s-a supărat.

Priveşte deci cu câtă înţelepciune a găsit mijlocul de a şi pomeni de ei şi pe aceia a-i cinsti cu aceasta, în acelaşi timp şi pe el a nu-l atinge. Numele de Biserică nu-i lasă pe stăpâni a se supăra, dacă se numără la un loc cu slugile, fiindcă Biserica nu cunoaşte deosebirea dintre stăpân şi slugă, ci îl deosebeşte pe unul de altul prin fapte bune şi păcate. „Deci, dacă este Biserică, zice, nu te supăra că au fost salutate şi slugile împreună cu tine, căci ***„întru Hristos Iisus nu mai este nici rob, nici liber”. (Galateni 3, 28)***

„Har vouă şi pace.” Prin aceste vorbe i-a adus aminte şi de păcatele lui. ***„Gândeşte-te, zice, câte ţi-a iertat ţie Dumnezeu, cum prin har te-ai mântuit; deci, imită-l pe stăpân. Mulţumeşte-i deci lui.”*** Cum? Când îl imităm pe stăpânul nostru, rămâne harul împreună cu noi, fiindcă şi acel rob care s-a arătat nemilostiv către tovarăşul lui ce-i datora o sută de dinari, întrucât nu i-a cerut

acei dinari şi harul stăpânului era cu dânsul, iar când i-a cerut, s-a luat de la el harul şi a fost dat muncitorului.

Trebuie a-i ierta pe cei care ne greşesc şi a aştepta de la Dumnezeu iertarea propriilor greşeli. Să nu-i preferăm pe oameni înaintea lui Dumnezeu şi să ne mărturisim păcatele

Acestea cugetându-le, iubiţilor, să fim îndurători şi iertători către cei care ne greşesc nouă. ***Greşelile cele ce noi le iertăm altora aici sunt cei o sută de dinari, pe când greşelile noastre faţă de Dumnezeu sunt mii de talanţi, căci voi ştiţi că păcatele se judecă si după valoarea persoanelor.*** De pildă, eu zic că acela care-l batjocoreşte pe un cetăţean, a greşit desigur, însă nu la fel cu cel care-l batjocoreşte pe stăpânitor şi mai mult decât acesta cel care-l batjocoreşte pe stăpânitorul cel mai mare, nu însă tot aşa cel care-l batjocoreşte pe cel mai mic; iar cel care-l batjocoreşte pe împărat cu atât mai mult, pentru că, deşi batjocura este aceeaşi, totuşi prin superioritatea persoanei devine încă mai mare.

Deci, dacă cel care-l batjocoreşte pe împărat primeşte pedeapsa cea mai grea pentru demnitatea persoanei, apoi cel care-L batjocoreşte pe Dumnezeu de câţi talanţi va fi răspunzător? Aşa că, deşi aceleaşi greşeli le-am săvârşit şi către Dumnezeu, ca şi către oameni, totuşi nu este nici o asemănare, ci pe câtă deosebire este între Dumnezeu şi oameni, pe atâta este şi între greşelile unora şi ale altora. Dar acum eu găsesc că păcatele devin şi mai multe şi mai mari, nu numai prin superioritatea persoanei, ci şi prin însăşi firea lor.

Desigur că înfricoşător şi grozav este cuvântul, dar este nevoie a-l grăi, pentru ca cugetul vostru să se mişte şi să se zguduie, arătând că noi ne temem mai mult de oameni, decât de Dumnezeu, şi că-i cinstim mai mult pe oameni decât pe Dumnezeu.

Gândeşte-te bine: cel ce preacurveşte ştie că Dumnezeu îl vede şi totuşi Îl dispreţuieşte pe Dumnezeu, iar dacă îl vede un om, îşi stăpâneşte pofta. Prin aceasta oare nu-i preferă pe oameni lui Dumnezeu? Oare nu-L batjocoreşte pe Dumnezeu ? Dar ceea ce este cu mult mai grozav e că de oameni se teme, iar pe Dumnezeu Îl dispreţuieşte. Când îi vede pe oameni, îşi stăpâneşte focul poftei sau mai bine zis, care foc? Nu este foc, ci batjocură, căci, dacă nu este slobod de a se folosi de acea femeie, desigur că faptul este un foc, acum însă este batjocură şi cutezătoare necinstire; când îi vede pe oameni, zic, se opreşte din nebunia lui, iar de îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu prea puţin se îngrijeşte.

Şi iarăşi, cel ce fură ştie foarte bine că răpeşte avutul altuia şi în timp ce pe oameni încearcă a-i înşela, iar către cei ce-l învinovăţesc se justifică, ba încă pe lângă justificare mai adaugă şi fel de fel de pretexte, iată că pe Dumnezeu

neputând a-L convinge, nu se îngrijeşte deloc, nici nu se sfieşte, nici nu-L cinsteşte. Dacă împăratul ar porunci cuiva să nu se atingă de averea altuia, ba încă să-i dea şi din ale sale, desigur că s-ar supune, iar când Dumnezeu ne porunceşte să nu răpim şi nici să luăm averile altora, noi nu ne supunem. Ai văzut că noi îi preferăm pe oameni înaintea lui Dumnezeu?

Cuvântul este greoi poate şi neplăcut, dar arătaţi prin fapte că este greoi şi fugiţi de asemenea păcate. Dar dacă nu vă temeţi de un asemenea fapt, cum aş putea crede vouă, care spuneţi că „ne temem de cuvinte şi că ne sperii”? Voi singuri vă îngreuiaţi prin asemenea fapte şi totuşi nici un cuvânt nu faceţi. Eu dacă vă vorbesc de lucruri pe care le faceţi în realitate, vă supăraţi. Dar cum să nu fie absurd?

Fie ca toate cele vorbite de mine să nu fie adevărate. Aş voi ca eu singur să capăt batjocură în acea azi, ca unul ce în zadar şi fără dreptate v-am batjocorit, decât să vă văd pe voi învinovăţiţi pentru astfel de păcate. Dar nu numai că voi îi preferaţi pe oameni lui Dumnezeu, ci şi pe alţii îi siliţi la aceasta. Mulţi le-au silit pe slugi; pe unii să se însoare fără voia lor, iar pe alţii să facă slujbe absurde sau amorurilor spurcate sau furtişagurilor sau lăcomiilor sau silniciilor, aşa că păcatul este îndoit şi nici măcar nu pot avea iertare din cauza vreunei strâmtorări oarecare.

Că, dacă tu faci relele fără voie, pentru a îndeplini porunca stăpânitorului, apoi nici aşa nu-ţi poate fi îndeajuns justificarea, ba încă păcatul îţi devine şi mai greoi, când tu-i sileşti pe aceia de a face asemenea fapte. Deci, cam ce iertare poate avea un asemenea om?

Acestea le-am spus nu doar că voiesc a vă judeca şi osândi pe voi, ci a arăta cât de datori Îi suntem lui Dumnezeu. Că, dacă şi atunci când îl cinstim pe un om mai mult decât pe Dumnezeu, prin aceasta Îl batjocorim pe Dumnezeu, apoi cu cât mai mult când noi protimisim pe oameni înaintea lui Dumnezeu? Dacă aceleaşi greşeli făcute oamenilor se arată cu mult mai mari făcute faţă de Dumnezeu, apoi cu cât mai mult când chiar păcatul prin valoarea sa este mai mare şi mai grozav? Să se cerceteze fiecare pe sine şi să vadă toate câte face pentru oameni. Am fi foarte fericiţi, dacă am face atâtea pentru Dumnezeu, pe câte facem pentru oameni, pentru slava din partea oamenilor, pentru frica sau cinstea ce le dăm lor.

Deci, dacă noi suntem atât de răspunzători, apoi suntem datori de a-i ierta cu toată bunăvoinţa pe cei ce ne nedreptăţesc pe noi şi ne răpesc cele ale noastre şi a nu căuta să le facem rău, a nu căuta să ne răzbunăm. A nu ţine minte răul este, aşa-zicând, calea iertării greşelilor, care nu are nevoie de osteneli, nici de vreo cheltuială de bani, şi nici de altceva de acest fel, ci numai de o bună intenţie. Nu

este nevoie de a fi trimis în călătorie, nici de a trece peste hotare şi nici de a trece prin primejdii sau necazuri, ci numai de voinţă.

Ce iertare vom avea pentru cele părute ca anevoioase şi grele, când faptul în sine are atâta folos şi nici o osteneală şi cu toate acestea nu-l facem? Nu poţi dispreţui poate banii, nu poţi împrăştia averile tale săracilor; dar a voi un bine oarecare nu poţi? A te lăsa de nedreptăţi nu poţi? Chiar dacă poate n-ai fi vinovat de multe păcate, dar dacă Dumnezeu ţi-ar porunci să ierţi, oare nu ar trebui să ierţi? Acum însă fiind şi atât de vinovat, tu nu-l ierţi pe cel ce ţi-a greşit?

Şi acestea ţi le cere el, din acelea pe care tu le ai. Dacă noi ne-am duce la un datornic al nostru, iar acela, aflând, ne primeşte, ne cinsteşte şi ne ospătează, ba încă ne arată toată dragostea cu prisosinţă - fără a se crede prin aceasta dezlegat de plata datoriei ce o are - apoi prin toate acestea el încearcă a ne face îngăduitori în privinţa cererii acelei datorii; iar tu, datorând atâtea lui Dumnezeu şi poruncindu-ţi-se a ierta, pentru ca iarăşi să iei, nu ierţi?

Şi de ce, mă rog? ***Vai! de câtă filantropie ne bucurăm, câtă răutate arătăm în schimb, câtă somnolenţă, câtă trândăvie! Şi cât de uşoară este virtutea! Aici nu este nevoie nici de puterea trupului, nici de avere, nici de bani, nici de stăpânire, nici de prietenie, nici de altceva de acest fel, ci este de ajuns numai a voi şi totul se face, lucru ce are mare folosinţă.***

Te-a supărat poate cutare, te-a bârfit şi batjocorit? Gândeşte-te că şi tu multe de acestea faci altora, ba însuşi Stăpânului şi deci iartă şi treci cu vederea. Gândeşte-te că zici: ***„Şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri” (Matei 6, 12),*** gândeşte-te că, dacă nu ierţi, nu vei putea zice aceste cuvinte cu curaj, iar dacă ierţi, apoi tu ceri un lucru ce ţi se datoreşte, nu prin natura lucrului, ci prin filantropia celui ce dă. Şi ce egalitate poate fi între cele ce le ierţi tu celor deopotrivă cu tine, şi cele ce ai păcătuit către Stăpânul şi pentru care ceri iertare?

Şi cu toate acestea ne învrednicim de o astfel de filantropie, fiindcă bogat este El în milă şi îndurări! Şi ca să-ţi arăt că şi fără de acestea şi fără de iertare, de la a ierta numai tu singur te foloseşti, gândeşte-te câţi prieteni ai tu, câte laude de pretutindeni ţi se aduc, zicând toţi: „Bun om, lesne de împăcat, nu ştie a se răzbuna, de îndată ce a fost rănit, s-a şi vindecat”. Pe un astfel de om căzut în vreo împrejurare nenorocită, cine nu l-ar milui? Cine nu l-ar ierta greşind? Cine nu i-ar îndeplini cererea ce ar face-o pentru alţii? Cine n-ar voi să fie prieten şi rob unui astfel de suflet bun?

Da! vă rog, toate să le facem pentru aceasta şi nu numai faţă de prieteni, nu numai faţă de neamuri, ci şi către slugi. ***„Lăsând la o parte ameninţarea, zice, ştiind că Domnul lor şi al vostru este în ceruri„. (Efeseni 6, 9)*** Dacă noi iertăm greşelile aproapelui, dacă facem milostenii, dacă suntem smeriţi - căci şi aceasta iartă păcatele; că, dacă vameşul numai ce a zis: ***„fii milostiv mie, păcătosului” (Luca 18, 13)*** şi s-a întors la casa sa îndreptăţit, cu atât mai mult noi vom putea a ne învrednici de o mare filantropie, dacă vom fi smeriţi şi cu inima înfrântă, dacă vom mărturisi păcatele noastre, ne vom curăţi de murdăria păcatului. Că multe sunt şi căile care ne curăţesc de păcate!

Deci, iubiţilor, de pretutindeni să-l războim pe diavol. Nimic greu n-am spus, nimic anevoios. Iartă-l pe cel ce te-a supărat, miluieşte-l pe cel sărac, smereşte-ţi sufletul şi chiar de ai fi cel mai păcătos, vei putea să te învredniceşti şi de Împărăţia Cerurilor; prin acestea vei curăţi toate păcatele şi vei şterge toata spurcăciunea. Fie deci ca noi toţi curăţindu-ne aici toate spurcăciunile păcatelor prin mărturisire, să ne învrednicim bunătăţilor tăgăduite, prin harul şi iubirea Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, se cuvine slava, stăpânirea şi cinstea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Omilia II - Noi trebuie a le ierta pe slugi şi a nu le aduce în deznădăjduire. Despre smerenie, despre cei trei tineri şi despre prorocul Daniel

Mulţumesc pururea Dumnezeului meu, pomenindu-te în rugăciunile mele, auzind despre dragostea ta şi despre credinţa pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii, ca părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei lupte bune, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus. (Filimon, vers. 4-6)

Nu chiar de la început cere har pentru Onisim, ci mai întâi admirându-l pe bărbat şi lăudându-l pentru succesele lui şi arătându-i dovada dragostei ce-i purta, prin aceea că făcea totdeauna pomenire în rugăciunile sale de dânsul şi spunând că inimile sfinţilor se odihnesc într-însul şi că de toate ascultă, la urmă pune şi cererea lui pentru Onisim, mai ales rugându-l pentru aceasta. Dacă alţii izbutesc în cele pentru care se roagă, cu atât mai mult Pavel.

Dacă venind cu rugămintea înaintea altora, era vrednic de a fi ascultat, cu atât mai mult după alţii şi cerând un lucru ce nu atârna de el, ci de un altul. Apoi, ca să nu se pară că numai pentru aceasta a scris epistola şi să nu se spună că dacă n-ar fi fost Onisim, n-ar fi scris-o, priveşte cum el a pus şi o altă pricină a acestei epistole, mai întâi arătând dragostea lui şi după aceea poruncindu-i acestui Filimon de a-i pregăti gazdă.

„Auzind despre dragostea ta”, zice. Admirabil este aceasta şi cu atât mai mult decât dacă ar fi rost de faţă să-l vadă. Este învederat deci că aceasta venea din măreţia dragostei lui, care s-a făcut tuturor cunoscută şi a ajuns până la dânsul, deşi nu mică este distanţa de la Roma până la Frigia şi acolo mi se pare că era şi Arhip, căci colosenii erau în Frigia, către care scriind, zicea: ***„Şi după ce scrisoarea aceasta se va citi de către voi, faceţi să se citească şi în Biserica laodicienilor, iar pe cea din Laodiceea să o citiţi şi voi” (Coloseni 4, 16),*** aşa că Laodiceea era cetate a Frigiei.

„Mă rog, zice, ca părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare.” Ai văzut cum el mai întâi dă şi apoi ia şi cum mai înainte de a cere harul, îi dă pe al său cu mult mai mare? „Ca părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei fapte bune, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus”, ***adică „să faci toată fapta bună şi nimic să nu-ţi lipsească”,*** căci numai aşa credinţa este lucrătoare, când are fapte pe lângă sine, după cum zice: ***„căci credinţa fără de fapte moartă este”. (Iacov 2, 26)*** Şi n-a zis: „credinţa ta” şi: „părtăşia ta la credinţă”, unindu-l pe dânsul cu sine şi compunând un trup, iar prin aceasta încă mai mult făcându-l de a se smeri. „Dacă eşti părtaş prin credinţă, zice, eşti dator de a fi părtaş şi în altele.”

Căci am avut multă bucurie şi mângâiere, din dragostea ta, întrucât inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate. (vers. 7) Nimic nu poate mulţumi pe cineva atât de mult, ca a i se arăta binefacerile ce le dă altora şi mai cu seamă când el este mai însemnat decât aceia. Şi n-a spus: „dacă altora faci atâtea binefaceri, cu atât mai mult mie", ci în alt fel îşi râureşte vorba, deşi de altfel tot aceasta a lăsat să se înţeleagă, adică: ***„tu singur mi-ai dat curaj, din cele ce ai făcut cu alţii".***

„Şi multă mângâiere", adică „nu numai că ne pare bine, ci ne şi mângâiem, căci aceia sunt membre de ale noastre. Deci, dacă trebuie a fi o aşa de mare conglăsuire între creştini, încât cei ce sunt în scârbe şi necazuri să se odihnească prin alţii şi chiar de nu s-ar bucura de altceva, cel puţin să se bucure de aceia, ca de un trup binefăcător, apoi cu atât mai mult ne-ai odihni pe noi".

Şi n-a zis: „te îndupleci, îi asculţi în păsurile lor", ci încă mai mult, şi cu mai multă emfază: ***„întrucât inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate",*** ca şi cum ar spune cineva pentru un copil iubit şi dorit de părinţii săi. Astfel, dragostea şi iubirea fiască de care se bucură îl arată pe dânsul ca foarte iubit de dânşii.

De aceea, deşi având întru Hristos tot dreptul să-ţi poruncesc ce se cuvine, (vers. 8) Priveşte cum se asigură, ca nu cumva ceva cât de mic din cele vorbite să-l atingă pe auditor sau să-l nemulţumească. De aceea, mai înainte de a-i zice: „îţi poruncesc ţie" - ceea ce ar fi fost aspru, deşi spusă din dragoste, şi îndeajuns de a-l mângâia - pune totuşi o mare grabă de a îndrepta vorba, zicând: „multă îndrăzneală având", ceea ce îl arată pe Filimon a fi fost un bărbat însemnat, adică „tu mi-ai dat această îndrăzneală".

Şi nu numai aceasta, dar şi expresia: „întru Hristos" este zisă, nu ca şi cum acela ar fi fost cel mai strălucit în lume sau cel mai puternic, ci pentru credinţa cea întru Hristos. Şi numai după aceasta pune expresia: „îţi poruncesc ţie", precum şi cealaltă: „ce se cuvine", adică „lucru cu drept cuvânt, lucru ce eşti dator a-l face". Şi priveşte prin câte ţese această idee. „Altora făcând bine, zice, faci şi mie", apoi expresia pentru Hristos, că lucrul eşti dator a-l face şi că dragostea dă, iar nu ia.

Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte (vers. 9), ca şi cum parcă ar zice: ***„ştiu bine că şi poruncind aduc lucrul la îndeplinire prin puterea ce o am şi prin faptele petrecute mai înainte, dar fiindcă eu pun multă râvnă pentru aceasta, mă rog".*** Pe amândouă le-a arătat deodată: şi că are multă îndrăzneală într-însul - căci i-a poruncit - în acelaşi timp şi că îi pretinde acest lucru, pentru care îl roagă.

Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân. Vai! câte vorbe umilitoare! Pavel considerat prin calitatea persoanei, prin vârsta lui, că este bătrân, iar mai presus de toate prin ceea ce-l îndreptăţea mai mult decât orice, că este şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos. Dar cine nu l-ar fi primit pe luptătorul pentru Hristos şi pe încununatul cu mâinile întinse? Cine, văzându-l legat pentru Hristos, nu i-ar fi făcut hatârul?

Deci, după ce îi pregăteşte sufletul printr-atâtea, nu deodată pune înainte numele lui Onisim, ci după ce face mai întâi atâtea cereri. Că voi ştiţi cum sunt supărările şi mâniile stăpânilor contra slugilor fugite şi mai ales când împreună cu fuga lor este şi vreo tâlhărie, cum, chiar buni de ar fi acei stăpâni, totuşi li se sporeşte mânia.

Această mânie deci, prin toate cele zise, apostolul a îmblânzit-o mult. Şi după ce mai întâi îl convinge de a fi gata pentru orice slujbă şi după ce-i pregăteşte sufletul spre toată supunerea şi ascultarea, la urmă adaugă şi rugămintea lui, zicând: ***Te rog pe tine şi apoi cu mari laude: pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim. (vers. 10)*** Iarăşi pune înainte legăturile lui care sunt atât de umilitoare. Aici, în fine, pune şi numele lui şi nu numai că i-a stins orice mânie, ci încă l-a făcut de a se şi veseli. „Nu l-aş fi numit eu fiu, zice, dacă nu mi-ar fi fost de mare folos.”

După cum l-a numit pe Timotei, l-a numit şi pe Onisim. Şi de multe ori, arătându-şi dragostea părintească, „l-am născut, zice, fiind în lanţuri”, el îl ataţă pe Filimon prin durerile naşterii, aşa că şi pentru aceasta este vrednic de a se bucura de multă cinste, căci a fost născut în aceleaşi legături, în aceleaşi ispite pe care apostolul le-a suferit pentru Hristos.

„Onisim , cel ce altădată nu-ţi era de folos”. (vers. 11) Priveşte câtă înţelepciune, cum mărturiseşte păcatul lui şi cum prin aceasta i-a stins orice mânie. „Ştiu bine, zice, că nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie, şi mie (este) de folos. N-a zis: „îţi va fi ţie de bună treabă”, ca nu cumva acela să îl contrazică, ci introducând şi persoana sa, prin aceasta a făcut ca speranţele să fie mai vrednice de credinţă. „Dar acum, zice, şi ţie şi mie de folos.” Dar dacă lui Pavel îi era de bună treabă, lui, care cerea atâta exactitate, apoi cu atât mai mult lui Filimon.

„Pe acesta ţi l-am trimis.” Şi prin aceste cuvinte i-a stins mânia, când spune că l-a trimis înapoi la stăpân. Stăpânii mai cu seamă atunci se mânie, când sunt rugaţi pentru cei ce nu sunt de faţă, aşa că şi prin aceasta mai mult l-a îmblânzit. „Pe acesta ţi l-am trimis”, iarăşi pune numele alături de o expresie care este cu mult mai fierbinte decât „fiul”. A zis: „fiul”, a zis şi: „l-am născut”, voind prin aceasta a arăta că mai mult trebuie a-l iubi, de vreme ce l-a născut în ispite şi în necazuri. Cum că mai cu seamă pentru acei copii suntem aprinşi de dragoste, pe

care îi naştem în primejdii, se vede şi de acolo când, de pildă, zice Scriptura: „Vai, Varohavil” (Icabod - „S-a dus slava lui Israel”) (I Regi 4, 19-22) , şi iarăşi când Rahil spune de Veniamin: „Fiul durerii mele”. (Facere 35, 18)

Pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea; primeşte-l. (vers. 12) Prin aceste cuvinte arată marea lui iubire pentru Onisim. Nu spune: „să nu te mânii pe el”, ci: „primeşte-l”, adică, el nu este vrednic nu numai de iertare, ci şi de cinste. Pentru ce, oare? Fiindcă a devenit fiul lui Pavel.

Eu voiam să-l ţin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri pentru Evanghelie, (vers. 13) Ai văzut câte a făurit el mai întâi, şi numai după aceea l-a adus iarăşi în cinstea stăpânului său? Priveşte apoi cu câtă înţelepciune face aceasta, cum şi pe acela îl face răspunzător, dar şi pe acesta îl cinsteşte.

„Ai găsit ocazie, zice, de a-mi da slujba ta printr-însul.” Aici arată că apostolul l-a avut în vedere mai mult pe Filimon decât pe Onisim şi că mult îl cinstea pe el.

Dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta. (vers. 14) Aceasta mai ales îl îngâmfează pe cel cinstit, când chiar având nevoie de un lucru, totuşi nimic nu face fără ştiinţa aceluia; iar de aici izvorăsc două bunuri: şi aceştia câştigă şi acela e mai sigur şi mai apărat de orice hulă. Şi n-a zis: „ca să nu-ţi fie silă”, ci ca (fapta ta cea bună) să nu fie ca de silă. „Ştiam eu bine, zice, că şi de n-ai fi aflat sau ai fi aflat fără de veste, totuşi nu te-ai fi supărat; cu toate acestea, fără de voia ta n-am voit să fac nimic”, „ca să nu fie ca de silă”.

Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, dar nu ca un rob. (vers. 15-16) Bine a zis el „poate” ca să-l mişte pe stăpân, căci fuga lui s-a petrecut din obrăznicie sau dintr-un cuget stricat, iar nu din intenţie, şi de aceea apostolul zice „poate”. Şi n-a zis: „de aceea a fugit”, ci: „s-a despărţit”, întrebuinţând un cuvânt care sună mai plăcut la auz. Şi n-a zis: „s-a despărţit pe sine”, căci nu a lui a fost născocirea aceasta de a se duce acolo sau aici, ci după cum zicea şi Iosif, justificându-se pentru fraţii săi: ***„Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră” (Facerea 45, 5),*** adică vicleşugul lor l-a întrebuinţat în bine, tot aşa şi cu Onisim.
„Că poate pentru aceasta, zice, s-a despărţit pentru un timp.” Şi timpul îl mărgineşte, şi păcatul îl mărturiseşte, şi apoi de îndată trece la iconomia faptului.

„Ca veşnic să fie al tău”, zice, adică nu numai în timpul de acum, ci şi în viitor; ca să-l ai întotdeauna, şi nu ca slugă, ci mai cinstit decât o slugă; slugă fiind, însă să-l ai mai mult ca pe un frate. Aşa că ai câştigat şi de la timp şi chiar prin

calitate, iar după aceasta nu va mai fugi. „Ca veşnic să fie al tău”, în loc de „să te bucuri de el”. Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine. „Cu puţin timp mai înainte ai pierdut o slugă pentru un timp oarecare, zice, iar acum ai găsit pe un frate nu numai al tău, ci şi al meu.” Aici este cea mai mare calitate, căci „dacă este fratele meu, zice, nici tu nu vei fi ruşinat”. Deci, prin expresia: „fiu”, el a arătat dragostea lui părintească, iar prin aceea de: „frate”, favoarea cea mare şi egalitatea.

Noi trebuie a le ierta pe slugi şi a nu le aduce în deznădăjduire. Despre smerenie, despre cei trei tineri şi despre prorocul Daniel

Acestea n-au fost scrise la întâmplare, ci ca să nu le deznădăjduim pe slugi şi nici ca stăpânii să-i certe prea tare, ci să ne deprindem de a le ierta greşelile slugilor; să nu fim pururea cu asprime faţă de ele, să nu ne ruşinăm de dânsele şi să le avem tovarăşi în toate, mai ales când sunt bune. Că, dacă Pavel nu s-a ruşinat chiar de a-l numi fiu pe Onisim şi frate şi iubit, apoi cum ne-am ruşina noi? Şi ce spun eu de Pavel? Stăpânul lui Pavel nu se ruşinează a numi pe slugile noastre până şi fraţii lui şi noi să ne ruşinăm?

Priveşte cum ne cinsteşte pe noi, le numeşte fraţii săi pe slugile noastre şi prieteni, şi împreună-moştenitori. Iată unde s-a pogorât! Deci, chiar de am face totul, oare am putea fi desăvârşiţi? Nimic nu vom putea, chiar de am face totul şi chiar de am ajunge la cea mai mare umilinţă, căci şi atunci ne mai lipseşte ceva. Şi de ce, oare? Spune-mi! Pentru că, orice ai face tu, faci pentru fraţii tăi, pe când stăpânul a făcut pentru slugile tale.

Ascultă şi te cutremură! Niciodată nu te vei îngâmfa, având smerenia cea adevărată. Poate că veţi râde de cele spuse, întrebând dacă smerenia îngâmfează pe cineva. Dar nu vă miraţi, căci îl îngâmfează pe om când nu este adevărată smerenie. Cum şi în ce fel? Apoi şi aceasta este ceva drăcesc.

Precum sunt mulţi care par că nu sunt stăpâniţi de slavă deşartă şi totuşi sunt stăpâniţi de acea patimă, tot aşa şi smerindu-se cineva se îngâmfează, prin aceea că el cugetă lucruri mari de dânsul. De pildă: a venit la tine un frate sau o slugă oarecare, l-ai primit în casa ta, i-ai spălat picioarele, dar imediat ai cugetat în sine lucruri mari, zicând: „Am făcut ceea ce nimeni n-a mai făcut, am câştigat smerenia”.

Deci, când rămâne cineva în smerenie? Când îşi aduce aminte de porunca lui Hristos, care zice: ***„Când veţi face toate cele poruncite vouă, să ziceţi: Suntem slugi netrebnice” (Luca 17, 10),*** şi iarăşi de porunca dascălului lumii, care zice: ***„Eu încă nu socotesc să o fi cucerit”. (Filipeni 3, 13) Cel ce este convins că n-***

a făcut nimic mare, oricâte ar face, numai acesta este cu adevărat cel ce se smereşte, cel ce nu crede că încă a ajuns la sfârşit.

Mulţi s-au îngâmfat din umilinţă. Dar şi noi pătimim aceasta. Ai făcut ceva din smerenie? Să nu cugeţi lucruri mari, căci atunci totul ai pierdut. De felul acesta a fost fariseul; s-a trufit fiindcă dădea săracilor a zecea parte, şi a pierdut totul. Însă nu tot aşa a pătimit vameşul. Ascultă-l pe Pavel care zice: ***„Nu mă ştiu vinovat cu nimic, dar nu întru aceasta m-am îndreptat". (I Corinteni 4, 4) Ai văzut că el nu s-a îngâmfat pe sine, ci în tot felul se smerea şi se înjosea, deşi ajunsese în cea mai înaltă sfinţenie?***

Şi cei trei tineri deşi se găseau în mijlocul cuptorului şi în foc, iată ce ziceau: ***"Că am păcătuit, că am făcut fărădelege, depărtându-ne de Tine". (Cântarea celor trei tineri, vers. 5)*** În acest fel are cineva inimă înfrântă, şi de aceea puteau să zică: ***„Ci cu suflet zdrobit şi cu duh umilit să fim primiţi de Tine". (Cântarea celor trei tineri, vers. 15)*** Astfel că şi după ce au căzut în cuptor erau foarte smeriţi, ba încă mai smeriţi ca înainte de a cădea. Fiindcă vedeau minunea făcută cu dânşii şi crezându-se pe dânşii nevrednici de mântuire, au fost cuprinşi de o mare smerenie, căci, când ne convingem că ni s-a făcut bine fără să fim vrednici, atunci mai cu seamă ne umilim.

Deşi, de altfel, dânşii ce binefacere oare au primit fără să o merite? S-au dat pe sine focului, în timp ce alţii păcătuiau; erau încă tineri, şi totuşi nu au cârtit, nici nu s-au mâniat şi nici n-au zis: „Ei! şi ce bine este de noi, că-I slujim lui Dumnezeu? Acest împărat este necucernic, şi totuşi a devenit stăpânul nostru. Dar nu numai atâta; cu ce ne-am folosit noi închinându-se lui Dumnezeu? Împreună cu idolatrii suntem pedepsiţi de idolatru, în robie am fost aduşi, din patrie am fost scoşi, din libertate şi din toate cele părinteşti; robi şi slugi am ajuns, slujim unui împărat barbar". Nimic din toate acestea n-au zis; însă, ce? „Păcătuit-am, făcut-am fărădelege." Dar şi rugăciunea n-o făceau pentru dânşii, ci pentru alţii. ***„Tu ne-ai dat unui rege nedrept, cel mai rău care este pe pământ". (Cântarea celor trei tineri, vers. 8)***

Şi iarăşi Daniel fiind azvârlit în groapa leilor a doua oară, zicea: ***„Adusu-Ţi-ai aminte de mine Dumnezeule".*** Şi de ce nu şi-ar fi adus aminte, Daniele, când tu L-ai slăvit pe dânsul înaintea împăratului, zicând: ***„Şi mie, nu prin înţelepciunea care ar fi în mine" (Daniel 2, 30),*** şi când ai fost aruncat în groapa leilor pentru că n-ai ascultat de porunca acelui împărat viclean? Pentru ce, dar, nu şi-ar fi adus aminte tocmai pentru aceasta? Nu oare pentru dânsul ai fost aruncat acum în groapa leilor? „Da! răspunde el; însă sunt dator pentru multe."

Dar atunci ce am putea spune noi? Ascultă-L şi pe David ce spune: ***„Iar dacă El îmi va zice: «Nu mai este bunăvoinţa Mea cu tine», atunci iată-mă, facă cu mine ce va binevoi” (II Regi 15, 26),*** deşi avea cu sine mii de isprăvi. Şi Eli zice: ***„El este Domnul; facă, dar, ce va binevoi”. (I Regi 3, 18)*** Aceasta este datoria slugilor recunoscătoare, nu numai când primesc binefaceri, ci şi nenorociri, ca şi în strâmtorări, totul să-I atribuie Lui. Şi cum să nu fie absurd, când noi îl lăsăm pe stăpân ca să-şi bată slugile, ştiind că îi cruţă ca fiind ai lor şi Dumnezeu nu va cruţa?

Aceasta şi Pavel, lăsând a se înţelege, zicea: ***„Că de trăim, pentru Domnul trăim, şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, şi dacă trăim, şi dacă murim, ai Domnului suntem”. (Romani 14, 8)*** Nimeni dintre noi nu ne cruţă mai mult ca Dânsul, Care ne-a adus la viaţă din ceea ce eram, Care răsare soarele, Care plouă, Care entuziasmează sufletul, Care L-a dat pe Fiul Său pentru noi. Dar precum am zis, şi pentru care toate acestea sunt spuse, să ne smerim precum trebuie, să fim cu cumpătare precum trebuie, şi această smerenie sau cumpătare să nu fie pentru noi pricină de îngâmfare.

Eşti smerit? Şi poate mai smerit decât toţi oamenii? Nu cugeta pentru aceasta lucruri mari despre tine, nici pe alţii să-i iei în derâdere, ca nu cumva să pierzi lauda ce ai avea-o. De aceea eşti smerit, pentru ca să scapi de prostie, iar dacă prin smerenie cazi în prostie, mai bine nu te-ai mai smeri. Căci ascultă ce spune Pavel: ***„Ci păcatul, ca să se arate păcat, zice, mi-a adus moartea, prin ceea ce a fost bun, pentru ca păcatul, prin poruncă, să fie peste măsură de păcătos”. (Romani 7, 13)***

Când îţi vine în minte de a te admira pe tine singur pentru smerenie, gândeşte-te la Stăpânul tău, unde S-a pogorât cu smerenia, şi nu te vei mai admira, nici nu te vei mai lăuda pe tine însuţi, ci încă vei râde singur de tine, ca unul care n-ai făcut nimic. Consideră-te pe tine datornic pentru toate cele ce ai face.

Adu-ţi aminte acea parabolă: „Cine dintre voi, având o slugă la arat sau la păscut turme, îi va zice când se întoarce din ţarină: Vino îndată şi şezi la masă? Oare, nu-i va zice: Pregăteşte-mi ca să cinez şi, încingându-te, slujeşte-mi până ce voi mânca”? (Luca 17, 7-8) Oare nu le avem pe slugi ca să ne slujească nouă?

Dumnezeu însă ne-a acordat acest dar, nu ca să-I slujească Lui, ci ca să facă interesul nostru. Dar noi nu trebuie a sta faţă de Dânsul ca şi cum i-am face hatârul, ci ca îndeplinindu-ne datoria, fiindcă datorie este cu adevărat tot ceea ce facem. Dacă voim ca robii cumpăraţi cu bani să vieţuiască tot timpul pe lângă noi şi să avem tot ceea ce au dânşii, cu cât mai mult Cel ce ne-a adus la viaţă din

ceea ce nu eram are acest drept, El care ne-a răscumpărat cu scumpul Său sânge. A plătit preţul răscumpărării pentru noi, atât cât cineva n-ar fi plătit nici pentru fiul său: Şi-a vărsat sângele Său.

Deci, dacă am avea mii de suflete şi le-am depune pe toate, oare i-am răsplăti deopotrivă? Deloc! Şi de ce? Pentru că El a făcut aceasta nu ca şi cum ar fi fost dator, ci totul a făcut din har, iar noi facem pentru că suntem datori. El fiind Dumnezeu, S-a făcut rob pentru noi, şi nefiind sub stăpânirea morţii, a devenit sub stăpânirea morţii găsindu-se în trup, iar noi chiar de n-am pune sufletele noastre pentru Dânsul, totuşi le vom da după legea naturii şi fără de voie ne vom despărţi de dânsele după puţin timp. Tot aşa şi cu banii, pe care, dacă nu-i vom da pentru dânsul, la ducerea noastră de aici îi vom da de nevoie. Tot aşa şi cu umilinţa, chiar de nu ne-am smeri pentru Dânsul, totuşi prin supărări, prin nenorociri, prin stăpânirile lumii ne vom smeri.

Ai văzut cât de mare este harul? N-a zis: „Ce lucru mare fac mucenicii? Că şi de n-ar muri pentru mine, totuşi vor muri negreşit”, ci recunoaşte marea lor jertfă, că de bunăvoie dau ceea ce cu puţin mai în urmă vor da fără voie, după legea naturii. N-a zis: „Ce lucru mare fac cei ce împart averile la săraci? Că numaidecât le vor da şi fără voia lor”, ci recunoaşte şi acestora marele merit, şi nu se ruşinează, ci mărturiseşte în auzul tuturor, că el, stăpânul, a fost hrănit de slugi. De altfel, şi aceasta este slava stăpânului: de a avea slugi recunoscătoare; şi aceasta este slava stăpânului: de a-l iubi atât de mult slugile; şi aceasta este slava stăpânului: de a-şi însuşi cele ale slugilor; şi aceasta este slava stăpânului: de a nu se ruşina de a fi mărturisit de toţi.

Deci, iubiţilor, să ne ruşinăm de o atât de mare dragoste a lui Hristos către noi şi să ne înfierbântăm şi noi de dragostea Lui. Chiar de ar fi cineva smerit sau om de rând, să audă că El ne iubeşte pe noi, şi atunci mai mult decât toţi ne vom înfierbânta către Dânsul şi-L vom avea în cinste mare, şi-L vom iubi. Stăpânul nostru ne iubeşte atât de mult şi noi nu ne mişcăm? Nu, vă rog, să nu devenim atât de trândavi pentru mântuirea sufletelor noastre, ci să o iubim şi să ne interesăm după putere pentru câştigarea ei.

Toate să le punem pentru iubirea Lui: şi suflet, şi bani, şi slavă, şi orice, să le punem, zic, pentru mântuirea noastră, cu bucurie, cu bunăvoinţă, cu veselie, nu ca şi cum i-am da Lui ceva, ci ca şi cum ne-am da nouă înşine. Aceasta este legea celor ce iubesc: îşi închipuie că întâmpină binele, când ei întâmpină numai rele pentru cei iubiţi. Astfel deci să ne găsim şi noi faţă de Stăpânul nostru, ca să ne învrednicim şi de bunurile viitoare, prin Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, se cuvine slava, stăpânirea şi cinstea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Omilia III - Despre rugăciune, cum că este un mare bun şi că trebuie a cere rugăciunile preoţilor, şi a face cele vrednice de binecuvântare. Că Dumnezeu este bun şi iubitor de oameni

Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el, ca pe mine. Iar de te-a păgubit cu ceva sau îţi este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea. Eu, Pavel, am scris cu mâna mea; eu îţi voi plăti, ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi. (Filimon, vers. 17-19)

Nici un lucru nu ştia a-l sfârşi atât de bine, ca a nu le spune pe toate deodată. Căci priveşte după câte laude şi după câtă pregătire sau mai bine zis, după câtă ţesătură de vorbe, a pus în fine această idee mare. După ce a spus că „este fiul meu, că este tovarăş al Evangheliei, că eşti departe de frate şi că îl ai ca pe un frate", la urmă a adăugat: „ca pe mine", şi nu s-a ruşinat de aceasta Pavel. Căci cel ce nu se ruşinează a fi numit slugă a credincioşilor, ba încă şi mărturisea aceasta, cu atât mai mult nu s-ar fi dat în lături de a-l numi frate şi chiar mai mult decât frate.

„Ca pe mine", adică „dacă cugeţi la fel cu mine, dacă acelaşi ţel îl urmăreşti, dacă mă crezi prieten, primeşte-l pe el, ca pe mine însumi". Şi priveşte tocmai unde a pus el nedreptatea suferită de Filimon, căci mai cu seamă paguba de bani este cea care-i supără pe oameni. Deci, ca nu cumva să-l învinovăţească pe Onisim - mai ales că poate cheltuise banii furaţi - ce zice el? Nu spune: „dacă a furat ceva", ci: „de te-a păgubit cu ceva".

A mărturisit şi greşeala în acelaşi timp, dar nu o greşeală de slugă, ci de prieten către prieten, făcând uz de expresia: nedreptate, în loc de: furt. „Pune aceasta în socoteala mea", zice, adică „datoria aceea să o pui în socoteala mea". Apoi, adaugă cu o mare graţie duhovnicească: „Eu, Pavel, am scris cu mâna mea", expresie şi sfioasă, în acelaşi timp şi graţioasă, dacă pentru aceasta nu s-a dat în lături, el, Pavel, de a da până şi scrisoare la mână, că-şi va primi paguba. Prin aceasta l-a scăpat de o mare supărare şi pe Onisim, zicând: „am scris cu mâna mea". Nimic nu poate fi mai aprins ca o asemenea dragoste, nimic mai însemnat, nimic mai plăcut. Câtă îngrijire pune el pentru un om!

„Ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi", zice. Aceasta a făcut-o el nu cum s-ar brodi, căci ca să nu se pară că ar fi o batjocură pentru Filimon, dacă poate nu s-ar fi încurajat şi ar fi cerut de la el iertarea acelui furt, iată cum întoarce vorba: „Ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi", adică „nu numai cele ale tale, ci chiar şi tu singur". Dar şi aceste cuvinte le-a zis apostolul din marea lui dragoste şi din motivul prieteniei, precum şi pentru că avea mare curaj faţă de dânsul. Şi priveşte cum pretutindeni se îngrijeşte de amândouă: şi

de a cere cu multă siguranţă de reuşită, iar pe de altă parte ca aceasta să nu fie ca o dovadă de un prea mare curaj către acela.

Da, frate. (vers. 20) Ce este aceasta: „Da, frate”? „Primeşte-l pe dânsul ca pe mine”, zicea, cu puţin mai înainte. Lăsând deci la o parte gluma aceea graţioasă, se întoarce iarăşi la cele dinainte, la cele însemnate - deşi, de altfel, chiar glumele sfinţilor sunt însemnate - Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta. În Domnul, adică „Domnului să-I dai mulţumire şi nu mie”. Linişteşte inima mea, adică dragostea mea cea pentru tine.

Bine încredinţat de ascultarea ta, ţi-am scris ţie. (vers. 21) Dar oare ce piatră nu ar muia cuvintele acestea? Ce fiară sălbatică n-ar îmblânzi acestea şi n-ar pregăti-o de a primi cu plăcere? După ce a mărturisit de atâtea isprăvi ale lui, nu se dă în lături de a se justifica iarăşi. Nu spune la întâmplare, nici poruncind şi nici cu oarecare îngâmfare, ci „bine încredinţat de ascultarea ta, ţi-am scris ţie”, zice. Ceea ce a spus la început: „multă îndrăzneală având” (deşi având întru Hristos tot dreptul), aceasta o spune şi aici la sfârşitul epistolei: ştiind că vei face chiar mai mult decât cele ce-ţi spun. Zicând aceasta, l-a şi aţâţat în acelaşi timp, fiindcă s-ar fi ruşinat desigur Filimon, dacă apostolul avea o astfel de părere despre dânsul, că va face şi mai mult decât grăieşte, el să nu facă aşa.

Ci odată cu aceasta pregăteşte-mi loc de găzduit, fiindcă nădăjduiesc că, prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă. (vers. 22) Şi aceasta venea din marele lui curaj, şi mai cu seamă o zicea pentru Onisim, ca dânşii să nu se trândăvească, ci să cunoască deci că fără greş el venind va auzi cele despre dânsul, ca orice răzbunare să o alunge de la dânşii, şi să-l ierte pe Onisim. Mare era cinstea şi graţia ce le-o făcea, a-l avea printre dânşii pe Pavel, pe Pavel la o vârstă atât de înaintată, pe Pavel după legăturile sale din Roma! A se ruga dânşii pentru Pavel era o dovadă a dragostei lor către dânsul. „Că, dacă voi fi şi în primejdii - de nu cumva sunt şi acum - totuşi mă veţi vedea, dacă vă veţi ruga pentru mine”, zice.

Te îmbrăţişează Epafras, cel închis împreună cu mine pentru Hristos Iisus. (vers. 23) Acesta era cel trimis la coloseni, aşa că şi de aici se învederează că Filimon era printre coloseni. Prin expresia: „cel închis împreună cu mine”, lasă a se înţelege că şi apostolul se găsea în mare necaz, încât dacă nu pentru Onisim, cel puţin pentru Epafras să fie auzit, căci cel ce era în necazuri, şi totuşi şi-a lăsat pe ale sale şi se îngrijeşte de ale altora, merită să fie ascultat. De altfel, prin aceasta apostolul îl aţâţă şi pe Filimon, că dacă concetăţeanul său cel împreună robit cu Pavel, şi încă pătimeşte împreună, cu atât mai mult Filimon, care până acum încă nici pe sluga sa n-a iertat-o. „Cel închis împreună cu mine pentru Hristos Iisus”, în loc de: „pentru Hristos”.

Marcu, Aristarh, Dimas, Luca cei împreună-lucrători cu mine. (vers. 24) Dar, oare, de ce pune Luca tocmai la urmă, deşi undeva zice: „Numai Luca este cu mine”? (II Timotei 4, 11) Şi tot acolo spune că Dimas l-a lăsat, iuţind veacul de acum. Acestea deşi s-au spus undeva, cu toate acestea nu trebuie a le lăsa necercetate sau a le trece cu vederea cum s-ar întâmpla. Cum deci de spune că se închină lui Filimon cel care-l părăsise pe apostol? ***„Erast a rămas în Corint” (II Timotei 4, 20), zice.***

L-a adăugat aici şi pe Epafras, care era cunoscut lor, şi pe Marcu cel minunat; dar de ce a pus pe Dimas? Poate că după aceasta a devenit trândav, când desigur a văzut marile primejdii. Luca, fiind cel mai de pe urmă trecut aici, a devenit cel dintâi. Cu aceştia deci îi salută pe Filimon şi pe cei ai casei sale, făcându-i cu băgare de seamă la cererea sa, ba încă îi numeşte şi împreună-lucrători ai săi, iar prin aceasta face binevoitor pe Filimon la cererea sa.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin. (vers. 25)

Despre rugăciune, cum că este un mare bun şi că trebuie a cere rugăciunile preoţilor, şi a face cele vrednice de binecuvântare. Că Dumnezeu este bun şi iubitor de oameni

Cu rugăciune a încheiat epistola sa. Rugăciunea este un mare bun şi un păzitor mântuitor al sufletelor noastre. Dar este un mare bun numai atunci când facem lucruri vrednice de rugăciune şi nu ne arătăm nevrednici de dânsa.

Deci, tu când te apropii de preot, iar el îţi zice: „Dumnezeu să te miluiască, fiule”, că nu te încurajez numai în vorbe, ci pune alături şi fapte, adică fă cele vrednice de milă. „Dumnezeu să te miluiască, fiule”, zice, şi dacă tu vei face cele vrednice de binecuvântare, vei fi binecuvântat; adică, dacă îl vei milui pe aproapele, căci de cele ce voim a ne învrednici de la Dumnezeu, pe acelea suntem datori a le împărtăşi aproapelui nostru.

Dar dacă pe aproapele nostru îl lipsim de acestea, cum voim a ne învrednici de ele? ***„Fericiţi cei milostivi, zice, că aceia se vor milui”. (Matei 5, 7)*** Că, dacă oamenii îi miluiesc pe cei milostivi, cu atât mai mult Dumnezeu; pe când pe cei nemilostivi, nici oamenii nu-i miluiesc. ***„Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă” (Iacov 2, 13), zice.*** Bine este, oare? Deci, de ce nu-i dai altuia? Voieşti a fi iertat de păcate? De ce tu nu ierţi celui ce ţi-a greşit? Te apropii cerând de la Dumnezeu Împărăţia Cerurilor, iar tu, fiind rugat, nu dai nici argint măcar.

De aceea nu suntem miluiţi, fiindcă nu miluim. „Pentru ce? zici tu; tocmai aceasta este milă, de a te milostivi spre cei nemilostivi.” Pentru ce, mă rog? Că

acela care se poartă cu filantropie către cel crud şi nemilostiv şi care arată mii de rele faţă de aproapele său, cum ar putea fi milostiv?

„Dar ce? zici tu: oare botezul nu ne-a mântuit de rele, pe noi care am făcut mii de păcate?” Ne-a mântuit de acelea, nu ca să le facem iarăşi, ci ca să nu le mai facem deloc.

„Noi, care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat? Oare, atunci să păcătuim fiindcă nu suntem sub lege?” (Romani 6, 2, 15) La care răspunde: „Nicidecum!”.

De aceea te-a izbăvit de acelea, pentru ca niciodată să nu te mai întorci la acea necinste. Pentru că şi doctorii îi scapă pe cei bolnavi de friguri, nu pentru ca să abuzeze de sănătate, spre înrăutăţirea bolii lor şi dezordinea vieţii, căci atunci mai bine era să rămână bolnavi, dacă ar trebui să se însănătoşească cineva pentru aceea, ca iarăşi să se pună în pat, ci pentru ca aflând relele bolii, să nu mai cadă în friguri, ca să se găsească mai în siguranţă cu sănătatea, ca în fine, toate să facă pentru câştigarea şi păstrarea ei.

„Dar, zici tu, unde este filantropia lui Dumnezeu, dacă ar urma ca pe cei răi să nu-i mântuiască?” De multe ori îi aud pe mulţi vorbind de acestea, că El este filantrop şi că-i mântuieşte pe toţi. Deci, ca nu cumva să ne amăgim pe noi înşine – mai ales că îmi aduc aminte că v-am făgăduit aceasta – haide ca astăzi să mişcăm vorba în acea parte. V-am vorbit vouă în trecut despre gheenă şi am amânat vorba despre filantropia lui Dumnezeu, iar astăzi e bine ca să îmi împlinesc făgăduinţa.

Cum că este gheenă, după cât mi se pare, am arătat îndeajuns, aducând la mijloc potopul şi relele dinainte şi zicând că pe cel ce face aceleaşi rele, desigur că nu-l va lăsa nepedepsit pentru relele de acum. Că, dacă pe cei ce au păcătuit mai înainte de lege i-a pedepsit aşa, nu mai încape nici o îndoială că nu-i va lăsa nepedepsiţi pe cei ce au făcut rele după primirea harului.

Se întreba atunci: cum Dumnezeu este bun, cum este filantrop, dacă pedepseşte? Şi am amânat vorba, ca nu cumva cu mulţimea celor spuse să astup urechile voastre. Haide, deci, astăzi să ne îndeplinim această datorie şi să arătăm cum Dumnezeu este bun şi poate fi bun dacă pedepseşte.

Şi apoi cuvântul acesta al nostru s-ar potrivi şi ereticilor, încât să luăm aminte cu toată râvna.

Dumnezeu, iubiţilor, neavând nevoie de nimic din partea noastră, ne-a făcut pe noi.

Cum că n-a avut nevoie de nimic, a dovedit-o din aceea că după aceasta ne-a făcut pe noi, iar dacă ar fi avut nevoie, desigur că ne-ar fi făcut din toată veşnicia. Dar dacă şi fără noi El a fost, şi noi am fost făcuţi în timpurile de după aceasta, nu doar având nevoie de noi ne-a făcut. A făcut cerul, pământul, marea şi toate cele ce sunt pentru noi. Şi toate acestea nu sunt oare din bunătate, spune-mi?

Multe ar avea cineva de vorbit, dar ca să scurtăm vorba ***„(El) face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi”. (Matei 5, 45)*** Aceasta nu este din bunătate? „Nu”, zici tu. Că şi atunci ziceam către un marcionit , nu sunt acestea vrednice de bunătatea lui Dumnezeu? Dar el a zis că, dacă Dumnezeu nu ar cere răspuns pentru păcate, ar fi demne de bunătatea lui, iar dacă cere răspuns, nu sunt din bunătatea Lui. Acel eretic nu este acum aici. Haide, deci, ca acelea spuse atunci să le spunem şi acum, şi încă mai multe decât atunci. Eu vă voi dovedi din prisos, că dacă nu ne-ar cere nici o socoteală de faptele noastre, nu ar fi bun şi fiindcă ne cere, de aceea este bun.

Spune-mi, iubitule, dacă nu ne-ar cere socoteală, oare ar putea sta viaţa noastră omenească? Oare n-am cădea în starea fiarelor sălbatice? Dacă având frică de osândă şi judecată, şi totuşi noi îi întrecem pe peşti mâncându-ne unii pe alţii, i-am covârşit pe lei şi pe lupi răpindu-ne unii altora averile, dar încă dacă nu ne-ar cere nici o socoteală, de câtă neorânduială n-ar fi plină viaţa noastră? Ce labirint fabulos ar mai fi această viaţă, faţă de neorânduiala din lume! Oare n-ai vedea mii de absurdităţi şi de nereguli? Cine s-ar mai sfii de tatăl său? Cine ar mai cruţa-o pe mama sa? Cine ar depărta de la sine orice plăcere, orice răutate?

Şi cum că toate acestea sunt aşa, eu voi încerca să vă conving de la o singură casă. Fie, de exemplu, unul dintre voi care întreabă de acestea şi care are slugi; dacă eu aş face învederat acelora că dacă ar nesocoti autoritatea stăpânului lor sau ar batjocori trupul lui, sau ar face totul, ba încă ar mreji contra lui toate cele ale duşmanilor lui, totuşi el n-ar ameninţa şi nici n-ar pedepsi, ba încă nici cu vorba nu i-ar supăra, oare acestea toate se crede a fi din bunătatea celui ce a vorbit aşa?

Dar eu dovedesc că acestea sunt din cea mai de pe urmă cruzime; şi rezultatul unei astfel de cruzimi este că nu numai femeia şi copiii lui sunt trădaţi printr-o astfel de bunătate fără scop, ci încă şi el însuşi se expune a se pierde înaintea celorlalţi. Căci slugile lui vor fi şi beţive, şi desfrânate, şi batjocoritoare, şi, în fine, mai sălbatice decât toate fiarele. Deci, aceasta poate fi oare bunătate, spune-mi, de a călca în picioare nobleţea sufletului şi a se pierde şi pe dânşii, şi pe alţii?

Ai văzut, dar, că a cere socoteala pentru faptele făcute, este rezultatul bunătăţii? Şi de ce spun eu de slugi, care cad mai uşor în asemenea păcate? Aibă, de pildă, cineva copii şi îngăduiască-le lor de a cuteza toate, şi să nu-i pedepsească; apoi, de care rele nu vor fi capabili, spune-mi? Apoi, dacă printre oameni a pedepsi este rezultatul bunătăţii, iar a nu pedepsi este din cruzime, când e vorba de Dumnezeu oare nu este tot aşa?

Deci, fiindcă este bun, de aceea a pregătit mai dinainte gheena. Voiţi încă a vă mai spune şi de altă bunătate a lui Dumnezeu? Nu numai aceasta se petrece, ci încă şi pe cei buni nu-i lasă de-a se face răi. Că, dacă ar fi urmat ca să se bucure de aceleaşi şi aceştia, desigur că toţi ar fi răi, acum însă nu puţin şi aceasta îi mângâie pe cei buni. Căci ascultă ce spune prorocul: ***„Veseli-se-va dreptul când va vedea răzbunarea împotriva necredincioşilor; mâinile lui le va spăla în sângele păcătosului” (Psalmi 57, 10),*** nu bucurându-se peste măsură - să nu fie! - ci de frică pentru ca nu cumva să pătimească şi el aceleaşi, şi deci mai curată încă să-şi facă viaţa.

Aceasta vine dintr-o mare îngrijire părintească. „Da, zici tu; dar numai să ameninţe ar trebui, nu însă să şi pedepsească.” Dacă pedepseşte, şi tu zici că este numai ameninţare, şi de aceea devii trândav, apoi dacă ar ameninţa numai, oare nu ai deveni mai trândav? Dacă ninivitenii ar fi ştiut că este numai ameninţare cu dânşii, nu s-ar fi pocăit; dar fiindcă s-au pocăit, de aceea şi ameninţarea s-a mărginit numai în vorbe. Voieşti ca să rămână ameninţare? Tu singur eşti stăpân pe acest lucru. Fă-te mai bun şi atunci va rămâne numai ameninţare, iar dacă - ceea ce să nu fie - tu dispreţuieşti ameninţarea, singur vei simţi realitatea.

Cei de pe timpul potopului, dacă s-ar fi temut de ameninţare, n-ar fi suferit pedeapsa. Şi noi deci dacă ne vom teme de ameninţare, nu vom suferi pedeapsa, şi nici să fie una ca aceasta. Ci ne va acorda iubitorul de oameni Dumnezeu ca noi toţi să ne cuminţim prin aceste ameninţări şi să ne învrednicim de acele bunuri nepovestite, cărora fie să ne învrednicim cu toţii, prin harul şi filantropia Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia împreună cu Tatăl si cu Sfântul Duh, se cade slava, stăpânirea şi cinstea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(extras din Sfântul Ioan Gură de Aur - Tâlcuiri la Epistola a doua a Sfântului Apostol Pavel către Timotei, Tit şi Filimon)

Sfântul apostol Onisim (†95) (15 februarie)

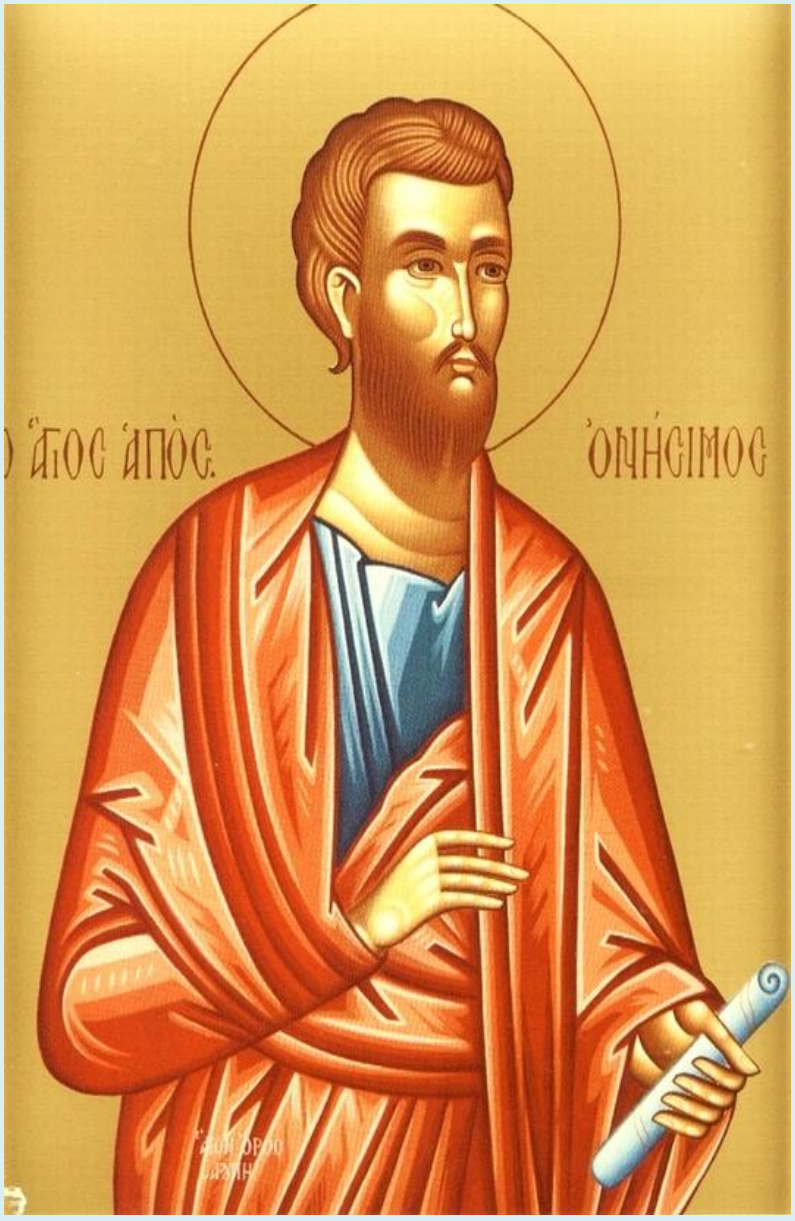

Sfântul apostol Onisim a fost robul lui Filimon, un dregător de seamă din cetatea Colose (Frigia) hirotonit de Sfântul apostol Pavel episcop. Robul Onisim, greşind stăpânului său, a fugit la Roma. Aici l-a găsit închis pe Sfântul Pavel, care l-a botezat. De aici, Pavel îl trimite pe Onisim cu o scrisoare la Filimon cerându-i să îl ierte pe Onisim şi să-l primească nu ca pe un rob sau ca pe un frate iubit, ci ca pe Pavel însuşi. Filimon l-a întâmpinat cu dragoste pe Onisim, l-a iertat şi l-a eliberat din robie. La dorinţa Sfântului Pavel, Onisim s-a întors la Roma şi-l însoţea pe acesta oriunde propovăduia Evanghelia, până în Spania. După sfârşitul Sfântului Pavel, fiind hirotonit episcop, Onisim a propovăduit mergând din cetate în cetate. A primit cununa muceniciei în timpul prigoanei lui Domiţian, în anul 95. Este pomenit de Biserică la 15 februarie, iar împreună cu cei şaptezeci apostoli în 4 ianuarie.

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

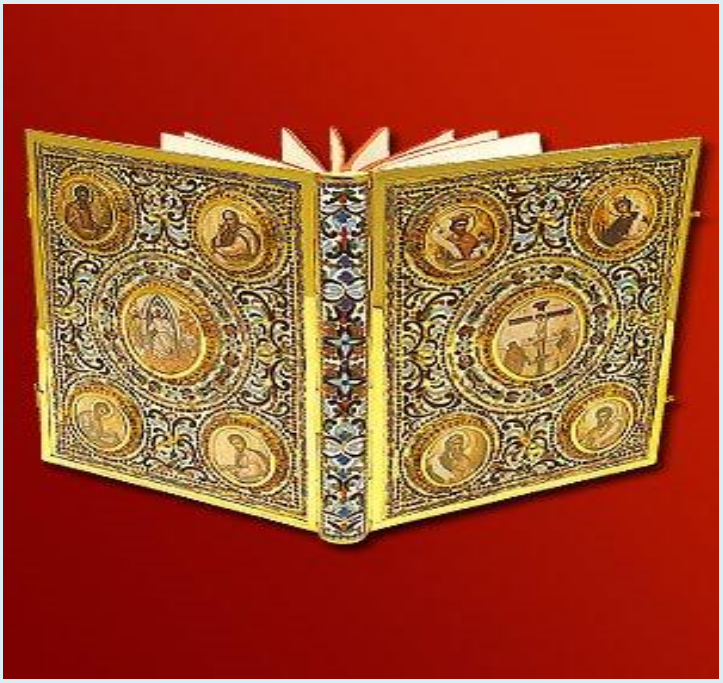

Ev. Luca 10, 16-21

Zis-a Domnul ucenicilor Săi:
16.Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine.
17.Şi s-au întors cei şaptezeci (şi doi) cu bucurie, zicând: Doamne şi demonii ni se supun în numele Tău.
18.Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer.
19.Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puteea vrăjmaşului şi nimic nu vă va vătăma.

20.Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri.
21.În acesta ceas, El S-a bucurat în Duhul Sfânt şi a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi de cei pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Aşa, Părinte, căci aşa a fost înaintea Ta, bunăvoinţa Ta.

Apostol

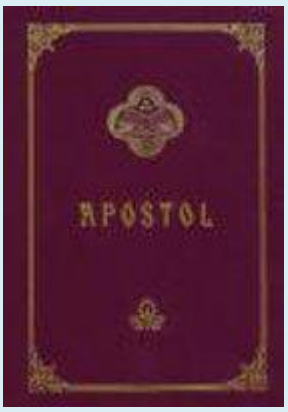

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

I Corinteni 4, 9-16

9.Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut privelişte lumii şi îngerilor şi oamenilor.
10.Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste!
11.Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm, suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim,
12.Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm.
13.Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi.
14.Nu ca să vă ruşinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe nişte copii ai mei iubiţi.
15.Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.
16.Deci, vă rog, să-mi fiţi mie următori, precum şi eu lui Hristos.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Onisim

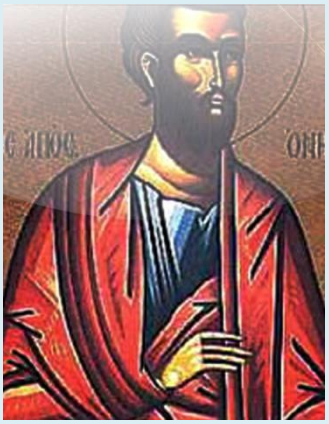

Troparul Sfântului apostol Onisim, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind luminat, apostole Onisim, cu dumnezeiescul şi strălucitul har al Mântuitorului, izbăveşte sufletul meu cel întunecat, rugând pe Hristos, Iubitorul de oameni Dumnezeu, fericite.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind de strălucirile cele dătătoare de raze ale apostolului Pavel, prea lesne ai scăpat din negura necunoştinţei, mărite, strigând lui Hristos, cântare de mulţumire, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeiesc lucrător de cele sfinte te-ai arătat, prea fericite şi cu dumnezeiescul Duh cu adevărat strălucind, pretutindeni ai alergat, vestind pe Hristos cu evlavie, de Dumnezeu fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiind împodobită cu frumuseţea faptelor celor bune, Împărătească prea cinstită, mai presus de minte ai primit în pântece pe Dumnezeu cel Adevărat, care ne luminează pe noi cu dumnezeieşti virtuţi.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Apropiindu-ţi gura de Izvorul dumnezeieştilor ape şi primind pârâul desfătării ai adăpat dintr-Însul faţa Sfintei Biserici, mărite Onisim.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu împărtăşirea Luminii celei înţelegătoare luminat te-ai arătat, luminând în chip strălucitor cu făcliile dreptei credinţe şi cu strălucirea cea purtătoare de lumină a propovăduirii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu legăturile apostolului Pavel te-ai dezlegat de robia înşelăciunii şi cu libertatea harului fiind cinstit, ai ajuns fiu al lui Dumnezeu, arătându-te dumnezeiesc moştenitor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu înşelăciune şarpele târându-se odinioară, prin vicleşug m-a robit; iar prin tine scăpând din robia lui, Maică a lui Dumnezeu, cu laude te fericesc.

Irmosul: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cântă cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă, strigând din cuget curat, întru Domnul prăznuind.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Domnul, Cel ce voieşte să se mântuiască toţi de jugul robiei, te-a rânduit lucrător de cele sfinte, fericite, spre a sluji cinstitei Evanghelii, îndrumătorule în cele dumnezeieşti.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcutu-te-ai prin har fiu al lui Dumnezeu, vestind pe Cuvântul cel Veşnic, Unul-Născut, care, fiind cu Trup şi S-a amestecat minunat cu cei de pe pământ.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu puterea judecăţii şi cu ungerea cea dumnezeiască a preoţiei, ca un preot, ai strălucit prea înţeleptule şi cu răbdarea cumplitelor pătimiri mucenic dumnezeiesc te-ai făcut.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiul cel după fire fără de început şi veşnic a primit de voie început în vreme din Fecioara curată, vrând să înnoiască din stricăciune pe cei de sub vreme.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască Strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, luminează-le, mă rog Ţie; ca să Te vadă, Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine Adevăratul Dumnezeu, Cel ce chemi pe toţi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu isteţimea gândului şi a sufletului şi cu curăţia trupului, fericite, zburând mai presus de cursele vrăjmaşului, te-ai înălţat la Locaşurile cele Cereşti, suindu-te pe aripile cunoştinţei de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Apostolul tău, Bunule, a propovăduit venirea Ta cea prin Trup, îndreptând pe cei rătăciţi, către cunoştinţa Ta şi luminându-i cu lumina cunoştinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătatu-te-ai templu prea frumos, având înăuntru ca sfeşnic făclia harului, întemeiată cu zidirea Dumnezeiescului Duh, fericite Onisim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lanţurile păcatelor mele rupe-le, Fecioară, cu mijlocirea şi cu ocrotirea ta; că tu eşti nădejdea celor deznădăjduiţi, care aleargă cu credinţă la dumnezeiescul tău acoperământ.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind ca Soarele, cel chemat din cer, cu lumina harului te-a pogorât pe tine rază strălucitoare, ca să goneşti cu putere întunericul necunoştinţei, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În chip strălucit ai înfierat trufiile cele putrede şi nelegiuite ale celor fărădelege, vestind cu credinţă dumnezeieştile învăţături ale dreptei credinţe, prea cinstite ierarhe al Domnului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiind vinovat de păcate şi rănit cumplit eu, ticălosul, la tine alerg, Maica lui Dumnezeu cea prea milostivă, rugându-mă să ştergi semnele rănilor greşealelor mele.

Irmosul: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la Limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Condac, glasul al 4-lea: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca o rază ai ieşit, luminând lumii, fericite, luminat fiind de razele apostolului Pavel, soarele cel prea strălucitor, care a luminat lumea. Pentru aceasta, toţi te cinstim, Sfinte apostole Onisim.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul cuvioşilor tineri. Iar pe haldei arzându-i Porunca lui Dumnezeu, pe chinuitorul l-a plecat a striga: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luat-ai, mărite Onisim, fericitul sfârşit şi prin nădejde priveşti Nemurirea cea nepieritoare, fericite şi veselindu-te cânţi lui Hristos: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu cugetul tău cel vitejesc, fericite Onisim, ai călcat măiestriile înşelăciunii, surpându-le pe ele cu organele dreptei credinţe, înţelepţitule de Dumnezeu şi strigând: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca una ce eşti cu totul fără prihană, Mireasă a lui Dumnezeu, ai zămislit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, Cel ce este Nedespărţit de Sânurile Tatălui şi L-ai ţinut în braţele tale, binecuvântată, Preasfântă Maica lui Dumnezeu, prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie ai izvorât...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dănţuind împreună cu îngerii, fericite Onisim şi împodobit cu cununa mucenniciei, stai luminat înaintea Scaunului Stăpânului; pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Slujind dumnezeiescului apostol, ai luat lucrarea dumnezeieştilor minuni cele de negrăit, fericite, făcându-te propovăduitor adevărat al lui Hristos; pe care Îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu harul tămăduirilor îmbogăţindu-te din Izvorul cel îndestulat al Mântuitorului, tuturor le-ai făcut cunoscut să se supună dumnezeieştilor porunci, fericite. Pe Acela Îi prea înălţăm întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Povăţuiţi fiind către cunoştinţa minunii tale, lăudăm Taina cea mare şi mai presus de cuget, prea curată, cinstită Maica lui Dumnezeu şi o prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie ai izvorât rouă cuvioşilor tineri şi jertfa dreptului cu apă ai ars-o; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Stea prea luminoasă te-ai arătat, strălucind cu Razele cele luminătoare ale Duhului şi luminând marginile lumii cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu, fericite apostole Onisim. Pentru aceasta împreună cu ceata apostolilor te mărim.

Stih: ***Sfinte apostole Onisim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind împodobit cu roadele Duhului, te-ai ridicat la ceruri, bucurându-te, purtătorule de Dumnezeu; că apostol cinstit al lui Hristos te-ai făcut, ierarh prea înţelept şi propovăduitor adevărat al celor mai presus de cuget, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Totdeauna ai ocrotit pe cei ce te laudă pe tine, fericite Onisim şi cinstesc pururea prăznuirea ta, stând înaintea Stăpânului cu totul luminat, cu totul strălucit şi cu totul acoperit de fulgerele cele de acolo.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prin naşterea ta, prea curată Maica lui Dumnezeu, izbăvindu-mă de moartea cea trupească cea de demult şi lepădând blestemul şi stricăciunea şi moartea care s-a pricinuit din păcat, acum împreună cu Oştile cele cereşti te măresc.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat; pe care slăvindu-L cu Oştile îngereşti, pe tine te fericim.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Scăpându-te din robia rătăcirii, slobod te-ai arătat întru Dumnezeu cu harul, făcându-te Lui rob ales şi fiind părtaş al legăturilor apostolului Pavel, pentru Hristos ai fost omorât, fără dreptate, apostole. Pentru aceasta mărturisind după Lege, te-ai învrednicit de Lumina cea de sus, ierarhe Onisim. Drept aceea strigăm ţie: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeale să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Ca pe o Fecioară, singură între femei, pe tine ceea ce ai născut fără de sământă pe Dumnezeu cu Trup, toate neamurile oamenilor te fericesc. Că întru tine S-a Sălăşluit Focul Dumnezeirii şi ca pe un Prunc ai alăptat pe Făcătorul şi Domnul. Drept aceea, neamul îngerilor şi al oamenilor cuviincios mărim prea sfântă Naşterea ta şi cu toţi împreună strigăm ţie: roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşeli celor ce cu credinţă lăudăm, precum se cuvine, mărirea ta, Stăpână.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte

lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Mieluşelul şi Păstorul şi Izbăvitorul văzându-L Înălţat pe Cruce, Mieluşeaua se văita vărsând lacrimi şi striga cu amar: lumea se bucură luând mântuire, dar inima mea arde văzând Răstignirea Ta, pe care o rabzi din milostivirea milei, Îndelung Răbdătorule, Doamne; Cel ce eşti Adâncul milei şi Izvorul cel Nedeşertat, milostiveşte-Te şi dăruieşte iertare de greşeli, celor ce cu credinţă laudă precum se cuvine Dumnezeieştile Tale Patimi.

În această lună (februarie), ziua a cincisprezecea - Sfântul apostol Onisim (Minei)

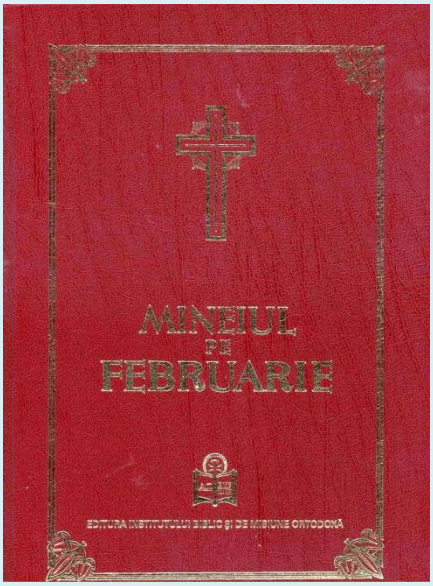

La Vecernie

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6: 3 stihiri din Octoih şi 3 stihiri ale Sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Repejunile râului, cuvintele cele negrăite ale propovăduitorului, care s-au îmbogăţit pe pământ din Raiul desfătării, te-au veselit pe tine foarte mult, cel ce te-ai arătat cetate însufleţită lui Dumnezeu. Căruia te-ai şi făcut slugă vrednică, învăţând cele cereşti, prea fericite, care nu este cu putinţă la oameni a le grăi.

Cugetul cel slobod şi volnicia sufletului le-ai luminat cu bun neamul credinţei, şi din robia cea pământească te-ai mântuit prea înţelepte, plecând grumazii la jugul lui Hristos. Pentru aceasta ai alergat, să mântuieşti pe oameni din robia cea în-ţelegătoare, şi să-i aduci la primirea Darului.

Ca o rază dătătoare de lumină te-a luminat pe tine Soarele şi învăţătorul lumii, ca să luminezi lumea cu lumina propovăduirii, şi cu fulgerele cele dumnezeieşti să pierzi întunericul înşelăciunii; şi să luminezi cugetele credincioşilor, mărite, prin lucrări de minuni în multe feluri.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Mântuieşte de osândire, Preasfântă Mireasă a lui Dumnezeu, şi de greşeli cumplite sufletul meu cel smerit. Şi-l mântuieşte de moarte prin rugăciunile tale, şi dăruieşte să aflu la ziua cercetării îndreptarea, pe care o au aflat cetele sfinţilor, curăţindu-mă prin pocăinţă, şi cu vărsare de lacrimi mai-nainte de sfârşit.

A Crucii, a Născătoarei

Dacă te-a văzut Doamne, Fecioara şi Maica ta pe Cruce spânzurat, s-a spăimântat, şi privind a zis: Ce ţi-au răsplătit ţie, cei ce s-au îndulcit cu darurile tale cele multe Stăpâne ? Ci mă rog, să nu mă laşi pe mine singură în lume, ci grăbeşte de înviază, împreună înviind pe strămoşi.

Troparul, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Onisime, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei

La Utrenie

Canonul apostolului

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a

Irmos: Ca pe uscat umblând Israil, cu urmele prin adânc, pe gonaciul Faraon văzându-l înecat, a strigat: Lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-i cântăm.

Fiind luminat cu dumnezeiescul şi strălucitul dar al Mântuitorului, mântuieşte sufletul meu cel întunecat Onisime, rugând pe Iubitorul de oameni Dumnezeu, fericite.

Luminându-te cu strălucirile cele dătătoare de raze ale lui Pavel, prea lesne ai scăpat din negura necunoştinţei mărite, lui Hristos strigând cântare de mulţumire, prea fericite.

Slavă...

Dumnezeiesc lucrător de cele sfinte te-ai arătat prea fericite, şi cu dumnezeiescul Duh arătat strălucind, pretutindenea ai alergat, vestind pe Hristos cu bună credinţă, de Dumnezeu fericite.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiind împodobită cu frumuseţea bunătăţilor, Împărătească cinstită, mai presus de minte ai primit în pântece pe Dumnezeu cel adevărat, care ne luminează pe noi cu dumnezeieştile bunătăţi.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum tu...

Apropiindu-ţi gura la izvorul dumnezeieştilor ape, şi primind pârâul desfătării, dintr-însul ai adăpat fața cinstitei Biserici, mărite Onisime.

Cu împărtăşirea luminii celei înţelegătoare, prea luminat luminând inimile credincioşilor, cu luminile dreptei slăviri, şi cu strălucirea cea purtătoare de lumină a propovăduirii.

Slavă...

Cu legăturile lui Pavel te-ai dezlegai de robia înşelăciunii, şi cu primirea darului fiind cinstit, te-ai făcut fiu lui Dumnezeu, arătându-le dumnezeiesc moştenitor.

Şi acum..., a Născătoarei

Cu înşelăciune târându-se şarpele odinioară, cu vicleşug m-a luat rob; iar prin tine scăpându-mă din robia lui, Maică a lui Dumnezeu, cu laude te fericesc.

Irmosul: Nu este sfânt precum tu Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat cornul credincioşilor tăi, Bunule, şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii tale.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Scăpându-te din robia rătăcirii, slobod te-ai arătat întru Dumnezeu cu darul, făcându-te lui rob curat, şi fiind părtaş legăturilor lui Pavel, pentru Hristos te-ai omorât fără dreptate apostole. Pentru aceasta mărturisind după lege, te-ai învrednicit luminii celei de sus ierarhe Onisime. Pentru aceea strigăm ție: Roa-

gă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dra-goste sfântă pomenirea ta.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Pe, Ceea ce este uşă cerească şi sicriu, munte cu totul sfânt, nor strălucit, să o lăudăm, scară cerească, rai cuvântător, izbăvirea Evei, şi vistieria cea mare a toată lumea. Că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii, şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: Roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce se închină cu credinţă prea sfintei Naşterii tale.

A Crucii, a Născătoarei

Fecioară dacă ai văzut ridicat pe Cruce pe cel întrupat din tine în mijlocul a doi tâlhari, plângând ai strigat: Vai mie prea dulce Fiule, cum te-ai răstignit de bună-voie; cela ce ridici păcatele lumii, ca un Milostiv, vrând ca un Dumnezeu, cântări omeneşti de laudă să-ţi aducem ţie.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul; cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Dumnezeu, cel ce voieşte să se mântuiască toţi din jugul robiei, te-a făcut lucrător de cele sfinte, fericite, a sluji cinstitei Evanghelii, arătătorule de cele dumnezeieşti.

Făcutu-te-ai prin dar, fiu lui Dumnezeu, propovăduind pe Cuvântul cel veşnic, şi Unul născut, care fiind cu trup, s-a amestecat minunat cu cei de pe pământ.

Slavă...

Cu engolpionul cercărilor împodobindu-te, şi cu dumnezeiasca ungere a preoţiei, ca un preot te-ai arătat luminos, prea înţelepte şi cu răbdarea cumplitelor pătimiri te-ai făcut mucenic dumnezeiesc.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiul cel fără de început, şi fără vreme după fire, a primit de voia lui începere de vreme, din Fecioară curată, vrând să înnoiască din stricăciune pe cei de sub vreme.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea ta, Bunule, sufletele celor ce mânecă la tine cu dragoste, mă rog luminează-le, ca să te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu, pe tine adevăratul Dumnezeu, pe cela ce chemi din negura greşelilor.

Cu isteţimea gândului şi a sufletului, şi cu curăţia trupului fericite, zburând mai presus de cursele vrăjmaşului, te-ai înălţat către locaşurile cele cereşti, suindu-te cu aripile cunoştinţei de Dumnezeu.

Apostolul tău Bunule a propovăduit oamenilor venirea ta cea prin trup, povăţuind pe cei rătăciţi către cunoştinţa ta, şi luminându-i cu lumina cunoştinţei.

Slavă...

Arătatu-te-ai Biserică prea cuvioasă, având întru tine ca un sfeşnic, lumina darului întemeiată cu zidirea dumnezeiescului Duh, fericite Onisime.

Şi acum..., a Născătoarei

Lanţurile păcatelor mele, rupe-le Fecioară cu mijlocirea şi cu ajutorul tău. Că tu eşti nădejdea celor deznădăjduiţi, care aleargă cu credinţă la dumnezeiesc acoperământul tău.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzându-o...

Strălucind ca soarele, cel ce s-a chemat din Cer cu luminarea darului, te-a pogorât pe tine rază strălucitoare, ca să goneşti cu bună tărie întunericul nedumnezeirii, prea fericite.

Slavă...

De faţă ai înfruntat în privelişte trufiile cele putrede şi cu credinţă rea, a celor fărădelege, grăind cu bună credinţă dumnezeieştile învăţături ale bunei credinţe, ierarhe al Domnului prea cinstite.

Şi acum..., a Născătoarei

Fiind vinovat cu păcate, şi rănindu-mă cumplit eu ticălosul, la tine alerg Maica lui Dumnezeu cea milostivă, rugându-mă: Şterge semnele rănilor greşelilor mele.

Irmosul: Marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul tău cel lin alergând, strig către tine: Scoate din stricăciune viața mea, mult milostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca o rază te-ai arătat lumii fericite, luminându-te cu razele lui Pavel, soarelui celui prea luminat, care a luminat lumea. Pentru aceasta toți te cinstim Onisime.

Icos: Pe tine cel tras la credinţă de înţeleptul şi dumnezeiasca trâmbiţă Pavel, şi luminat cu taină prin cuvântul adevărului, şi mărturisit pentru lucrarea faptei bune, şi întărirea credinţei, cine ar putea să te mărească cu adevărat după vrednicie, sau ostenelile tale să le laude, prin care tare ai oprit înşelăciunea. Că din robia lu-mească, ungându-te preot întru dumnezeiescul Duh, şi luând propovăduirea apos-tolilor, te-ai împărtăşit şi cununilor. Pentru aceasta toţi te cinstim Onisime.

Sinaxar

Întru această lună, în 15 zile, pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel

Stih: Onisim coapsele tale spre zdrobire întinzând.
Vitejeşte căile coapselor lui Pavel alergând.
În a cincisprezecea zi.
Coapsele lui Onisim le zdrobi.

Acesta era slugă lui Filimon romanul, către care scrie fericitul Pavel apostolul, căruia făcându-se ucenic şi slugă Onisim, apoi după sfârşitul lui, prinzându-se, s-a adus înaintea lui Tertil, eparhul Romei, şi de dânsul fu trimis la Potiol. Şi venind acolo Tertil, şi aflând pe Onisim stând tare în credinţa lui Hristos, întâi l-a bătut cumplit cu toiege. După aceea i-a sfărâmat fluierele picioarelor, de l-a scos din viaţa aceasta deşartă.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Maior în bătăi s-a săvârşit

Stih: Şalele tale de ocări prin bătăi pline fiind.
Mucenice Maior, zicerea lui David fii zicând.

Acesta era pe vremea împăraţilor Maximian şi Diocleţian, ostaş în ceata numită a Mavrilor; şi când se afla în cetatea Gazei, a fost pârât la ighemonul de acolo că este creştin. Deci înfăţişându-se la judecătorie, şi mărturisind pe Hristosul său, l-a bătut fără de milă şapte zile, şi atât a fost bătut de cumplit, încât treizeci şi şase de ostaşi se schimbau bătându-l pe el; iar sângele din trupul său curgea ca un pârâu, încât a roşit tot pământul de acolo. Deci vitejeşte suferind mucenicul lui Hristos atâta de mare muncă, din ostăşească rânduială, a mers davideceşte, la rânduiala cereştii ostăşiri, dându-şi sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea părintelui nostru Evsevie

Stih: Trecut-a cu bucurie viaţa oamenilor.
Şi Evsevie minunea îngerilor.

Acest cuvios, de unde a fost, şi din care părinţi s-a născut, istoria sa nu ne-a arătat; ci aceea ce ştim pentru el, aceea şi zicem: Căci Cerul plin sihăstreştile sale osteneli l-a câştigat patrie; şi mai întâi s-a dus la o mânăstire de s-a făcut monah. Apoi s-a suit în vârful unui munte, şi acolo şi-a făcut o mică îngrăditură de pietre, înlăuntrul căreia se necăjea fericitul fără acoperământ sau umbrire. Şi haină avea de piele, hrana sa era nohot şi bob muiat, câte odată mânca şi smochine uscate, spre întărirea trupeştii slăbiciuni.

Dar atâta de tare se nevoia din început până în sfârşit, încât şi după ce a ajuns la adânci bătrâneţi, şi i-au căzut cei mai mulţi dinţi, nu şi-a schimbat nici atunci hrana nici locuinţa; ci vitejeşte suferea potrivnice suflările vânturilor, avându-şi faţa zbârcită, şi carnea trupului uscată, încât nici brâul nu putea sta pe mijlocul său, ci cădea jos, fiindcă carnea de sub mijlocul său era topită; asemenea şi oasele, despre amândouă părţile mijlocului.

Şi fiindcă veneau mulţi la el, şi-i tulburau liniştea, s-a dus la o sihăstrie, ce era aproape şi făcându-şi o îngrăditură, în unghiul zidului, se nevoia acolo obişnuita sa nevoinţă.

Spun încă că toate şapte săptămâni ale marelui post mânca numai cincisprezece smochine uscate, deşi era obosit, de o nespusă boală.
Deci cu asemenea osteneli, necăjindu-se viteazul nevoitor, a vieţuit peste nouăzeci de ani, şi aşa s-a mutat către Domnul.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioşilor tineri. Iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe muncitorul l-a plecat a striga: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Luat-ai Onisime fericitul sfârşit, şi prin nădejde priveşti nemurirea cea nepieritoare, fericite, şi veselindu-te, cânţi lui Hristos: Bine eşti cuvântat Dumne-zeul părinţilor noştri.

Slavă...

Cu cugetul tău cel vitejesc Onisime, ai călcat măiestriile înşelăciunii, surpându-le pe ele cu organele bunei credinţe, de Dumnezeu înţelepţite, strigând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca ceea ce ai fost cu totul fără prihană, Mireasă a lui Dumnezeu, ai zămislit în pântece pe Dumnezeu Cuvântul, cel ce este în sânurile Tatălui nedespărţit, şi ţinut în mâinile tale, binecuvântată, Preasfântă Maica lui Dumnezeu, prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaia cuvioşilor…

Dănţuind împreună cu îngerii fericite Onisime, şi fiind împodobit cu cununa muceniciei, stai luminat înaintea scaunului Stăpânului. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Slujind dumnezeiescului apostol ai luat lucrarea dumnezeieştilor minuni celor negrăite, fericite făcându-te propovăduitor adevărat lui Hristos. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu darul tămăduirilor îmbogăţindu-te, din izvorul cel îndestulat al Mântuitorului, tuturor le-ai dat ca să se plece dumnezeieştilor porunci fericite. Pe care îl prea înălţăm întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei

Învăţându-ne minunea naşterii tale, lăudăm taina cea mare, şi mai presus de cuget, prea curată cinstită Maica lui Dumnezeu, şi o prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaia cuvioşilor rouă ai izvorât, şi jertfa dreptului cu apă o ai ars. Că toate le faci Hristoase cu singură voirea; pe tine te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-l vedea...

Stea prea luminoasă te-ai arătat, strălucind cu raze luminătoare ale Duhului, luminând marginile lumii, cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu fericite Onisime. Pentru aceasta împreună cu cetele apostolilor te mărim.

Fiind foarte împodobit cu roadele Duhului, te-ai ridicat la ceruri, făcându-te purtător de Dumnezeu, apostol cinstit al lui Hristos, te-ai arătat ierarh prea înţelept, mucenic nebiruit, propovăduitor adevărat, celor mai presus de gând, de Dumnezeu fericite.

Slavă...

Totdeauna părtineşte, pentru cei ce te laudă şi cinstesc prăznuirea ta pururea, stând înaintea Stăpânului Onisime, cu totul luminat, cu totul strălucit, cu totul lumi-nându-te de fulgerele cele de acolo.

Şi acum..., a Născătoarei

Prin naşterea ta preacurată, Maica lui Dumnezeu izbăvindu-mă de omorârea trupească cea de demult, şi lepădând blestemul şi stricăciunea şi moartea, care s-au pricinuit din păcat, acum împreună cu oştile cele cereşti te slăvesc.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-l vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta cetele îngereşti; iar prin tine Preacurată, s-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat. Pe care slăvindu-l cu oştile cereşti, pe tine te fericim.

Luminânda

Podobie: Cu ucenicii să ne suim…

Fiind învăţat prea fericite de Pavel corifeul apostolilor, împreună cu dânsul ai înconjurat pământul, prea înţelepte, întărind cu cuvântul, inimile cele slă-

bănogite de rătăcirea înşelătorului, şi săvârşind călătoria, stai înaintea lui Hristos în ceruri, împreună cu îngerii rugându-te pentru lume, apostole Onisime.

Şi acum..., a Născătoarei

Minunea cea prea minunată a Naşterii tale celei mai presus de cuget, nu poate nici gândul îngerilor, nici al oamenilor, a o tâlcui, sau a o înţelege Fecioară; că ai năs-cut negrăit, pe Dumnezeu cel mai presus de fiinţă. Pe care îl laudă toată zidirea ca pe un făcător, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh; de a căruia bucurie învre-dniceşte-ne şi pe noi Născătoare de Dumnezeu.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Imnografie

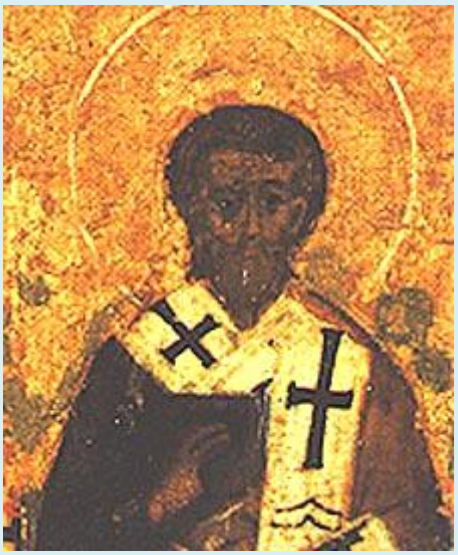

Troparul Sfântului apostol Onisim: Apostole Sfinte Onisim, roagă-L pe milostivul Dumnezeu să dăru-iască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condacul Sfântului apostol Onisim: Ca o rază ai ieşit luminând lumii fericite, luminat fiind cu razele lui Pavel, soarele cel prea strălucitor, care a luminat lumea, pentru aceasta toţi te cinstim, Onisime.

Icosul Sfântului apostol Onisim: Pe tine cel atras la credinţă de înţeleptul Pavel, trâmbiţa cea dumnezeiască şi luminat în chip tainic prin cuvântul adevărului şi mărturisit pentru lucrarea faptei bune şi întărirea credinţei, cine ar putea să te mărească cu adevărat după vrednicie? Sau cine ar putea să laude ostenelile tale, prin care ai oprit cu tărie înşelăciunea? Că din robia pământească uns fiind preot întru dumnezeiescul Duh şi luând propovăduirea apostolilor, te-ai împărtăşit şi de cununile lor, pentru aceasta toţi te cinstim, apostole Onisim.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci de apostoli

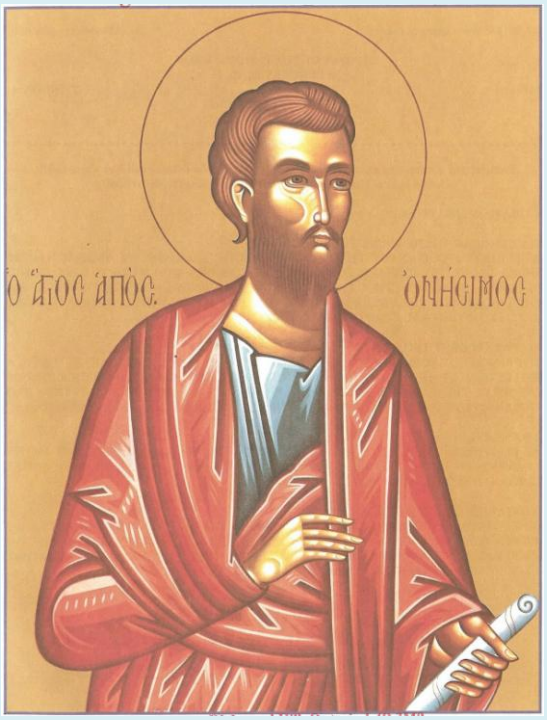

În Colose, cetatea Frigiei, trăia un bărbat vestit şi cu dregătorie, anume Filimon. Acesta a crezut în Hristos şi s-a învrednicit mai pe urmă de treapta episcopiei, apoi s-a numărat şi în ceata celor 70 de Sfinţi apostoli.

La Filimon, mai înainte de apostolia lui, se afla un rob, anume Onisim. Acesta, greşind stăpânului său şi temându-se de pedeapsă, a fugit de la dânsul şi s-a dus la Roma, unde aflând pe Sfântul apostol Pavel în legături, a auzit de la dânsul sfânta propovăduire şi învăţând sfânta credinţă în Domnul nostru Iisus Hristos, a fost botezat de apostolul Pavel, căruia acum îi slujea în Roma, împreună cu Sfântul Tihic şi îi era lui de trebuinţă în acea slujbă.

Apoi Sfântul apostol Pavel, trimiţând pe Sfântul Tihic cu scrisoarea sa la coloseni, a trimis pe dânsul şi pe acest Sfânt Onisim, precum scrie la sfârşitul epistolei: ***"Pe toate cele despre mine le va spune vouă Tihic, iubitul frate, credinciosul slujitor şi împreună ajutător întru Domnul, pe care l-am trimis la voi ca să cunoască cele despre voi şi să vă spună toate cele de aici".***

Aceasta a scris-o apostolul prin Tihic. Iar prin Onisim a scris o deosebită scrisoare către Filimon, stăpânul lui, rugându-l să-l ierte pe Onisim pentru greşeala lui şi să-l primească nu ca rob, ci ca pe un frate iubit şi ca pe însuşi Pavel. Apostolul Pavel numeşte în scrisoarea sa pe Onisim fiu al său: ***"Rogu-mă ţie, pentru fiul meu Onisim, pe care l-am născut fiind eu legat şi care***

odată era ţie netrebnic, iar acum ne este şi mie şi ţie de folos; pe el l-am trimis la tine, iar tu să-l primeşti ca pe inima mea". Deci, Filimon a făcut aceasta cu bucurie, căci nu numai că l-a primit cu dragoste pe Onisim, ci i-a dăruit libertate şi l-a trimis iarăşi la Roma, la Sfântul apostol Pavel, ca să-i slujească acolo, pentru că-l dorea apostolul Pavel, precum scrie în scrisoarea aceea: ***"Am voit ca să-l ţin la mine pe Onisim să-mi slujească mie în locul tău, fiind în legăturile bunei vestiri, dar fără a ta voie nimic n-am voit să fac, ca astfel nu de nevoie să fie binele tău, ci de voie".***

Sfântul apostol Onisim a stat în Roma, slujind Sfinţilor apostoli, până la sfârşitul lor. Apoi a fost pus de dânşii episcop pentru bunăvestirea cuvântului, iar după sfârşitul lor, ieşind din Roma, a străbătut multe cetăţi şi ţări propovăduind pe Hristos în Spania, Carpetania, Colose, Patra. Apoi a luat scaunul în Efes, după Sfântul Timotei şi după Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu.

Episcopia lui din Efes este însemnată prin scrisoarea Sfântului Ignatie de Dumnezeu purtătorul, pe care o scrie din Smirna către efeseni, când l-a întâmpinat Sfântul Onisim pe cale, cu câţiva efeseni, fiind dus din Antiohia la Roma, pentru mâncarea fiarelor. ***Sfântul Ignatie scrie către efeseni astfel: "În numele lui Dumnezeu am primit pe toţi, pentru Onisim, episcopul vostru, care este nespus în dragoste, pe care îl rog întru Iisus Hristos să vă iubească, iar pe voi vă rog să-i fiţi lui asemenea, căci binecuvântat este cel ce v-a învrednicit a avea un episcop ca acesta".*** Şi iarăşi, scriind de acolo la antiohienii săi, zice: ***"Închină-se vouă Onisim, păstorul Efesului".***

De acestea este încredinţat că, Sfântul Onisim, după înconjurarea a multe ţări şi cetăţi, fiind bătrân, a rămas în Efes, păscând acolo Biserica lui Dumnezeu câtăva vreme.

După aceea a fost prins de necredincioşi şi de acolo l-au dus la Roma, pe vremea împărăţiei lui Traian, unde l-au dus înaintea lui Tertil eparhul, spre cercetare.

Tertil, eparhul, l-a întrebat: *"Cine eşti tu?"*

Onisim a răspuns: "Sunt creştin".

Eparhul a zis: *"Din ce orânduială eşti?"*

Onisim a răspuns: "Am fost oarecând robul unui bărbat, iar acum sunt rob credincios al bunului Stăpân Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos".

Zis-a eparhul: *"Care a fost pricina mutării tale la alt stăpân?"*

Răspuns-a Onisim: "Cunoştinţa Adevărului şi urâciunea închinării la idoli".

Zis-a eparhul: *"Cu cât preţ te-ai vândut Stăpânului celui nou?"*

Iar Onisim zise: "Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cu cinstitul Său sânge răscumpărîndu-mă din pierzare, m-a mutat la nestricăciune, precum este scris în Scripturile noastre: nu cu argint sau cu aur stricăcios v-aţi izbăvit de viaţa voastră cea deşartă, ce era de la părinţi, ci cu cinstitul sânge, ca al unui miel fără de prihană şi prea curat al lui Hristos".

Eparhul l-a întrebat: *"Care este viaţa deşartă după Scripturile voastre? Spune-ne nouă!"*

Zis-a Onisim: "Deşartă viaţă este:

- ⇒ ***desfrânarea cea fără de lege, care pentru puţină dulceaţă trupească găteşte veşnicul foc celor pătimaşi şi iubitori de păcate;***
- ⇒ ***iubirea de argint, pentru care aproapele este năpăstuit;***
- ⇒ ***farmecele, care sunt rădăcina a toată asuprirea şi vânarea;***
- ⇒ ***mândria ce se arată prin înălţarea minţii asupra altora;***
- ⇒ ***zavistia, care pe Cain şi pe alţi mulţi i-a învăţat uciderea de frate;***
- ⇒ ***grăirea cea rea şi limba cea neînfrânată care ca un nor întinde asupra tuturor luarea în râs;***
- ⇒ ***făţărnicia şi minciuna, vrăjmăşia adevărului şi prietenia diavolului, prin care şi pe Eva a împiedicat-o cel rău;***
- ⇒ ***mânia, aflătoarea blestemului, îndemnătoarea războiului şi tatăl uciderii;***
- ⇒ ***beţia care locuieşte cu neînfrânarea şi este soră şi născătoare celei necurate vorbe, străină de gândul cel bun şi fără de chip cu obiceiul şi cu cuvântul.***

Acestea toate ce s-au zis, sunt viaţa cea deşartă.

După acestea toate pentru o viaţă ca aceasta deşartă este izvor şi maică slujba idolilor cea făcută de voi. Pentru că aceea este temelia desfrânării, învăţătoarea neştiinţei de Dumnezeu, orbirea minţii, rânduitoarea gândirii celei rele, străină de cinste, ce se luptă împotriva Domnului şi care se sârguieşte să strice hotarul adevăratei cinstiri de Dumnezeu; povăţuitoarea morţii, slujitoarea năravului, hrana celor răi, împotrivitoarea faptelor bune, prigonitoarea de nestricăciune, propovăduitoarea legii voastre cea pier-zătoare, prietena vărsării de sânge, domnul urâciunii, ce vânează pe cei

proşti, prin neştiinţa de Dumnezeu, mijlocitoarea de întuneric, cea străină de darul cel luminos, care leagă pe slujitorii săi cu lanţurile lucrurilor celor necinstite. Hulitoarea ce învaţă slava deşartă, care şi pe cei bătrâni îi umple de necinste, poruncindu-le să joace la glasul trâmbiţelor jertfelor, care pierde curăţia fecioriei, cu fier şi cu sabie, amestecând praznicele sale şi prin vărsarea sângelui de dobitoace îşi arată necurăţiile sale cele fără de ruşine; care goleşte trupurile bărbaţilor prin mijlocul cetăţii şi le arată la femei. Ceea ce tainele sale le săvârşeşte prin ucideri şi desfrânări şi ca pe o corabie înviforează minţile omeneşti, prin chipuri idoleşti. Se jertfeşte boul, tot pentru un bou, ca zeu; jertfeşte oile, tot pentru o oaie, ca zeiţă. Pe om îl ucide, pentru jertfa omului celui cioplit în piatră sau lemn şi în loc de sănătate face ucidere, aducând la cele neînsufleţite pe cele însufleţite, ca jertfă. Dar de ce grăiesc multe? Căci şi usturoiului îi dă cinste dumnezeiască, ca în mai mare orbire şi neştiinţă să pogoare pe oameni în iad.

Văzând o viaţă ca aceasta deşartă, a închinării la idoli care este întru voi, dar descoperită de Sfintele Scripturi, am fugit de la dânsa ca de o mare ce se învăluieşte şi am alergat la limanul cel bun şi către viaţa cea legiuită şi cuvioasă, a Unuia adevăratului Dumnezeu şi spre dragostea aproapelui.

Şi pe tine te sfătuiesc o, Tertile, ca împlinind legea dragostei, adică să-l iubeşti pe aproapele ca pe tine însuţi şi tu precum şi eu, cunoscând adevărul, să laşi deşertăciunea cea vremelnică, căci toate din lumea aceasta trec ca visul şi ca umbra. Deci degrabă să te apropii de Dumnezeu, Ziditorul tuturor şi să te mântuieşti, venind întru înţelegerea cea adevărată. Pentru că nu se bucură Dumnezeu de moartea celor ce l-au mâniat pe El, ci se veseleşte de întoarcerea şi de pocăinţa lor, iar păcatele lor cele trecute le iartă".

Zis-a Tertil eparhul: *"Tu nu numai singur nu vrei a te închina zeilor, nete-mându-te de munci, ci şi pe noi voieşti să ne aduci la a ta rătăcire?"*

Grăit-a sfântul: "Muncile tale nu pot să mă înfricoşeze, chiar dacă ar fi oricât de cumplite, pentru că mântuindu-mă prin aşteptarea bunătăţilor ce vor să fie şi întărindu-mă cu puterea Hristosului meu, cu înlesnire voi suferi toate cele puse de tine asupra mea".

Atunci, ***eparhul a poruncit ca pe Sfântul Onisim să-l arunce în temniţa cea mai întunecată şi mai înfricoşătoare, în care fiind dus a petrecut 18 zile ca în Raiul cel luminos şi în locul cel răcoros, veselindu-se întru Domnul Dumnezeul său.*** Deci se adunau la dânsul credincioşi, care îi fericeau pătimirea lui şi cu cuvintele lor îl întăreau spre nevoinţă. Iar pe cei ce erau necredincioşi, propovăduindu-le sfântul cuvântul lui Dumnezeu, îi povăţuia la calea cunoştinţei adevărului.

Dar după 18 zile, eparhul arătându-se a fi milostiv, nu l-a condamnat la moarte, ci l-a izgonit din cetate şi l-a trimis la Putiol, în surghiun. Dar Sfântul Onisim şi acolo nu înceta a propovădui Evanghelia lui Hristos şi a povăţui pe mulţi la viaţa veşnică.

Înştiinţându-se de aceasta Tertil, iarăşi l-a prins şi legat, l-a adus înaintea judecăţii sale. Dar, întrebându-l şi aflându-l neplecat în credinţă, a poruncit ca întinzându-l, patru oameni să-l bată cu toiege, fără de cruţare.

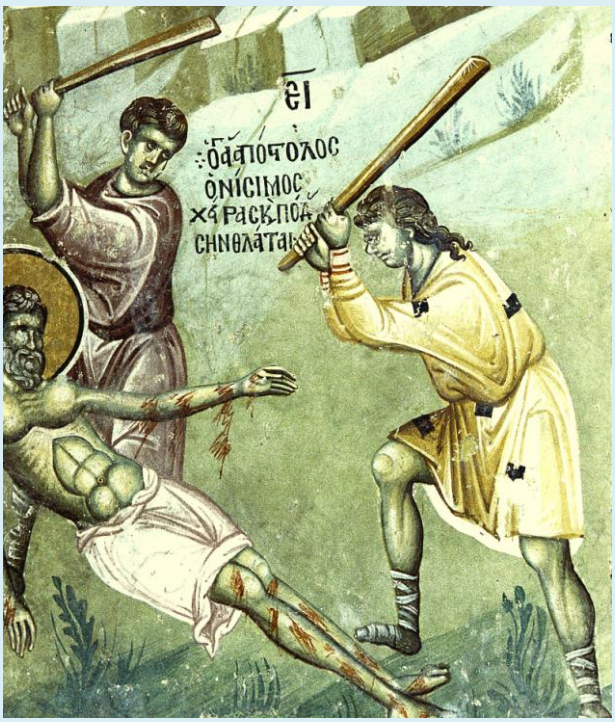

După aceea, bătându-l mult, cu nemilostivire, i-au sfărâmat foarte rău fluierele picioarelor şi alte oase. Apoi, tăind capul Sfântului Onisim, a murit.

Iar oarecare femeie de neam împărătesc, fiind creştină, l-a luat şi a pus sfântul său trup în raclă de argint şi săvârşea pomenirea mucenicului, câştigându-şi ei prin rugăciunile lui, pomenire de la Domnul, întru cereasca Împărăţie.

Pe aceasta şi nouă să ne fie a o câştiga întru Iisus Hristos, Domnul nostru, Căruia se cuvine slava în veci. Amin.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel

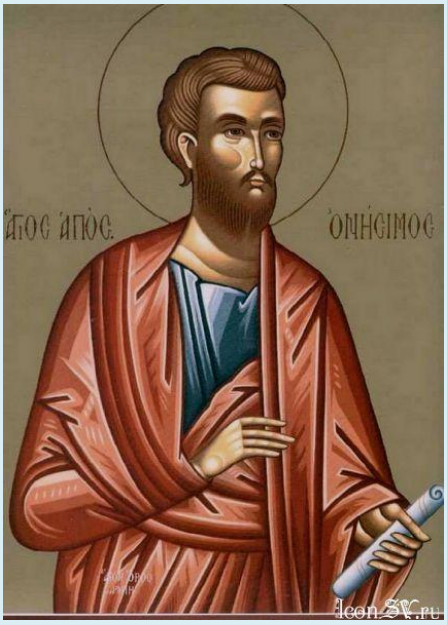

În această lună (februarie), ziua a cincisprezecea, pomenirea Sfântului apostol Onisim, ucenicul Sfântului apostol Pavel.

Sfântul Onisim, unul din cei 70 de apostoli, a fost în tinereţea lui sluga lui Filimon, un creştin de neam bun, din oraşul Colose, în Frigia. Vinovat de greşeală faţă de stăpânul său şi temându-se de pedeapsă, Sfântul Onisim a fugit la Roma, dar cum era rob fugit de la stăpân, a ajuns în temniţă. Acolo l-a întâlnit pe Sfântul apostol Pavel, de la care a luat cuvinte de învăţătură luminându-se şi primind botezul.

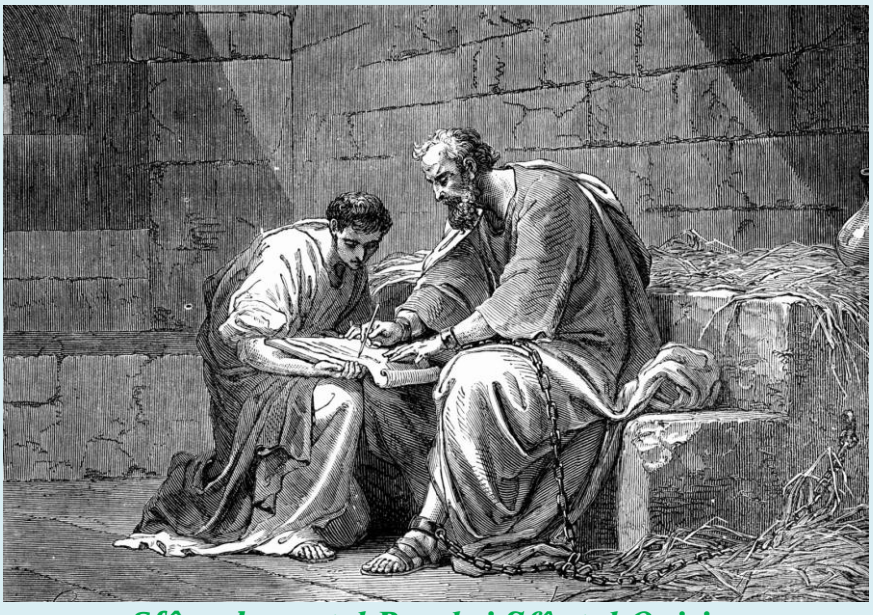

Sfântul apostol Pavel şi Sfântul Onisim

În temniţă Sfântul Onisim i-a slujit apostolului Pavel ca un fiu. Acesta îl cunoştea personal pe Filimon şi i-a trimis o carte plină de iubire în care îi cerea să-l ierte pe robul său şi să-l primească ca pe un frate. Apoi l-a trimis pe Onisim cu scrisoarea aceea la stăpânul său, lipsindu-se de ajutorul de care avea atâta trebuinţă.

După ce a primit scrisoarea, ***Sfântul Filimon nu numai că l-a iertat pe Onisim dar l-a şi trimis înapoi la Roma, la apostolul Pavel***. Mai târziu, el a fost uns episcop în Gaza (prăznuit în 4 ianuarie, 19 februarie şi 22 noiembrie).

După ce Sfântul apostol Pavel s-a mutat la Domnul, Sfântul Onisim a rămas lângă apostoli până la sfârşit şi a ajuns să fie sfinţit episcop. ***După trecerea la Domnul a apostolilor Sfântul Onisim a propovăduit Evanghelia în multe părţi şi oraşe: în Spania, Carpetania, Colossae şi Patras.***

La bătrâneţe Sfântul Onisim a ocupat scaunul episcopal la Efes, după Sfântul apostol Timotei. Când Sfântul Ignatie, purtătorul de Dumnezeu (prăznuit în 20 decembrie) era dus să fie executat la Roma, episcopul Onisim a mers să se întâlnească cu el şi cu alţi creştini, după mărturia din epistola sa către Efeseni.

În vremea împărăţiei lui Traian (89-117), Sfântul Onisim a fost arestat şi adus la judecată în faţa eparhului Tertul. Acesta l-a ţinut pe sfânt în temniţă timp de 18 zile după care l-a trimis la închisoarea din cetatea Puteoli. După o vreme, când a vorbit eparhul cu Sfântul Onisim, a înţeles că acesta nu s-a lepădat de a sa credinţă creştină şi a hotărât să fie bătut cu pietre şi apoi să i se taie capul cu sabia.

Trupul său a fost luat de o femeie cu viaţă sfântă care l-a pus într-un sicriu de argint, acestea petrecându-se în anul 109.

Sinaxar - Sfântul apostol Onisim - 15 februarie

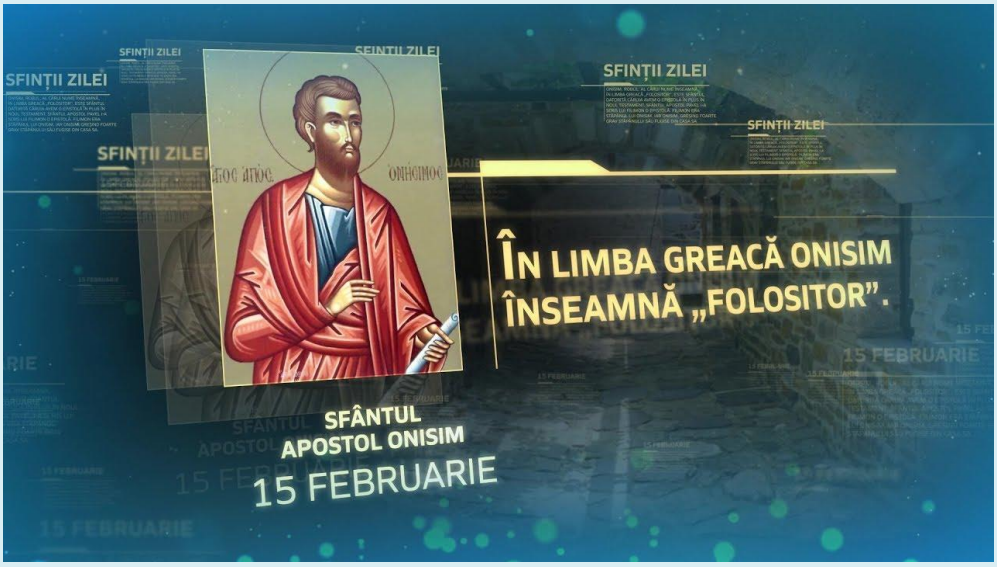

https://www.trinitas.tv/sfantul-apostol-onisim-15-februarie/

***

Onisim, robul, al cărui nume înseamnă, în limba greacă „folositor”, este sfântul datorită căruia avem o epistolă în plus în Noul Testament.

Sfântul apostol Pavel i-a scris lui Filimon o epistolă. Filimon era stăpânul lui Onisim, iar Onisim, greșind foarte grav stăpânului său fugise din casa sa.

Nu știm cum s-au întâlnit Sfinții Onisim și Pavel, dar știm că după întâlnirea lor, robul fugar a primit credința creștină. Fiind vrednic și dedicat propovăduirii Evangheliei împreună cu Sfântul apostol Pavel, ar fi dorit să îl țină cu el. Drept era însă, să ceară voie lui Filimon.

„Te rog pe tine pentru fiul meu, Onisim, pe care l-am născut fiind în lanțuri, scrie sfântul apostol. Eu voiam să-l țin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanțuri pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără de încuviințarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.”

„Primește-l pe el, ca pe mine, iar de te-a păgubit cu ceva sau îți este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea. Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta în Domnul; liniștește inima mea în Hristos!”

Filimon l-a iertat pe Onisim. Și l-a eliberat. Cunoaștem faptul că cel ce fusese înainte rob și fur, s-a înnoit prin har. A slujit cu credincioșie propovăduirii Evangheliei și s-a învrednicit de darul episcopiei.

A fost episcopul cetății Efesului, urmând păstoririi Sfântului Ioan evanghelistul și a Sfântului Timotei.

Când, în anul 107, Sfântul Ignatie al Antiohiei era în drum spre moartea martirică din Roma, episcopul Onisim l-a întâmpinat cu mulțime de credincioși. Atât de mult l-a impresionat Sfântul Onisim pe Ignatie încât a scris o epistolă către creștinii din Efes în care a spus: „În numele lui Dumnezeu, am primit mulțimea voastră de credincioși în persoana lui Onisim, episcopul vostru după trup, însuflețit de ne-povestită dragoste. Mă rog să-l iubiți în Iisus Hristos și voi toți să fiți asemenea lui. Binecuvântat să fie Cel care v-a dăruit vouă, cei ce sunteți vrednici, să aveți un episcop ca acesta.”

Dintr-un rob hoinar, Onisim ajunge laudă a creștinilor. Același har dumnezeiesc care schimbă oameni și vieți ne este dat tuturor celor care mărturisim, credem și cerem aceasta lui Hristos Domnul.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Onisim

În cetatea Colose din Frigia, era pe vremea sfinţilor apostoli un bărbat vestit şi dregător de seamă, cu numele Filimon, botezat fiind de însuşi Sfântul apostol Pavel. Acesta avea un rob pe care-l chema Onisim, şi care, greşindu-i cu ceva stăpânului său, a fugit de la el, de teama pedepsei, şi s-a dus la Roma. Acolo, l-a întâlnit pe Sfântul apostol Pavel în temniţă şi auzind de la dânsul cuvântul Evangheliei, a primit de la el sfânta credinţă şi botezul creştin.

La Roma, Onisim împreună cu un alt tânăr pe care-l chema Tihic se aflau în slujba apostolului neamurilor. Ei au fost trimişi de Sfântul Pavel cu o scrisoare la Filimon, fostul stăpân al lui Onisim, în care apostolul îl ruga pe Filimon să-l ierte pe Onisim şi să-l primească nu ca pe un rob, ci ca pe Pavel însuşi. „Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie de folos. Pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea, primeş-te-l. Eu voiam să-l ţin la mine ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără încuviinţarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie. Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, dar nu ca rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine, şi după trup, şi în Domnul. Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el ca pe mine” (Filimon 10-17).

Drept aceea, Filimon l-a iertat pe Onisim şi l-a primit ca pe un frate în Hristos. Iar Onisim, liber fiind, s-a întors la Roma, şi-l însoţea pe Sfântul Pavel oriunde el propovăduia Evanghelia, până în Spania.

După trecerea la Domnul a apostolului, a fost sfinţit episcop. A primit cununa muceniciei în timpul lui Domiţian (95 d.Hr.), după ce a îndurat multe chinuri de la dregătorul Tertil.

Iulian Dumitraşcu - Calendar orthodox - Sfântul apostol Onisim

Sfântul apostol Onisim († 109) - Sfântul Onisim a fost sluga romanului Filimon din oraşul Colosse din Frigia, Asia Mică. Filimon era prieten cu Sfântul apostol Pavel, a devenit ulterior unul din cei 70 de apostoli, iar casa lui era folosită ca Biserică. Sfântul Onisim a dispărut de la Filimon cu câteva lucruri şi ajunge la Roma unde îl întâlneşte pe Sfântul apostol Pavel.

Aici, se pocăieşte, primeşte Sfântul Botez şi devine ucenicul Sfântului apostol Pavel, doar cu învoirea lui Filimon care îl iartă.

Sfântul Onisim a fost hirotonit episcop de către Sfântul apostol Pavel. După sfârşitul acestuia prin sabie în timpul împăratului Nero îl aflăm pe Sfântul Onisim predicând în Spania, Portugalia, Patras şi apoi păstorind după Sfântul Ioan evanghelistul ca episcop în Efes.

În anul 109, în vremea împăratului Traian (98-117), bătrânul episcop Onisim a fost prins spre a fi judecat pentru credinţa în Iisus Hristos şi dus la Roma înaintea eparhului Tertul, care l-a trimis la Puteoli. În pofida chinurilor la care a fost supus, Sfântul Onisim nu a renunţat la credinţa în Hristos şi a fost ucis în acelaşi an din porunca lui Tertul.

Proloagele din 15 februarie

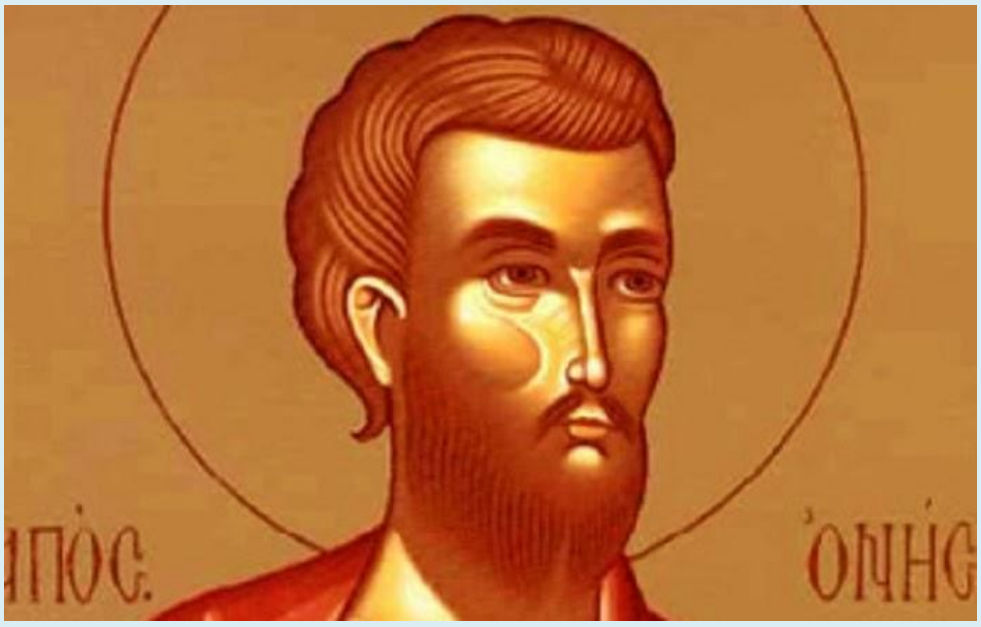

Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Onisim, unul din cei şaptezeci (†95)

În cetatea Colose, din Frigia era pe vremea Sfinţilor apostoli, un bărbat vestit şi dregător de seamă, cu numele Filimon. Şi acesta, primind dreapta credinţă chiar de la Sfântul Pavel, s-a numărat între cei şaptezeci de Apostoli ai Domnului, iar mai pe urmă şi de treapta de episcop s-a învrednicit.

Deci, pe când Filimon deprindea credinţa cea nouă, era în casa lui un rob, anume Onisim care greşind cu ceva stăpânului său şi temându-se de pedeapsă, a fugit de la dânsul şi s-a dus la Roma. Şi acolo, aflând pe Sfântul Pavel în lanţuri pentru credinţă a auzit de la dânsul cuvântul propovăduirii şi primind Sfânta Credinţă, s-a botezat de apostolul Pavel şi a rămas împreună cu Tihic un alt tânăr, în slujba apostolului.

Deci, a trimis Sfântul apostol pe Tihic să ducă creştinilor din Colose o scrisoare, care se găseşte şi astăzi în Sfânta Scriptură. Şi împreună cu Tihic, apostolul a trimis şi pe Onisim, cu o scrisoare către Filimon, fostul său stăpân.

În scrisoarea aceasta, apostolul îl roagă pe Filimon să-l ierte pe Onisim de greşeala lui şi să-l primească, nu ca pe un rob sau ca pe un frate iubit, ci ca pe Pavel însuşi: ***„Te rog pe tine, scrie Apostolul, pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, cel de altădată nu-ţi era de folos, dar acum ţie şi mie ne este de folos, pe acesta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea: primeşte-l. Eu voiam să-l ţin la mine, ca în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri, în locul tău pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta, pentru că fapta ta cea bună, să nu fie silită, ci***

de bună voie. Că, poate pentru aceea a fost despărţit de tine, ca veşnic să fie al tău, dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos, pentru tine şi după trup şi în Domnul. Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el ca pe mine" (Filimon 10-17).

Drept aceea, primind scrisoarea Filimon, l-a întâmpinat cu dragoste pe Onisim, ca pe un frate în Hristos, l-a iertat şi l-a eliberat pe el din robie. Iar Onisim, liber, se întoarse la Roma şi-l însoţea pe Sfântul Pavel oriunde acesta propovăduia Evanghelia, până în Spania.

Iar, după sfârşitul apostolului, sfinţit fiind episcop de Sfântul Pavel, Onisim nu înceta a propovădui Împărăţia lui Hristos, mergând din cetate în cetate.

Şi a fost prins, pe vremea prigoanei lui Domiţian (95). Deci, răbdând multe chinuri de la dregătorul Tertil şi rămânând neplecat în credinţă, i s-a tăiat capul. Şi aşa, Sfântul Onisim s-a numărat cu bărbaţii apostolici ai Domnului.

Întru această zi, cuvânt din Pateric, despre un călugăr, care umbla din mânăstire în mânăstire și despre răbdare.

Un frate oarecare petrecea într-o mânăstire de obște, supunându-se ascultărilor. Și-l iubeau cinci dintre frați, iar unul avea necaz pe el. De aceea, fratele a ieșit din mânăstire. Deci, a mers la alta; și-l iubeau pe dânsul opt frați, iar doi îl urau pe el. Apoi și de acolo a ieșit și a intrat, iarăși, în altă mânăstire; și-l iubeau șapte dintre frați, iar cinci nu-l iubeau.

Însă, fugind și de acolo, s-a dus ca să intre în altă mânăstire, dar mai înainte, până a nu intra, șezând, și-a luat o hârtie și cugeta întru sine: „Dacă îți vei asculta gândurile tale, nici toată lumea nu-ți va ajunge ție, ca s-o umbli." Apoi, s-a făgăduit în inima sa ca să rabde și a scris pe hârtie așa: „Ai ieșit din alte mânăstiri, fiindcă n-ai răbdat ocările și mustrările, iar, aici, te vor necăji pe tine și mai mult decât în celelalte. Să-ți aduci, dar, aminte de toate pricinile, care te izgoneau pe tine și, pe toate acele pricini, le vei afla și aici, oare, vei răbda?" Și a scris: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu voi răbda." Deci, strângând răvașul acela, l-a legat în brâul său și, rugându-se, a intrat în mânăstire.

Apoi, petrecând puțină vreme, a început a auzi de la frați ocările cele asupra sa, iar când se necăjea, apuca hârtiuța aceea și citind-o, afla: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda." Și întru sine gândea: „Lui Dumnezeu te-ai făgăduit, de la Dânsul să-ți ceri ajutor." Și așa, se mângâia.

Iar vrăjmașul, nesuferind răbdarea fratelui, a îndemnat pe frați să se înștiințeze că fratele se mângâia, citind acea hârtie. Și, au început ei a zice că este vrăjitor și citind, nu se tulbură. Apoi, mergând la egumen, i-au spus: „Nu putem să trăim cu fratele acesta, că vrăjitor este și în brâul lui sunt farmecele; și, dacă voiești să rămâi cu dânsul, apoi, pe noi să ne slobozești să ne ducem.”

Iar egumenul, duhovnicesc fiind și știind smerenia fratelui, a cunoscut că din zavistia diavolului este ceea ce ziceau ei și a grăit fraților: „Ieşiţi de vă rugați și mă voi ruga și eu; și, după trei zile, vă voi răspunde vouă.”

Deci, când dormea fratele, i-a dezlegat părintele brâul lui, și, citindu-i hârtiuța, îndată a pus-o și a legat-o iarăși în brâul fratelui. Iar după trei zile, au venit frații la egumen, zicându-i: „Spune-ne nouă, ce vei face vrăjitorului aceluia?”

Și le-a zis: „Chemaţi-l pe el".

Deci, venind acela, i-a zis egumenul: „Pentru ce smintești pe fraţi ?”

Iar fratele a zis: „Am greșit, iartă-mă și te roagă pentru mine.”

Iar părintele a zis către fraţi: „Ce ați zis că a făcut fratele acesta ?”

Ei au zis: „Fermecător este și farmecele în brâul lui sunt.”

Și a zis egumenul: „Scoate-ți vraja ta.”

Iar el a răspuns: „Am greșit, iartă-mă.”

Deci, a zis egumenul: "Scoateți voi farmecele lui.”

Iar fratele nu-i lăsa să-i dezlege brâul. Apoi a dezlegat el hârtia și părintele a dat-o la un diacon și i-a poruncit lui ca să stea la un loc înalt și să citească hârtia, zicând: „Să se rușineze diavolul, cela ce învață pe oameni a vrăji.” Și s-a citit hârtia aceea mică, în care era scris așa: „Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda.”

Și s-au rușinat frații și s-au închinat egumenului până la pământ, zicând: „Greșit-am, iartă-ne, te rugăm.”

Iar părintele a zis: „Dar, oare, mie se cade să vă închinaţi ? Închinați-vă lui Dumnezeu și fratelui acestuia să-i faceți metanie până la pământ.” Iar fratelui i-a zis: „Roagă-te pentru dânșii, ca să li se ierte lor păcatul.” Și s-a rugat fratele, lui Dumnezeu, pentru dânșii.

Dumnezeului nostru, slavă, acum și pururea și în vecii vecilor ! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Onisim (15 februarie)

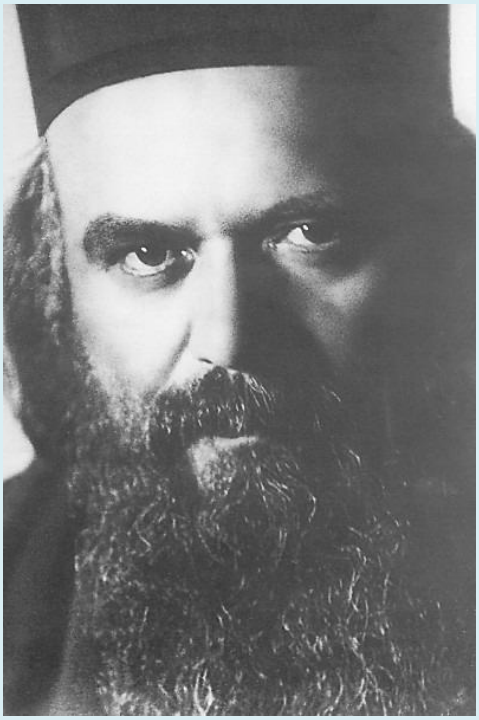

Onisim a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici. El a fost robul lui Filimon, dar greşindu-i cu ceva stăpânului său, de frică a fugit la Roma. Acolo a auzit Evanghelia de la Sfântul apostol Pavel şi a luat Sfântul Botez.

Pentru că Sfântul apostol Pavel îl adusese mai înainte pe Filimon la Sfânta credinţă, el a mijlocit împăcarea intre stăpân şi rob, între Filimon şi Onisim, scriindu-i o epistolă anume în acest scop lui Filimon.

Aceasta este una dintre cele mai emoţionante epistole din întreaga Sfântă Scriptură: ***Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim. Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine, şi în trup şi în Domnul (Filimon l : 10, 15-16).***

Mişcat de această scrisoare, Filimon cu adevărat 1-a primit pe Onisim ca pe un frate, eliberindu-1 de robie.

Mai târziu Onisim a fost sfinţit episcop de Apostolii înşişi şi a primit tronul episcopal al Efesului după Sfântul apostol Timotei. Acest lucru se vede dintr-o Epistolă a Sfântului Ignatie Teoforul.

În vremea persecuţiilor din timpul împăratului Traian, Onisim deja în vârstă, a fost arestat şi adus la Roma.

La Roma Onisim şi-a prezentat viaţa în faţa judecătorului Terticus, a fost întemniţat iar la urmă ucis prin decapitare.

O femeie bogată i-a luat trupul şi 1-a aşezat într-un sarcofag de argint, înmormântându-1 cu cinste la anul 190 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul

Onesimus
of the 70

Atotslăvitul Onisim, viaţa ca rob şi-a început,
Dar ca apostol a sfârşit-o şi ca mucenic
Al lui Hristos.

Tertilus cel fărădelege pe Onisim l-a întrebat
Din ce neam este.
Creştin este numele meu, iar neamul, Onisim.

Liber sau sclav eşti tu?
Sclav lui Filimon am fost,
şi lui Hristos Dumnezeu sclav credincios
Sunt acum.

Şi pe ce preţ te-a vândut Filimon lui Hristos?
Cu al Său Sânge, Domnul Hristos m-a cumpărat.

Vorbeşte degrabă, dumnezeii împărăţiei
îi cinsteşti tu oare?

Dumnezei nici nu văd, ci doar statui -
Chipuri de felurite fiare; toate închipuiri moarte.

Văd un bivol căruia i se aduc jertfe;
Un berbec căruia i se aduc berbeci,
Şi păsări ce se aduc jertfă unei bufniţi:
Fiare vii ce se aduc jertfă altora moarte,
Cele vii, jertfă celor moarte,
Cele tari, jertfă celor mai slabe!
Nu, aşa unora, eu nu pot să mă-nchin.
Ci Dumnezeului Celui Viu, Stăpânului
Şi Făcătorului a toate, al tău, ca şi al meu,
Doar Lui, o Tertylus,
Doar Lui mă voi închina!

Dar Tertylus îşi râse
De omul lui Dumnezeu,
Şi porunci să fie tăiat cu sabia.

Stăpân peste al său trup,
Capul porunci să i-l taie,
Dar sufletul nu i-l putu lipsi
De slava lui Dumnezeu.

Slăvitul nume al lui Onisim a rămas
Ca cerul şi pământul pe el
În veci să-l slăvească.

Sfântul apostol Onisim (15 februarie)

Acesta a fost unul dintre cei 70 de apostoli. El era robul lui Filimon care crezând în Hristos, se învrednici mai apoi de treapta episcopiei, apoi se numără în ceata celor 70 de apostoli. Onisim, rob fiind şi greşind ceva stăpânului său, fugi la Roma, unde aflând pe Sfântul apostol Pavel în legături şi auzind propovăduirea lui, fu botezat de Sfântul apostol.

De vreme ce, Sfântul apostol Pavel adesese la credinţă şi pe Filimon, îl trimise pe Onisim la acesta cu epistola care s-a păstrat până astăzi, fiind una dintre cele mai duioase scrieri din Sfânta Scriptură. Înduioşat de epistolă, Filimon îl primi pe Onisim ca pe un frate, slobozindu-l din robie.

Mai apoi, Sfântul Onisim merse la Roma unde sluji apostolilor până la fericitul lor sfârşit. Apoi, merse şi propovădui în cetăţi din Spania, Carpetania, Colose şi Patra, iar apoi luă scaunul din Efes, după Sfântul Timotei şi Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu.

Fiind prins de necredincioşi, în vremea împărătului Traian, fu dus la Roma, dinaintea eparhului Tertil. La stăruinţa acestuia de a-l îndupleca să lepede dreapta credinţă, Sfânul Onisim răspunse:

- Muncile tale nu pot să mă înfricoşeze, chiar dacă ar fi oricât de cumplite, pentru că mântuindu-mă prin aşteptarea bunătăţilor ce vor să fie şi întărindu-mă cu puterea Hristosului meu, cu înlesnire voi suferi toate cele puse de tine asupra mea.

Atunci porunci eparhul să îl arunce în temniţa cea mai întunecată şi înfricoşătoare, unde petrecu vreme de 18 zile ca în Raiul cel luminos şi în locul cel răcoros, veselindu-se în Domnul.

Deci se adunau la dânsul credincioşii care îi fericeau pătimirea lui, iar pe cei necredincioşi îi povăţuia la calea cunoştinţei adevărului.

După 18 zile, eparhul îl trimise în surghiun la Putiol, unde Sfântul Onisim nu înceta a propovădui şi a povăţui pe mulţi spre viaţa veşnică. Înştiinţându-se de aceasta Tertil, iarăşi fu prins şi adus dinaintea judecăţii sale. Deci aflându-l neînduplecat în credinţă, porunci să fie întins, 4 oameni să îl bată cu toiege, fără cruţare. Bătându-l fără milostivire, îi sfărâmară foarte rău fluierele picioarelor şi alte oase. Apoi, tăindu-i capul, Sfântul Onisim se sălăşlui în cămările de Sus gătite de Dumnezeu apostolilor Săi.

Iar o oarecare femeie de neam împărătesc, fiind creştină, luă trupul sfântului, îl puse în raclă de argint, săvârşind pomenirea mucenicului, câştigându-şi ei, prin rugăciunile lui, pomenire la Domnul, întru cereasca Împărăţie.

Totdeauna ai ocrotit pe cei ce te laudă pe tine, fericite Onisim şi cinstesc pururea prăznuirea ta, stând înaintea Stăpânului cu totul luminat, cu totul strălucit şi cu totul acoperit de fulgerele de acolo. *(Din Canonul Sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

Ca o rază dătătoare de lumină te-a luminat pe tine Soarele lumii şi Învăţătorul, ca să luminezi lumea cu lumina propovăduirii şi cu fulgerele cele dumnezeieşti să pierzi întunericul înşelăciunii şi să luminezi cugetele credincioşilor, mărite, prin lucrări de minuni de multe feluri. *(Dintre Stihirile ce se cântă la Vecernie)*

Sfântul Ioan Gură de Aur – Cuvântul al III-lea la Sfântul apostol Pavel

După ce fericitul Pavel ne-a arătat că râvna omenească este puternică şi că noi putem să zburăm chiar în cer, lasă de o parte pe îngeri, arhangheli şi pe celelalte puteri şi uneori ne porunceşte să fim următorii lui Hristos, fiind următorii lui, zicând: ***"Fiţi următorii mei, precum şi eu sunt al lui Hristos"***; iar alteori, fără să se mai dea pe el ca pildă, ne urcă la Însuşi Dumnezeu, spunându-ne: ***"Fiţi dar, următori ai lui Dumnezeu, ca nişte copii iubiţi".***

Iar după ce a arătat că nimic altceva nu ne face următori ai lui Hristos ca vieţuirea pentru binele obştesc şi căutarea folosului fiecărui om, a adăugat: ***"Umblaţi întru dragoste".***

De aceea, ***după ce a spus: "Fiţi următorii mei", vorbeşte îndată despre dragoste, arătând că această virtute, mai cu seamă, ne face să fim aproape de Dumnezeu.*** De altfel şi celelalte virtuţi, deşi mai mici decât aceasta, au în vedere omul, de pildă lupta împotriva poftei, războiul împotriva pântecelui, bătălia împotriva iubirii de arginţi, lupta împotriva mâniei.

Dragostea însă este comună şi nouă şi lui Dumnezeu. Pentru asta şi Hristos spunea: ***"Rugaţi-vă pentru cei ce vă supără, ca să fiţi fiii Tatălui vostru celui din ceruri".*** Ştiind deci şi Pavel că dragostea este capul bunătăţilor, o săvârşea cu toată scumpătatea.

Într-adevăr, nimeni n-a iubit atât pe duşmani, nimeni n-a făcut atâta bine hulitorilor, nimeni n-a suferit atât pentru prigonitori. Nu se uita la cele ce suferea, ci se gândea că şi prigonitorii săi sunt oameni ca şi el. Şi cu cât se înfuriau mai mult, cu atât mai mult îi era milă de nebunia lor. Şi după cum se poartă un tată cu copilul lui cuprins de nebunie – căci tatăl plânge şi i se rupe inima de milă cu atât mai mult cu cât copilul bolnav îl ocărăşte şi-l loveşte mai cumplit, tot astfel şi Pavel se purta cu ei cu mai multă dragoste.

Ascultă cât de blând, cât de drăgăstos ne vorbeşte despre cei care l-au biciuit de cinci ori, care l-au lovit cu pietre, care l-au legat, care însetau de sângele lui şi doreau în fiecare zi să-l sfâşie! ***"Le mărturisesc, spune Pavel, că au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu după cunoştinţă".***

Iar pe cei ce se făleau faţă de iudei, îi înfrâna spunându-le: ***"Nu te îngâmfa, ci teme-te! Căci dacă Dumnezeu n-a cruţat ramurile cele fireşti, nu te va cruţa nici pe tine".*** Dar când a văzut că hotărârea dumnezeiască s-a abătut asupra lor, a făcut singurul lucru pe care putea să-l facă: plângea necontenit pentru ei, suferea, oprea pe cei ce voiau să se arunce asupra lor şi se străduia să le găsească, pe cât putea, măcar o umbră de iertare. Şi pentru că nu putea să-i înduplece cu cuvântul din pricina îndărătniciei şi învârtoşării inimii lor, se îndrepta spre necontenite rugăciuni, spunându-le: ***"Fraţilor, dorinţa mea şi rugăciunea mea cea către Dumnezeu, pentru ei, este spre mântuire".***

Le dădea însă şi nădejdi bune, spunându-le: ***"Dumnezeu nu-Şi ia înapoi harurile şi chemarea"***, ca ei să nu-şi piardă cu totul nădejdea şi să piară. Toate aceste cuvinte porneau din grija şi dragostea lui cea puternică pentru ei. Cuvintele lui Pavel se asemănau cu ale lui Isaia, care spunea: ***"Va veni din Sion Izbăvitorul şi va întoarce pe Iacov de la păgânităţile lui".***

Tare era tulburat şi îndurerat Pavel când vedea că iudeii merg spre pieire! De aceea adeseori izvodea mângâieri durerii sale; uneori zicea: ***'Va veni izbăvitorul şi va întoarce pe Iacov de la păgânităţile lui"*** iar alteori: ***"Aşa şi aceştia n-au ascultat acum, ca, prin mila către voi, să fie şi ei miluiţi".***

Lucrul acesta l-a făcut şi Ieremia, silindu-se şi căutând să găsească oarecare cuvânt de apărare pentru cei păcătoşi. Uneori spunea: ***"Dacă păcatele noastre stau împotriva noastră, fă milă cu noi pentru numele Tău"***, iar alteori: ***"nu este voia omului calea lui, nici omul nu va merge şi nu-şi va săvârşi călătoria lui"***; iar în altă parte David spune: ***"Adu-ţi aminte că ţărână suntem".***

Cei ce se roagă pentru cei păcătoşi au obiceiul să izvodească o umbră de apărare, când nu au nimic binecuvântat de spus întru apărarea lor. Asta nu înseamnă că spusele lor sunt întărite de fapte sau că pot fi luate drept dogme, nu,

ele sunt cuvinte de mângâiere pentru cei ce suferă, pentru cei ce sunt pe calea pierzaniei. Deci şi noi, să nu luăm întocmai cele spuse de Pavel pentru apărarea iudeilor, ci să vedem în ele sufletul său îndurerat, care caută să spună ceva întru apărarea celor păcătoşi.

Dar oare Pavel a avut o astfel de purtare numai faţă de iudei, nu şi faţă de păgâni? ***Pavel era blând cu toţi oamenii şi cu cei din neamul lui şi cu cei de alt neam.*** Ascultă ce-i spune lui Timotei: ***"Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând cu toţi, învăţător, îngăduitor, povăţuind cu blândeţe pe toţi cei ce-i stau împotrivă, că doar le va da lor pocăinţă, ca să cunoască, adevărul şi să scape din cursa diavolului, în care erau prinşi de el, spre a-i face voia".***

Vrei să-l vezi cum vorbeşte cu păcătoşii? Ascultă ce spune scriind corintenilor: ***"Mă tem ca nu cumva venind, să vă găsesc nu cum voiesc".*** Iar puţin mai jos spune: ***"Ca nu cumva, venind iarăşi, să mă umilească Dumnezeul meu faţă de voi şi să jelesc pe mulţi care au păcătuit şi nu s-au pocăit de desfrânarea şi necurăţia ce au săvârşit".*** Iar galatenilor, scriindu-le, le spunea: *"**Copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi!".*** Iar pentru cel ce a făcut desfrânare, ascultă-l că suferă tot atât de mult ca şi el, şi-i roagă pe corinteni, spunându-le: ***"Arătaţi-i dragoste".*** Când l-a alungat din Biserică, a făcut-o cu multe lacrimi: ***"Căci din multă întristare şi cu strângere de inimă v-am scris, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi dragostea pe care cu prisosinţă o am pentru voi".*** Şi iarăşi: ***"M-am făcut pentru iudei ca un iudeu; pentru cei de sub lege, ca unul de sub lege; pentru cei neputincioşi, ca un neputincios; tuturor m-am făcut toate ca măcar pe unii să mântui".*** Iar în altă parte spune iarăşi: ***"Ca să înfăţişez pe tot omul desăvârşit în Hristos Iisus".***

Ai văzut suflet care depăşeşte tot pământul? nădăjduia să înfăţişeze lui Dumnezeu pe tot omul; şi în ceea ce-l priveşte, i-a înfăţişat pe toţi: ca şi cum ar fi născut el pe toţi oamenii lumii, aşa se frământa, aşa alerga, aşa se străduia să-i ducă pe toţi în Împărăţia Cerurilor, ajutând, făgăduind, rugându-se, cucerindu-se, înfricoşând pe draci, alungând pe stricătorii de suflete. Şi toate acestea le făcea prin viu grai, prin epistole, cu cuvântul, cu fapta, prin ucenicii lui, prin el însuşi. Îndrepta pe cei căzuţi, întărea pe cei ce stau în credinţă, ridica pe cei ce zăceau la pământ, mângâia pe cei cu inima zdrobită, încuraja pe cei trândavi; striga înfricoşător către vrăjmaşi, se uita cu asprime la duşmanul.

Ca un general sau ca un prea iscusit doctor, el era şi om de corvoadă şi purtător de scut şi apărător. Era totul în tabără. Arăta multă purtare de grijă şi multă râvnă nu numai în cele duhovniceşti, ci şi în cele trupeşti. Ascultă ce scrie unui întreg popor, pentru o singură femeie: ***"Vă încredinţez pe Febe, sora noastră,***

care este diaconiţă a Bisericii din Chenhrea, ca să o primiţi în Domnul, cum se cuvine unor sfinţi şi s~o ajutaţi în orice va avea nevoie de voi”. Şi iarăşi: ***“Ştiţi casa lui Ştefanas …ca să vă supuneţi şi voi unora ca aceştia”.*** Şi iarăşi: ***“Cunoaşteţi-i pe astfel de oameni”.***

Că şi acesta este semnul deosebitor al iubirii de oameni a sfinţilor: ei dau ajutor în nişte împrejurări ca acestea. Tot astfel şi Elisei, n-a fost de folos numai în cele duhovniceşti femeii care l-a găzduit, ci s-a silit să o răsplătească şi în cele trupeşti. Pentru aceea şi spunea: ***“Ai nevoie să vorbesc cu împăratul sau cu vreun dregător?”.***

Pentru ce te minunezi că Pavel recomandă pe unele persoane în epistolele sale, când el n-a socotit nepotrivit să se îngrijească chiar de hrana pentru drum a celor pe care-i chema la el şi să aştearnă asta în epistolele sale? Scriindu-i lui Tit, îi spune: ***“Pe Zenas, legiuitorul şi pe Apollo trimite-i la drum degrabă şi vezi să nu le lipsească nimic”.*** Dacă atunci când chema la sine pe cineva dădea astfel de sfaturi, cu atât mai mult făcea tot ce-i stătea în putinţă când vedea pe cineva în primejdie. De pildă, în epistola către Filimon, cât de multă râvnă pune pentru Onisim, cât de înţelept şi cât de plin de grijă îi scrie!

Dacă nu se dă în lături de a scrie o întreagă epistolă pentru un sclav şi acesta fugar şi hoţ al multor lucruri din casa stăpânilor, gândeşte-te cât de mare era grija lui pentru alţii. ***Numai un singur lucru socotea cu adevărat ruşinos: Să treacă cu vederea ceea ce trebuia îndeplinit pentru mântuirea aproapelui.***

Pentru înfăptuirea acestui lucru punea totul în mişcare; nu pregeta să cheltuiască cuvinte, bani, trupul său chiar, pentru cei ce aveau să se mântuiască. El, care şi-a dat viaţa de mii şi mii de ori în primejdie de moarte, şi-ar fi cruţat cu atât mai puţin banii dacă i-ar fi avut. Dar pentru ce spun: dacă i-ar fi avut? Când e vorba de Pavel, poţi spune că nu cruţa banii chiar când nu-i avea. Să nu socoteşti că sunt o ghicitură cuvintele mele. Ascultă-l iarăşi pe Pavel, că însuşi o spune: ***“Cu multă plăcere voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre”.***

Iar în cuvântarea ţinută efesenilor spunea: ***“Voi înşivă ştiţi că pentru trebuinţele mele şi ale celor ce sunt cu mine au slujit acestea”.*** Fiind mare în dragoste, care e capul virtuţilor, era mai arzător decât flacăra. Şi cum fierul care cade în foc ajunge cu totul foc, tot astfel şi Pavel, aprins fiind de focul dragostei, ajunge în întregime dragoste.

Fiind ca un tată obştesc al întregii lumi, se purta ca un părinte trupesc; dar, mai bine spus, depăşea pe toţi părinţii prin grija lui şi de cele trupeşti, şi de cele sufleteşti.

Dădea pentru iubiţii lui copii: banii, cuvintele, sufletul, totul. Din pricina asta numea dragostea plinire a legii, legătură a desăvârşirii, mamă a tuturor virtuţilor, început şi sfârşit ale virtuţii.

De aceea şi spunea: ***"Iar ţinta poruncii este dragostea din inimă curată şi din cuget bun"***; şi iarăşi: ***"Poruncile, să nu preacurveşti, să nu ucizi şi orice altă poruncă, se cuprind în acest cuvânt, adică să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi".***

Aşadar, ***pentru că dragostea este început şi sfârşit în toate bunătăţile, să urmăm pe Pavel şi în aceasta. Căci prin dragoste a ajuns Pavel ceea ce a ajuns.*** Să nu-mi vorbeşti de morţii pe care i-a înviat, nici de leproşii pe care i-a curăţit. Dumnezeu nu-ţi cere astfel de fapte. Dobândeşte dragostea lui Pavel şi vei avea o cunună desăvârşită.

- Cine o spune?

- El, tatăl dragostei! El, care a pus dragostea mai presus de semne, mai presus de minuni, mai presus de altele mii şi mii. Pentru că o săvârşea în chip desăvârşit, de asta îi şi cunoştea temeinic tăria.

Prin dragoste a fost Pavel ceea ce a fost şi nimic nu l-a făcut pe el aşa de vrednic ca puterea dragostei.

De aceea şi spunea: "Râvniţi harurile cele mai bune; dar vă arăt o cale încă şi mai înaltă", adică dragostea, calea cea mai bună şi cea mai uşoară.

Pe această cale deci să umblăm şi noi neîncetat, ca să vedem şi pe Pavel, dar, mai bine spus, pe Stăpânul lui Pavel şi să dobândim cununile cele nestricăcioase, cu harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia slava şi puterea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din Predici la Sărbători Împărăteşti şi Cuvântări de laudă la Sfinţi, Editura Institutului Biblic şi de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002)

Părintele Teofil Părăian - „Despre prietenie“

Îmi pare bine că vorbesc despre prietenie, pentru că eu spun despre mine că sunt o realizare a prietenilor mei.

Mai mult decât alţii la care se implică prietenii lor, eu prin situaţia mea specială, am avut nevoie de oameni care să şi facă ceva pentru mine, nu numai să se simtă bine în preajma mea şi eu să mă simt bine în preajma lor. Am avut nevoie de oameni care să intervină în viaţa mea, prin ajutorul pe care mi l-au dat. Chiar şi o orientare, un drum făcut cu cineva, pentru mine are altă valoare decât un drum pe care-l fac doi prieteni, unul lângă altul.

Din copilărie, am avut copii apropiaţi… apoi la şcoală, la liceu. Eu am făcut liceul la Timişoara, la un liceu de văzători, fiindcă pe atunci nu exista un liceu anume pentru cei lipsiţi de vedere. Am avut prieteni care m-au ajutat, mi-au citit, au făcut să mă simt bine împreună cu ei. La fel şi la Teologie – eu am făcut Teologia la Sibiu, între 1948 şi 1952 – şi acolo am avut prieteni. Şi la mănăstire am prieteni.

Şi să ştiţi că nu m-am despărţit de niciunul dintre prietenii mei de odinioară, ci pe toţi îi port în suflet, pe toţi îi am în vedere; toţi au intrat în componenţa fiinţei mele, prin ceea ce au făcut pentru mine. Toţi prietenii mei sunt prezenţi în conştiinţa mea, toţi prietenii mei au loc în inima mea şi – bineînţeles, e reciprocitate – şi eu în inima lor.

Îmi aduc aminte că eram elev de liceu şi am dat un examen pentru bursă. Eu scriam la maşina de scris, fiindcă profesorii nu cunoşteau scrisul special pe care-l folosesc eu pentru mine (Braille) şi era o convenţie la liceul unde am studiat eu: cei lipsiţi de vedere să scrie la maşina de scris, aşa încât profesorii să-şi poată da seama de cunoştinţele pe care le aveam noi, cei care nu puteam să scriem cu stiloul.

La examenul acela de bursa ni s-a dat să scriem o lucrare cu titlul: "Prietenii mei". Nu-mi mai aduc aminte ce-am scris în legătură cu prietenii mei, cum i-am descris, ce-am spus despre ei: cum mă simt eu în faţa lor, cum au intrat ei în gândurile mele, în simţămintele mele, cum mă raportez eu la ei, cum se raportează ei la mine. Nu-mi mai aduc aminte ce-am scris dar mi-a rămas gândul acesta: "Prietenii mei".

De multe ori mă gândesc la prietenii mei şi de fiecare dată am o bucurie, am o întâlnire în conştiinţa mea, în interiorul meu. Am bucuria aceea pe care o ai când te întâlneşti cu cineva care ţi-e drag şi de care eşti încredinţat că şi lui i-e drag de tine. Îi port pe toţi prietenii mei în conştiinţa mea, pe toţi câţi au "ctitorit" cumva la ceea ce sunt eu, pe toţi care au făcut ceva pentru mine. Prietenii mei de odinioară, prietenii mei de acum, prietenii mei de totdeauna. Prietenii mei sunt în conştiinţa mea.

De obicei, când te întâlneşti cu cineva cu care rămâi în legătură, ai impresia că cel cu care eşti în legătură nu-i numai acolo unde-l ştii tu că este. De exemplu, am un prieten în America, ştiu că este în America, dar mai ştiu ceva: mai ştiu că el este şi în sufletul meu. Şi mă gândesc, de multe ori, că prietenii mei, când se întâlnesc cu mine, se întâlnesc şi cu ei: se întâlnesc cu ei, cei din sufletul meu. Pentru că e legătura aceasta, pe care nu ţi-o poate nimici nimeni şi nimic. Când ai câştigat o legătură de felul acesta, o legătură prietenească, eşti conştient că această legătură nu ţi-o poate nimici nimeni şi nimic.

Poeta Zorica Laţcu a scris o poezie intitulată "Te port în mine". Poezia aceasta exprima afirmaţiile pe care le face persoană care iubeşte, în legătură cu persoana iubită. E sugestiv chiar şi numai titlul: "Te port în mine". Poezia, în desfăşurarea ei, tocmai asta arată, că cel pe care îl iubeşti nu-i numai în afară de tine, ci e şi în tine. Poţi să-i spui: "te port în mine!"

Te port în mine (de Zorica Laţcu)

Te port în suflet, ca pe-un vas de preţ,
Ca pe-o comoară-nchisă cu peceţi,
Te port în trup, în sânii albi şi grei,
Cum poartă rodia sămânţa ei.

Te port în minte, ca pe-un imn sfinţit,
Un cântec vechi, cu crai din Răsărit.
Şi port la gât, nepreţuit şirag,
Strânsoarea cald-a braţului tău drag.

Te port în mine tainic, ca pe-un vis,
În cer înalt de noapte te-am închis.
Te port, lumină rumenă de zori,
Cum poartă florile mireasma lor.

Te port pe buze, ca pe-un fagur plin,
O poamă aurită de smochin,
Te port în braţe, horbote subţiri,
Mănunchi legat cu grijă, fir cu fir.

Cum poartă rodul floarea de cais,
Adânc te port în trupul meu şi-n vis.

Deci şi în vis. Pe cel pe care îl cuprinzi în suflet, îl cuprinzi în toate ale tale. De câte ori te gândeşti la un prieten, nu te gândeşti la cineva de departe, ci te gândeşti la cineva pe care îl porţi în suflet.

Când eram student la Teologie, mitropolitul Nicolae Bălan l-a întrebat pe un prieten al meu – un om cu care m-am simţit eu totdeauna bine şi care m-a şi ajutat mult pe vremea aceea – l-a întrebat care-i cel mai bun prieten al lui. Eu nu eram de faţă acolo; şi el a spus că eu sunt prietenul cel mai bun al lui. Şi mitropolitul zice: “Dar el te recunoaşte de prieten?” De ce s-a pus această întrebare? S-a pus această întrebare pentru că prietenia este cu reciprocitate. Când zici “prietenie”, zici “relaţie socială”; când zici “prietenie”, te gândeşti la o legătură care există între tine şi cel pe care-l ştii că ţi-este prieten.

Sunt multe feluri de relaţii sociale în lumea aceasta. Există relaţii de familie, în primul rând: relaţii de rudenie, relaţii între părinţi şi copii, între copii şi părinţi, relaţii între fraţi, relaţii între rude apropiate. Există relaţii de colegialitate, există relaţii pe care le dau preocupările comune. Prietenia însă este ceva cu totul deosebit. E altceva decât relaţiile de familie. Este o vorbă, referitoare la ce deosebire e între fraţi şi prieteni. Se zice aşa: fraţii ţi-i dă Dumnezeu, iar prietenii ţi-i alegi singur.

Cândva, la noi la mănăstire a venit un sas din Agniţa cu cineva din Germania. Şi l-am întrebat dacă sunt rude. Iar el a zis: “Nu, suntem mai mult decât rude: suntem prieteni”. Mi-a plăcut tare mult afirmaţia aceasta: suntem mai mult decât rude, suntem prieteni.

Deci mitropolitul Nicolae Bălan l-a întrebat pe colegul meu (cu care puteam să fiu doar coleg, nu trebuia neapărat să fiu şi prieten, dar cu care eram, de fapt, prieten şi sunt şi acum, deşi n-am mai comunicat noi foarte mult): "Bine, tu zici că e cel mai bun prieten al tău, dar el te recunoaşte de prieten?" Bineînţeles, colegul a spus că el crede că da. Şi avea dreptate: eram prieteni, suntem prieteni.

Eu am o vorbă: toate prieteniile mi le-am programat pe veşnicie. Eu niciodată nu m-am gândit că o prietenie urmează să înceteze. Totdeauna când am ajuns prieten cu cineva, am zis: domnule, prietenia asta o am pe Veşnicie. Şi mi se pare foarte, foarte curios, când îmi spune cineva: "Am avut un prieten, dar ne-am certat". Nu-mi pot închipui aşa ceva, adică să fi avut un prieten şi să nu-l mai ai.

Bineînţeles că am pierdut şi eu prietenii dar le-am pierdut, zic eu, nu din cauza mea, ci din alte pricini; adică cel care a fost prieten cu mine, cu vremea m-a cam uitat, m-a cam ocolit.. ştiu eu n-a mai avut vreme de mine. Se poate pierde o prietenie şi în sensul acesta, dar eu mi-am făcut totdeauna partea mea de prietenie şi oricând s-ar întâmpla să vină unul dintre cei pe care eu îi ştiu că sunt prieteni cu mine oricare ar veni, îşi găseşte locul pe care l-a avut totdeauna în sufletul meu pentru că – încă o dată spun – toate prieteniile mi le-am programat pentru veşnicie.

Stimaţi ascultători, am zis că prietenia este o relaţie socială care are o situaţie cu totul deosebită decât oricare altă relaţie socială. Mi-a venit cândva în minte un gând pe care îmi pare bine că nu l-am uitat şi anume că prietenia este ceva din realitatea Raiului. Dacă vrei să ştii în ce relaţii sunt locuitorii cerului, în ce relaţii sunt cei care sunt în Rai, mă gândesc că sunt în relaţii de prietenie. Aceasta şi pentru că prietenia e ceva cu totul deosebit şi pentru că Domnul Hristos însuşi, aici, pe pământ, a avut prieteni – pe ucenicii Săi i-a numit prieteni.

Citim în Sfânta Evanghelie de la Ioan că le-a spus, cândva, ucenicilor, în cuvântarea de despărţire (în acea cuvântare pe care a ţinut-o Domnul Hristos înainte de Sfintele Sale Pătimiri): "Voi sunteţi prietenii Mei dacă faceţi ceea ce vă poruncesc" (Ioan 15, 14). Deci prietenia e condiţionată. În cazul acesta, prietenia era condiţionată de împlinirea poruncilor. De ce a zis Domnul Hristos: "Sunteţi prietenii Mei dacă faceţi ceea ce vă poruncesc"? Pentru că, dacă cineva nu face ceea ce porunceşte Domnul Hristos, nu poate să intre în relaţie de prietenie cu El.

Domnul Hristos totdeauna e binevoitor faţă de oameni, dar le cere şi oamenilor ceva. Ucenicilor Săi le-a cerut să facă ceea ce le-a poruncit El, pentru că iubirea faţă de Domnul Hristos nu ne-o putem arăta altfel decât împlinind poruncile

Lui. A şi zis Domnul Hristos: ***"Cel ce păzeşte poruncile Mele, acela este care Mă iubeşte.. Şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui" (Ioan 4, 21).*** Şi, mai departe: ***"Cel ce păzeşte cuvântul Meu, acela este care Mă iubeşte, şi Tatăl Meu îl va iubi şi vom veni la el şi la el Ne vom face locaş" (Ioan 14, 23).*** Este un cuvânt pe care noi îl citim în Sfânta şi la care nu ne gândim, poate, cât ar trebui. E vorba de venirea Hristos şi a Tatălui ceresc în conştiinţa celor care stau în faţa Tatălui ceresc şi în faţa Domnului Hristos cu simţăminte prieteneşti.

Sfinţii sunt consideraţi prieteni ai lui Dumnezeu. Domnul Hristos i-a privit pe ucenicii Săi cu bunăvoinţă prietenească. A avut Domnul Hristos alţi prieteni? În Sfânta Evanghelie de la Ioan citim că Lazăr – un credincios din vremea aceea, care avea şi două surori, Marta şi Maria – era prieten al Domnului Hristos. Şi Domnul Hristos a spus, cândva: "Lazăr, prietenul nostru, a adormit" (Ioan 11, 11). A zis: "Lazăr, prietenul nostru" – adică al Meu şi al vostru; al Meu şi al vostru, ca ucenici ai Mei. "Prietenul nostru a adormit." Cine? "Lazăr, prietenul nostru." Se spune în Sfânta Evanghelie că surorile lui Lazăr, Marta şi Maria, I-au trimis vorbă Domnului Hristos că Lazăr este bolnav. Şi se mai spune că Domnul Hristos îl iubea pe Lazăr şi le iubea şi pe surorile lui, pe Marta şi pe Maria. Şi apoi, a urmat învierea din morţi a lui Lazăr, pe care Domnul Hristos l-a adus de la moarte la viaţă.

Aşadar, Domnul Hristos este deschis spre oameni, pe care îi aşteaptă să fie şi ei deschişi spre El, cu prietenie, cu cele două elemente ale prieteniei.

Esenţa prieteniei o constituie iubirea şi respectul. Dar în prietenie, aceste elemente, iubirea şi respectul, trebuie să fie cu reciprocitate. Dacă nu e reciprocitate, arunci nu există prietenie.

Poate să-ţi fie cineva simpatic; e o manifestare de iubire; îţi place de cineva, ţi-e drag de cineva. Iar dacă ţi-e drag de el, dacă ţi-este simpatic, e o bucurie pentru tine, care-l ai în vedere pe cel către care îţi este simpatia, pe cel către care îţi este iubirea. Dar trebuie să fie reciprocitate, pentru că altfel nu poate fi vorba de prietenie, în prietenie, oferi şi primeşti: oferi iubire şi respect şi primeşti iubire şi respect. Dacă numai oferi, dar nu şi primeşti, în cazul acesta nu poate fi vorba de o prietenie.

Sunt unii care, la întrebarea: "Cu cine eşti prieten?", răspund: "Sunt prieten cu toţi". Se spune însă şi pe bună dreptate, că un prieten al tuturor nu-i prietenul nimănui. De ce? Pentru că nu se poate realiza această relaţie decât într-un cerc restrâns şi decât acolo unde şi oferi şi primeşti.

Dacă atunci când oferi iubire şi respect, calculezi şi aştepţi iubire şi respect din partea celuilalt şi calculezi cât oferi şi cât primeşti, nu poate fi vorba despre o

prietenie. Cineva spunea: “Iubirea nu calculează”; şi tot acela spunea mai departe: “Numai iubirea calculează”. Deci iubirea, când oferă, nu se gândeşte: “Am dat prea mult”, pentru că cel care iubeşte are bucuria de a oferi şi oferă, împreună cu iubirea lui şi cu respectul lui, chiar inima lui.

Fac aici o paranteză. ***Mi-e tare drag să mă gândesc la Epistola Sfântului apostol Pavel către Filimon, o epistolă din Noul Testament, scurtă, de mulţi nebăgată în seamă, de mulţi neştiută… Dar este extraordinar de frumoasă! E o scrisoare a Sfântului apostol Pavel, trimisă unui credincios din Colose, pe nume Filimon. Un om de vază, un om cu stare bună, un om care avea sclavi; el era creştin, iar din casa lui plecase un sclav, pe ascuns, care mai şi furase ceva din casa stăpânului. În cele din urmă - aşa cum rânduieşte Dumnezeu lucrurile - acel sclav, pe nume Onisim, a ajuns în închisoare, unde era închis şi Sfântul apostol Pavel şi acolo a fost convertit de Sfântul apostol Pavel.***

Şi când să plece din închisoare, Sfântul apostol Pavel l-a îndemnat să se ducă la stăpânul lui. Lucru foarte important, stimaţi ascultători! Sfântul apostol ***Pavel şi scrie: “Eu puteam să-l reţin, că mi-era de folos mie, dar n-am vrut să-l reţin fără voia ta” - îi scrie lui Filimon. Deci l-a trimis la Filimon.. dar nu l-a trimis cu mâna goală, ci l-a trimis cu o scrisoare.***

Eu vă pun la inimă lucrul acesta şi vă rog să citiţi scrisoarea aceasta, a Sfântului apostol Pavel către Filimon. În scrisoare, Sfântul apostol Pavel îl recomandă pe Onisim, pe sclavul fugar; i-l recomandă lui Filimon, căruia îi scrie, între altele: “Ţi-l trimit pe el, chiar inima mea. Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine”.

E foarte frumos! E zguduitor de minunat! Ţi-l trimit pe el, dar ştii ce-ţi trimit, când îl trimit pe el? Îţi trimit inima mea. Ori el, ori eu, e-acelaşi lucru; ori el, ori inima mea, e acelaşi lucru. Ţi-l trimit pe el: chiar inima mea ţi-o trimit. Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine. Aşa ceva trebuie să se întâmple în prietenie, ca să fie prietenia prietenie.

Despre Filimon, Sfântul apostol Pavel scria: “Sufletele sfinţilor se odihnesc întru tine, frate”. Deci tu, Filimon, ai darul acesta de a-i odihni pe oameni; oamenii care te cunosc pe tine se odihnesc în existenţa ta.

Aşa ceva trebuie să se întâmple în prietenie. În prietenie oferi fără să calculezi, pentru că iubirea nu calculează când oferă şi iubirea calculează când primeşte. De ce calculează când primeşte? Ca să nu-i fie indiferentă iubirea celuilalt şi ca să poată să ofere şi mai mult, dacă poate oferi mai mult. Pentru că, de obicei, omul, când oferă ceva din iubire, oferă din bucuria de a oferi. Oferă inima lui, se

dăruieşte pe sine însuşi celui pe care îl are în vedere ca prieten şi îl primeşte pe celălalt în inima sa, pentru că şi acela oferă ceea ce primeşte: iubire şi respect. Cineva compara prietenia cu confluenţa a două râuri. Se şi spune că prietenia este confluentă între iubiri, între iubirea celor care sunt prieteni. Aşa cum două râuri pornite de pe povârnişuri de munte diferite pot ajunge să se întâlnească într-un loc şi apoi merg împreună în amestecul apelor, încât nu se mai poate face deosebire între apa care vine dintr-un râu şi apa care vine din celălalt râu, ci este o amestecare de ape, tot aşa-i şi în ceea ce priveşte iubirea şi respectul între prieteni. Se ajunge la o confluenţă între iubiri, se ajunge la o confluenţă între cinstiri, se ajunge la o proprietate comună.

Bineînţeles că toate ale omului sunt la nivelul omului, fiecare îşi trăieşte prietenia la nivelul lui. Însă o prietenie umbrită de darul lui Dumnezeu şi întemeiată pe poruncile lui Dumnezeu este sigură. Am zis că prietenia este confluenţa între iubiri. Dacă în cele două râuri care pornesc de pe povârnişul de munte diferite şi ajung la confluenţă se reflectă soarele, avem în aceasta o imagine reală a unei prietenii umbrite de darul lui Dumnezeu.

În orice prietenie adevărată a oamenilor credincioşi, legătura este făcută nu numai la nivelul omului, ci şi din darul Domnului. Dumnezeu nu poate fi absent dintr-o prietenie a oamenilor credincioşi, dintr-o prietenie adevărată, cum a fost, de exemplu, prietenia dintre Sfântul Vasile cel Mare şi Sfântul Grigorie de Nazianz, care au fost prieteni până la aşa măsură încât se spunea despre ei că au un suflet în două trupuri. Trupurile le erau deosebite, dar sufletele le erau apropiate. Erau apropiate prin iubire şi respect. Nu puteau să fie unul fără celălalt, se simţeau legaţi unul de celălalt. Aveau acelaşi drum, la biserică şi la şcoală, aveau aceeaşi activitate, aveau aceleaşi năzuinţe, urmăreau acelaşi scop - desăvârşirea creştină. Au rămas în conştiinţa Bisericii ca un exemplu de prietenie adevărată.

Stimaţi ascultători, prietenia este şi un dar de la Dumnezeu. Prietenia este fericitoare de suflet. Mai ales la tinereţe, oamenii sunt mai capabili de iubire, se simt mai atraşi unii faţă de alţii; mai ales la tinereţe, oamenii îşi revarsă iubirea cu reciprocitate, îşi revarsă respectul cu reciprocitate şi sunt fericiţi din această legătură prin iubire şi prin cinstire.

În ceea ce priveşte iubirea, noi avem o poruncă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, o poruncă pe care trebuie să recunoaştem că n-o prea băgăm în seamă. Eu am vorbit în mai multe locuri despre “Cuvinte din Evanghelie prea puţin băgate în seamă”, despre cuvinte pe care noi, de multe ori, nici nu le socotim a ni se adresă nouă, deşi de vreme ce le cunoaştem, sunt cuvinte pe care Domnul Hristos ni le-a adresat şi nouă.

Eram odată la o înmormântare în Sâmbăta de Sus şi le-am spus oamenilor nişte texte din Epistola către Coloseni. Şi mi-a venit în minte să le spun că de fapt Epistola către Coloseni nu-i numai către coloseni, ci e şi către sâmbeteni. Adică orice epistolă, orice scriere a Noului Testament, orice scriere a Scripturii, pe care o cunoaştem, este şi pentru noi. Prin urmare, ceea ce ştim noi din Evanghelie este şi pentru noi, chiar dacă nu ni se adresează nouă direct – în înţelesul că e scris în Evanghelie că acel cuvânt l-a adresat Domnul Hristos ucenicilor Săi.

Referitor la cuvinte pe care nu le prea băgăm în seamă, considerând că n-au fost spuse pentru noi, voi aduce în atenţie un episod relatat de Sfântul Evanghelist Luca în Evanghelia sa. Când Domnul Hristos propovăduia învăţătura creştină şi erau mulţi în jurul lui, unii erau acolo de multă vreme şi fiind către seară, ucenicii I-au zis Domnului Hristos: ***"Dă drumul mulţimilor, să se ducă prin sate ca să-şi cumpere de mâncare".*** Iar Domnul Hristos le-a spus un cuvânt care avea atunci valoare în special pentru ucenici: ***"N-au trebuinţă să se ducă, daţi-le voi să mănânce" (Luca 9, 13).***

Prin cuvintele acestea, Domnul Hristos voia să-i intereseze pe ucenici pentru binele celor la care se gândeau ei, dar se gândeau altfel decât a avut în vedere Domnul Hristos şi anume, ucenicii voiau să-i lase pe oameni să se descurce singuri, fără ceea ce ar fi putut să facă ucenicii pentru ei. I-au zis Domnului Hristos: "Dă drumul mulţimii să se ducă să-şi cumpere de mâncare". Or Domnul Hristos n-a vrut să-i lase pe oameni să se descurce ei singuri, ci le-a dat ucenicilor ideea să facă ei ceea ce pot pentru oamenii aceia. A zis: "N-au trebuinţă să se ducă, daţi-le voi să mănânce".

Să ştiţi că acest cuvânt este un cuvânt veşnic, nu-i un cuvânt ocazional, un cuvânt pe care l-a spus Domnul Hristos cândva, doar ca să se ştie că l-a spus. Nu, ci este un cuvânt pe care trebuie să-l ştim şi noi şi pe care să-l avem în vedere, pentru că şi nouă ni-l spune Domnul Hristos. Deci, dacă noi suntem înclinaţi să-i lăsăm pe oameni să facă ceea ce pot face fără noi, să ne gândim că ar trebui să ne implicăm şi noi şi să facem şi noi ceva pentru ei.

Adică gândul cel dintâi să nu fie: "Ce poate face omul acesta fără mine?", ci gândul cel dintâi trebuie să fie: "Ce pot face eu pentru omul acesta?" Bineînţeles că ucenicii nu s-au putut gândi la ceea ce a urmat, la minunea înmulţirii pâinilor, dar Domnul Hristos a spus un cuvânt veşnic, pe care noi nu-l băgăm în seamă.

Şi mai sunt şi altele, multe.. Dar necazul cel mare este că nu băgăm în seamă nici cuvinte în care Domnul Hristos îşi spune expres voia Lui. De exemplu: ***"Poruncă vă dau vouă: Să vă iubiţi unii pe alţii!" (Ioan 13, 34).*** Fiecare dintre noi avem capacitate iubitoare, fiecare dintre noi revărsăm cumva iubirea faţă de

Dumnezeu, faţă de oamenii de lângă noi; dar sunt şi atâtea cazuri în care nu ne revărsăm iubirea şi în care ar trebui să ne aducem aminte că există o poruncă a Domnului Hristos să ne iubim unii pe alţii, să revărsăm iubirea noastră faţă de omul de lângă noi. Cineva spunea că omul cel mai important este omul de lângă noi, pentru că de el este legată viaţa noastră şi pe el îl are în vedere Domnul Hristos când zice: "Să-l iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi".

Dacă lucrurile acestea trebuie de multe ori reglementate şi dacă nu se pot realiza decât pe măsura nepătimirii, pe măsura curăţiei sufleteşti, în ceea ce priveşte prietenia nu se are în vedere nici o poruncă, ci lucrurile merg de la sine şi omul îşi revarsă iubirea nu pentru că-i porunceşte Dumnezeu să-şi reverse iubirea, ci pentru că se simte el bine să-şi reverse iubirea şi se revarsă spontan. Numai că se poate întâmpla ca neţinând seama şi de porunca lui Dumnezeu, să existe oscilaţii, să existe fluctuaţii în ceea ce priveşte iubirea şi atunci, ar trebui reglementată iubirea, prin porunca lui Dumnezeu.

În orice caz, e mare lucru să poţi să ai deschidere prietenească faţă de cineva şi să primeşti deschiderea prietenească a celui de lângă tine, fie că e lângă tine spaţial, fie că e lângă tine spiritual – în înţelesul că e poate fi foarte departe, şi totuşi să fie foarte aproape, pentru că tu îl porţi în suflet. Poţi spune: te port în suflet, te port în minte, te port în gânduri, te port în braţe, te port pe buze, te port în visurile mele chiar.

Iată deci nişte lucruri pe care e bine să le avem în vedere pentru a înmulţi iubirea prietenească şi respectul prietenesc şi pentru a ne putea cerceta pe noi înşine în ceea ce priveşte esenţialul în prietenie, adică iubirea şi respectul.

Când oferind ceva din iubirea pe care o ai în suflet, începi să calculezi şi să ţi se pară că ai dat prea mult, că nu trebuia să dai atâta şi că nu primeşti cât ai oferit, nu se poate spune că-i vorba de o prietenie adevărată. O prietenie adevărată se bucură când oferă şi primeşte ceea ce i se oferă. Se bucură când oferă, pentru că bucuria vine chiar din faptul că oferi, că oferi bucurie pentru cel pe care îl ai în consideraţie ca prieten.

Noi am putea să ne gândim la prietenie şi în înţelesul că în prietenie se întâmplă ceea ce se întâmplă în vasele comunicante. Ştiţi principiul vaselor comunicante: torni într-unul şi se ridică în toate la acelaşi nivel. Mi-aduc aminte şi acum de la şcoală cum se făcea experienţa aceasta: erau nişte vase de sticlă unite unele cu altele prin nişte ţevi şi se turna apă într-un vas, iar apa se ridică la acelaşi nivel în toate vasele care erau unite, indiferent de grosimea lor.

Aşa trebuie să fie şi în prietenie: torni şi se nivelează. Torni iubire, torni respect, primeşti iubire, primeşti respect.. până la urmă nu se mai ştie cât a dat unul şi

cât a dat altul, ci se ştie doar că a oferit şi unul şi altul şi nu există posibilitate de a calcula cât ai dat şi cât ai primit. Pentru că, dacă te simţi bine oferind, nu te mai întrebi ce-ţi dă celălalt în schimb pentru ceea ce ai oferit tu, bucuria ta venind din însuşi faptul că oferi.

Stimaţi ascultători, acestea toate sunt valabile pentru orice prietenie adevărată. Sunt însă şi legături socotite prieteneşti, dar care de fapt nu sunt legături prieteneşti sau sunt la nivelul scăzut al celor angajaţi în prietenie. Sunt nişte lucruri pe care unii vor să şi le retragă şi le şi retrag uneori; se ajunge la nemulţumiri, la despărţiri chiar. Asta din pricina patimilor oamenilor, a răutăţilor pe care le poartă oamenii în suflete. Însă nişte oameni înbunătăţiţi nu pot să fie altfel decât buni. Nişte oameni răi pot să fie răi, deplin răi sau pot să aibă viaţa amestecată şi atunci, toate acestea se manifestă, se revarsă în ceea ce oferă omul, în ceea ce primeşte omul.

Un capitol special în chestiunea prieteniei îl constituie şi prieteniile între bărbaţi şi femei, între băieţi şi fete. Astăzi este degradat cuvântul "prietenie", mulţi socotind – mai ales când e vorba de prieteniile între tineri şi tinere, între băieţi şi fete – că prieteniile cuprind şi lucruri care, de fapt, nu ţin de prietenie, ci ţin de căsătorie. Dacă în cele ale prieteniei se amestecă cele ale căsătoriei, prietenia nu e în rosturile ei şi nu e binecuvântată de Dumnezeu. Ceea ce face omul, îşi şi justifică: sunt atâţia oameni care fac lucruri rele şi le justifică. Le justifică, de exemplu, zicând: "Aşa-i la modă", le justifică zicând: "Aşa fac şi alţii" sau le justifică pentru că, zic ei, "Aşa-i bine".

Noi ştim însă că viaţa omenească trebuie să se desfăşoare în limitele anumitor principii. Eu am vorbit, cândva, la Cluj şi la Timişoara [şi la Craiova], despre "Principii şi repere pentru viaţa spirituală". Domnul Hristos ne-a adus Evanghelia, care pune rânduială în viaţa oamenilor pe măsură ce omul este hotărât pentru Dumnezeu şi urmăreşte principiile pe care le prezintă Sfânta Evanghelie.

De exemplu, cel dintâi cuvânt spus de Domnul Hristos, care ne-a rămas în Sfânta Evanghelie, este acela pe care l-a spus ca răspuns la ceea ce a zis Maica Domnului când L-a găsit în Templul din Ierusalim, la vârsta de 12 ani: ***"Fiule, căci ne-ai făcut nouă aceasta, iată tatăl tău şi eu îngrijoraţi Te căutam"***; Domnul Hristos a zis: ***"Ce este de Mă căutaţi? Oare nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu Mi se cade să fiu?" (Luca 2, 49).*** Asta ar însemna, lărgind puţin sfera, că noi trebuie să fim în casa Tatălui în toate ale noastre, deci în cazul nostru şi în prietenia noastră.

Să ne gândim ce binecuvântează Dumnezeu, în ce condiţii binecuvântează Dumnezeu prietenia. Dumnezeu binecuvântează prietenia când aceasta este la

măsurile pe care le are omul în manifestarea iubirii şi respectului. Atât ţine de prietenie: iubirea şi respectul. Iubirea, care oferă tot ce e frumos şi bun şi respectul, la măsurile la care poate omul să respecte.

Nu ştiu dacă v-aţi gândit vreodată că în ceea ce priveşte porunca cinstirii, Cel care ne-a dat porunca iubirii ne-a dat şi porunca cinstirii, porunca respectului. Nu foarte expres, pentru că iubirea adevărată cuprinde şi respectul: nu poţi să iubeşti pe cineva şi să-l defaimi în acelaşi timp. Ori îl iubeşti şi-l respecţi, ori dacă nu-l respecţi, înseamnă că nu-l iubeşti. Există şi posibilitatea să respecţi pe cineva şi să nu-l iubeşti, însă aceasta nu este după rânduiala aşezată de Dumnezeu. Poţi să ai un respect care ţine mai mult de teamă decât de respect, o cinstire care e altceva decât ceea ce vrea Dumnezeu să fie cinstirea. Dar dacă e o iubire adevărată, ea cuprinde în sine şi respectul.

În prietenie toate merg spontan, adică lucrezi aşa cum îţi vine: când îţi vine să iubeşti, iubeşti cu adevărat; îţi vine să respecţi, respecţi cu adevărat. Dar în cazul când se amestecă în aceste lucruri ale prieteniei şi lucruri car nu ţin de prietenie, sigur că Dumnezeu nu binecuvântează acea prieteni, pentru că n-are cum s-o binecuvânteze, că nu-i după rânduială.

Stimaţi ascultători, există astăzi o tendinţă a unora dintre părinţi să îşi apropie copiii în aşa fel încât, zic ei, să le devină copiii prieteni. Iar pentru asta, îi învaţă să le spună părinţilor pe nume. Un lucru total greşit! Ştiţi că în Sfânta Scriptură există poruncă: ***"Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta" (Ieşirea 20, 12),*** poruncă pe care Dumnezeu a dat-o fiilor, în legătură cu părinţii.

În cazul în care copiii le zic părinţilor pe nume – zic părinţii că pentru a şi-i apropia pe copii, pentru a-i face să se simtă mai apropiaţi de părinţi – oare cum ar fi trebuit să formuleze Dumnezeu porunca asta? Cum ar fi putut zice Dumnezeu când S-ar fi referit la părinţi? Cum să zică? Cinsteşte.. pe cine? Pe Mircea şi pe Liliana, de pildă?

"Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta" – deci părinţii trebuie să aibă locul lor adevărat în relaţie cu copiii. Copiii trebuie să ştie că au părinţi, chiar dacă în legătură cu părinţii au şi o afecţiune prietenească, totuşi trebuie să ştie că părinţii sunt părinţi şi copiii sunt copii, aşa cum trebuie să ştie soţii că soţul are numărul unu şi soţia are numărul doi. Aşa a lăsat Dumnezeu, nu noi am creat lucrurile acestea!

Odată a venit la noi la mănăstire un tată tânăr cu un copil al lui, de vreo cinci ani. E cam demult treaba asta, trăia părintele Serafim, Dumnezeu să-l odihnească. Părintele Serafim nu prea avea priză la lumea asta… şi era pe o bancă, în curtea mănăstirii; şi copilul zice către tatăl său: "Nelu, uite că mai vine

un copil!", "Nelu, uite păsărica aceea!", "Nelu, cutare". Nelu, asta.. Nelu, cealaltă.. Părintele Serafim, săracul, Dumnezeu să-l odihnească, nu s-a prins şi zice: "Are acasă un frate Nelu?" Nu şi-a putut închiput părintele Serafim că un copil îi zice tatălui său pe nume!

E total greşit, să ştiţi! Cine face treburi din astea nu face bine! Iar dacă a făcut până acum, să facă aşa cum trebuie de acum încolo. Are şi prietenia rostul ei şi-i bună.. Şi să dea Dumnezeu să fim mulţi prieteni şi să fim prieteni adevăraţi, să înmulţim iubirea, să înmulţim respectul şi să existe confluenţa aceasta între iubire şi între respect; să simţim darul lui Dumnezeu umbrindu-ne pe toţi intru iubire, să fim odihnitori de oameni (nu numai de prieteni), să fim gata să-i odihnim pe oameni cât mai mult. Să ne ajute Dumnezeu să dorim să avem prieteni, să ne oferim prietenia cu toată bucuria, să avem bucurie din prietenie, să avem prietenie cu bucurie! Să ne ajute Dumnezeu în toate lucrurile acestea, dar să nu renunţăm la celelalte relaţii, pe care tot Dumnezeu le-a aşezat, relaţiile de familie: tata-i tată, mama-i mamă.

Când eram noi copii, părinţii – Dumnezeu să-i odihnească – ne-au învăţat cum să le zicem: le ziceam "dumneavoastră"; lui tata îi ziceam: "Dumneata, tată", mamei îi ziceam: "Dumneata, mamă". Aşa era pe vremea aceea şi era fain. Mie aşa mult îmi plăcea! Şi acum îmi place când aud pe cineva – câte un copil – zicând către părinţi: "Dumneata, tată…", "Vii şi dumneata, tată, cu noi?" sau aşa ceva, în felul acesta adresându-se-totdeauna mi-a plăcut. De ce? Pentru că noi nu trebuie să desfiinţăm respectul, ci trebuie să accentuăm respectul. Bineînţeles că între prieteni n-o să zicem "dumneata" şi "dumneavoastră", dar oricum, există şi respectul acesta, simţit şi real, în relaţiile de prietenie.

Stimaţi ascultători, eu nu mai lungesc vorba. Mă gândesc că, dacă ţinem seama de lucrurile acestea, ne mai rămâne doar să ne cercetăm cum stăm noi cu prieteniile noastre. Suntem angajaţi în prietenii, avem prieteni? Prietenii noştri sunt dătători de bucurie pentru noi, noi am intrat în sfera bucuriei lor?

Să ne gândim la iubire şi la respect, să ne gândim la Sfântul Apostol Pavel, care-şi oferea inima lui când îl recomandă pe Onisim. E un exemplu pentru noi, dacă a ajuns epistola această până la noi, pentru ca să ştiţi că totuşi cărţile Noului Testament n-au fost scrise ca să ajungă până la noi.

Dar ne-a dat Dumnezeu darul acesta, să avem Evanghelia, să avem cărţile scrise de Sfinţii Apostoli şi să avem, iată şi Epistola către Filimon, pe care am amintit-o şi care mie mi-e tare dragă. Dacă toate lucrurile acestea au ajuns până la noi, avem posibilitatea să ne cercetăm în sfera pe care o creează aceste gânduri, aceste lucruri minunate.

Să ne cercetăm pe noi înşine în ceea ce priveşte dorinţa de a înmulţi iubirea şi respectul. Să nu îngăduim în conştiinţa noastră nimic care ar putea umbri prietenia, nimic care ar putea umbri relaţiile noastre prieteneşti. Gândiţi-vă că prieteni nu suntem cu mulţi, că nu putem fi cu mulţi prieteni. Aşa-i făcută firea omenească.. putem să-i cuprindem în iubirea noastră pe mulţi, putem să avem respect faţă de toţi oamenii, dacă-i vorba, dar prieteni suntem cu câţi suntem.

Eu eram elev de liceu şi eram vreo patruzeci de colegi într-o clasă, însă eram numai vreo trei-patru prieteni între noi. Nu pentru că n-aş fi vrut să fiu prieten şi cu ceilalţi colegi, dar poate că nu ne potriveam, poate n-aveam acelaşi fond sufletesc; de fapt, sigur n-aveam acelaşi fond sufletesc. Chiar şi acum, la mănăstire, să zicem, coleg sunt cu toţi cei de la mănăstire, însă prieten sunt cu câţiva. Chiar dacă aş vrea să fiu prieten cu toţi, nu se poate, pentru că nu există corespondent, nu există omul care oferă în prietenie ceea ce oferi doar tu, să zicem.

Dar unde există prietenie, există bucurie, pentru că iubirea-i fericire; unde există prietenie, există bucuria de a oferi, bucuria de a primi, există o relaţie pe care am numit-o: “o realitate a Raiului în viaţa noastră de toate zilele”.

Şi-apoi, să facem tot posibilul să trăim în aşa fel încât să fim şi noi prietenii lui Dumnezeu, să-L avem pe Domnul Hristos ca prieten, aşa cum L-au avut pe Domnul Hristos prieten Lazăr, Marta şi Maria.

Să ne gândim la toate lucrurile acestea, să ne gândim la prieteniile pe care le-au avut sfinţii; de exemplu, Sfântul Ioan Gură de Aur a avut o prietenă pe nume Olimpiada, căreia i-a scris nişte lucruri foarte frumoase, pe ce există posibilitatea aceasta? Există pentru că sfinţii toate le-au trăit la măsura sfinţilor; nu s-a putut gândi ceva negativ în prietenia sfinţilor. Nu se pune problema prieteniei numai între bărbaţi şi respectiv numai între femei, ci se pot pune şi probleme în legătură cu prietenii între bărbaţi şi femei. Însă, mai ales la tineri, e bine ca prieteniile să fie în general în vederea căsătoriei; în orice caz, nu se exclude prietenia între băieţi şi fete, numai că trebuie ţinută la măsura la care o vrea Dumnezeu: prietenia să fie o prietenie sfântă, o prietenie pe care o binecuvântează Dumnezeu. Atunci, toate lucrurile merg spre bine şi viaţa aceasta ne oferă o mulţime de lucruri frumoase, de lucruri pe care ni le dă Dumnezeu pentru fericirea noastră în această lume.

Maica stareţă Lucia – Poezie

Sfinţii apostoli Filimon şi Onisim

Era pe atunci în Cetatea Colose,
Un om de vază mare - dregător,
Un ucenic al Sfântului apostol Pavel,
Cu numele de Filimon.

Şi a primit dreapta credinţă,
Printre apostoli şi el a fost numit.
Iar mai târziu în treaptă de episcop,
Cu mare cinste s-a învrednicit.

La casa lui avea un rob,
Ce Onisim era numit,
Care greşind ceva faţă de Filimon,
De teamă, departe de cetate a fugit.

Ajunge la vestita Romă,
Acolo pe Sfântul apostol Pavel îl găseşte,
Legat cu lanţuri pentru a sa credinţă,
Şi de la El, cuvântul lui Hristos primeşte.

Apoi Sfântul apostol îl botează,
Şi o vreme lângă sfântul mai rămâne,
Ca să deprindă credinţa în Hristos,

De care-şi leagă al său nume.

Şi îl trimite Sfântul apostol Pavel,
Pe ucenicul proaspăt Onisim,
Să-i ducă o scrisoare la fostul lui Stăpân,
Pe care şi-n Sfânta Scriptură o găsim (Filimon 10-17).

Apostolul pe Filimon îl roagă,
Să-l ierte pe Onisim cu ce a greşit,
Şi să-l primească, nu ca pe un rob,
Ci ca pe un frate prea iubit.

„Te rog, o Filimoane, să-l primeşti,
Pe Onisim copilul meu iubit,
Pe care l-am născut în lanţuri,
Şi acum la tine îl trimit”.

Aş fii voit să-l ţin la mine,
Şi-n locul tău să-mi slujască mie,
Căci eu în lanţuri stau în locul tău,
Pentru a lui Hristos, Evanghelie.

Căci nu am voit să fac nimic,
Fără a ta încuvinţare,
Căci fapta bună, nu trebuie silită,
Ci trebuie să fie cu binecuvântare.

Poate că despărţit a fost de tine,
Ca el să scape de robie,
Ci-n loc de rob, frate iubit,
Pentru amândoi Onisim să devie.

Deci, dacă tu mă socoteşti,
Că sunt părtaş cu tine,
Privindu-l acum pe Onisim,
Să te gândeşti că mă priveşti pe mine.

Citind scrisoarea Filimon,
L-a întâmpinat pe Onisim, ca pe un frate,
Şi l-a iertat pentru greşală,
Şi îi dăruieşte libertatea.

Şi se întoarce din nou la Roma,

Şi pe apostolul Pavel l-a însoţit,
Ori unde acesta ar fii mers,
L-a propovăduit.

Şi mai apoi Sfântul apostol Pavel,
În treapta episcopiei pe Onisim îl pune,
Şi merge din cetate în cetate,
Ca să-l vestească pe Hristos în lume.

La anul 95 pe când domnea Domiţian,
Chinuri cumplite a răbdat,
Căci n-a cedat în faţa tiranului,
Corpul i-a fost tăiat.

Să ne rugăm şi noi cu toţii,
Sfântul apostol Onisim,
Să mijlocească pentru noi la Dumnezeu,
Ca voia Sa s-o împlinim.

Cu multă recunoştinţă şi doriri
de bine de la Maica stareţă Lucia
15.02.2013

P.S. Este vorba de o inspiraţie frumoasă pe care maica stareţă Lucia a Mănăstirii Nămăieşti din Muscel o are mai ales în ultima vreme, de a aşterne pe hârtie în versuri amănunte din momentele de har ale sărbătorilor împărăteşti, precum şi ale sfinţilor, între care şi ucenicul Sfântului Pavel, numit Onisim.

Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său (15 februarie)

Sfântul apostol Onisim, cel ce a urmat cu tărie paşii învăţătorului său, marele Pavel şi a dobândit cununa înţelepciunii de la Hristos, cu lumina rugăciunilor sale să risipească norii cei grei ai patimilor ce întristează cerul inimii noastre.

Sfinte apostole Onisim, cu undiţa rugăciunilor tale, trage-ne pe noi, cei căzuţi în adâncul înşelăciunii şi în corabia rugăciunii ne aşează, ca să slăvim neîncetat pe Hristos, Soarele dreptăţii, Cel Ce risipeşte întunericul neştiinţei cu razele milostivirii Sale.

Tropar:

Razele cuvintelor dumnezeieşti
ale apostolului Pavel te-au luminat,
Şi lepădând înşelăciunea de pe
ochii minţii mărturisitor te-ai arătat,
Ca unul ce ai trecut prin
focul chinurilor şi odihna ai moştenit,
Din văpaia patimilor ne scoate
cu rugăciunea în chip smerit.

Icoane

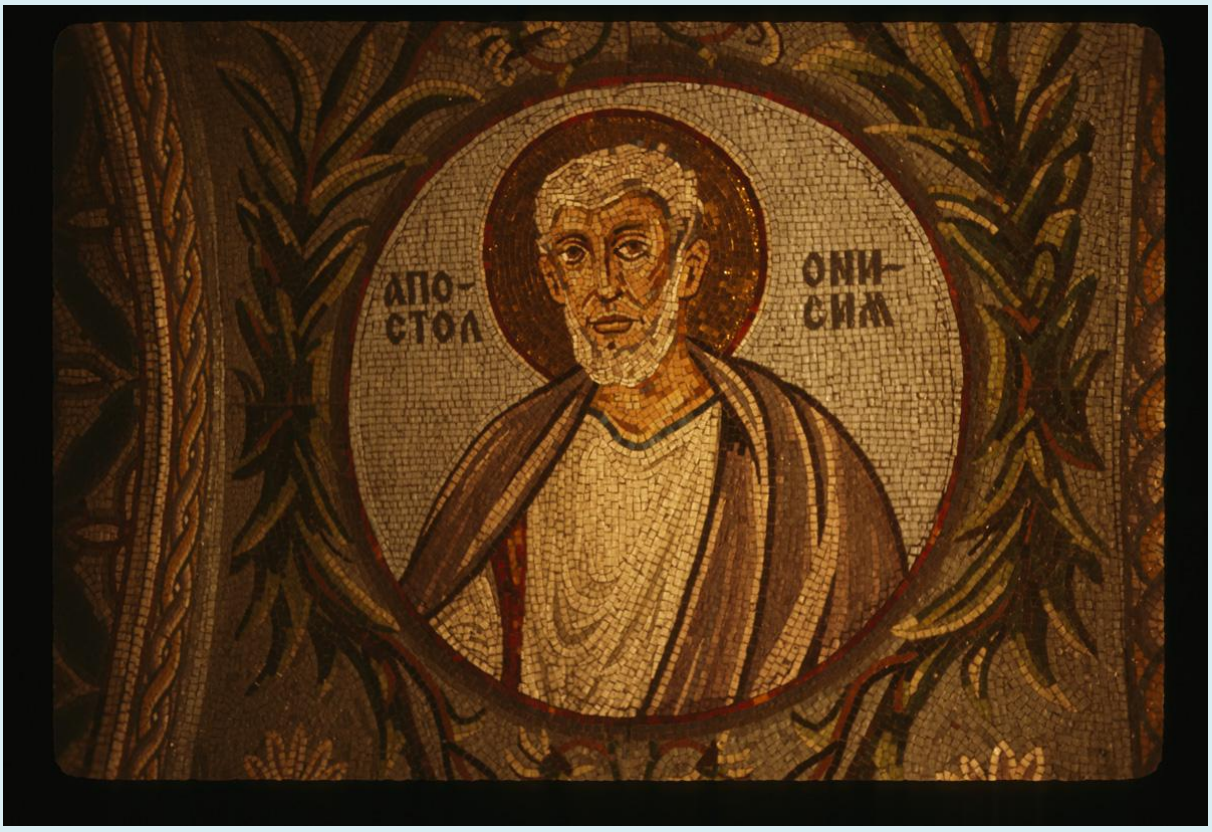

Dionisie din Furna, în Erminia sa (ed. Sophia, Bucureşti, 2000, pp. 191, 197), nu precizează cum trebuie zugrăvit Sfântul apostol Onisim, amintind doar de faptul că a fost ucenic al Sfântului apostol Pavel şi de moartea sa mucenicească.

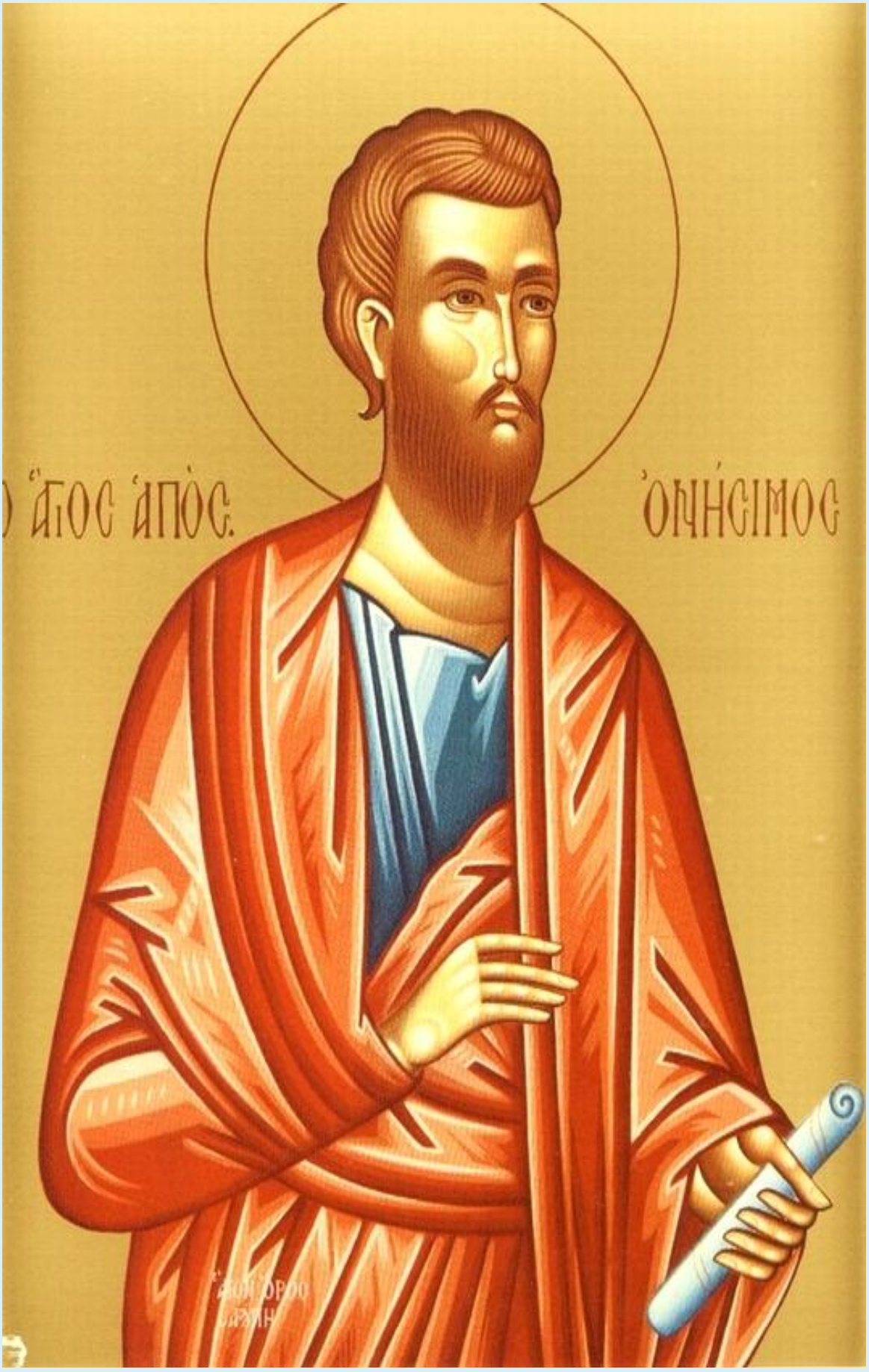
Ὁ ἅγιος ἀπὸς. Ὀνήσιμος

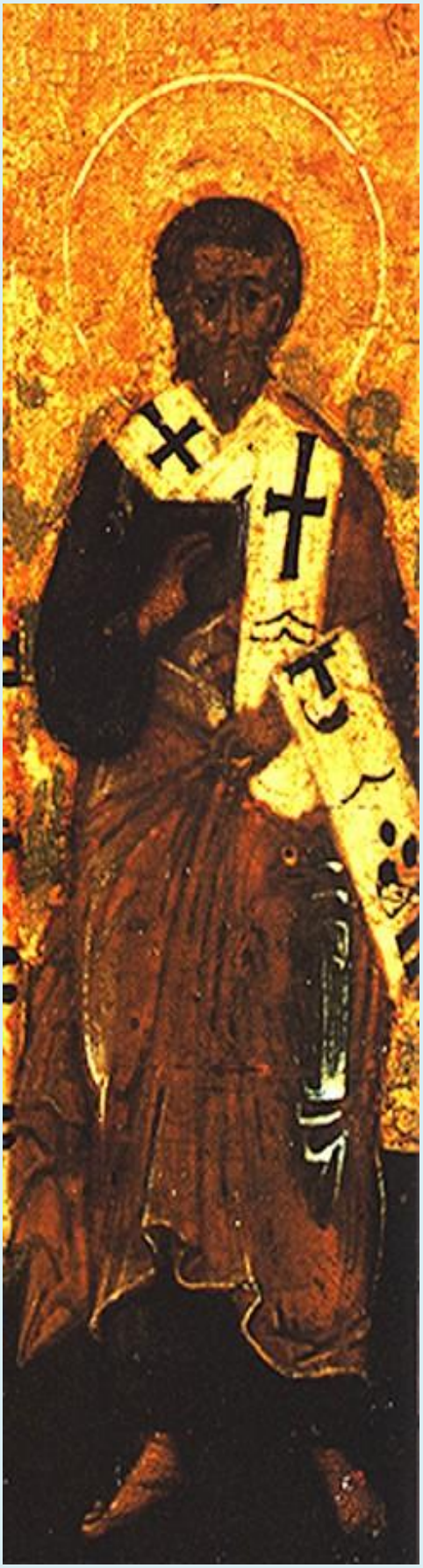

Saint Onesimus

St. Onesimus the Apostle

S. ONESI mus
EP. ET M.
16.
Israel ex.
feb.

Sfântul apostol Onisim - miniatură din Menologhionul lui Vasile al II-lea Macedoneanul

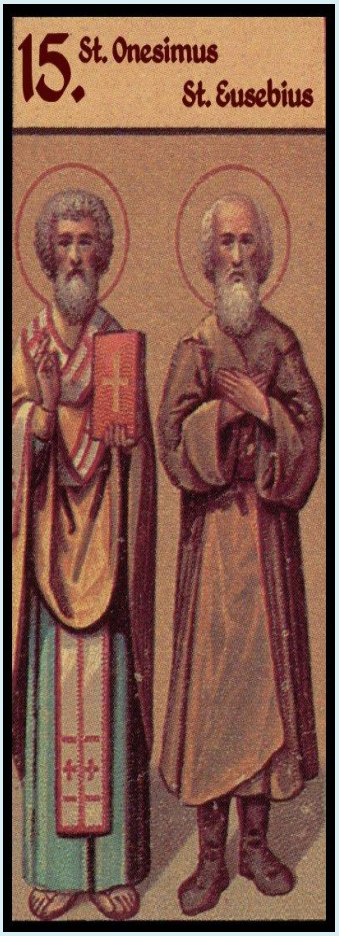

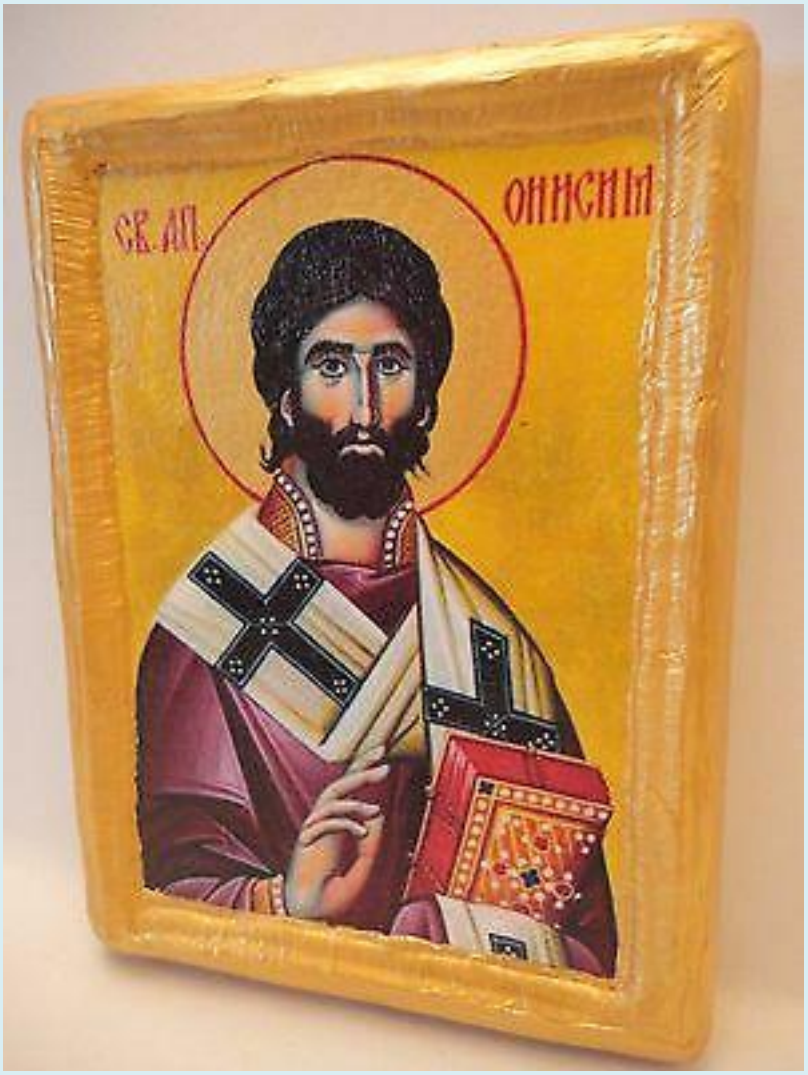
СВ. АП.
ОНИСИМ

СВ. АП.
ОНИСИМ

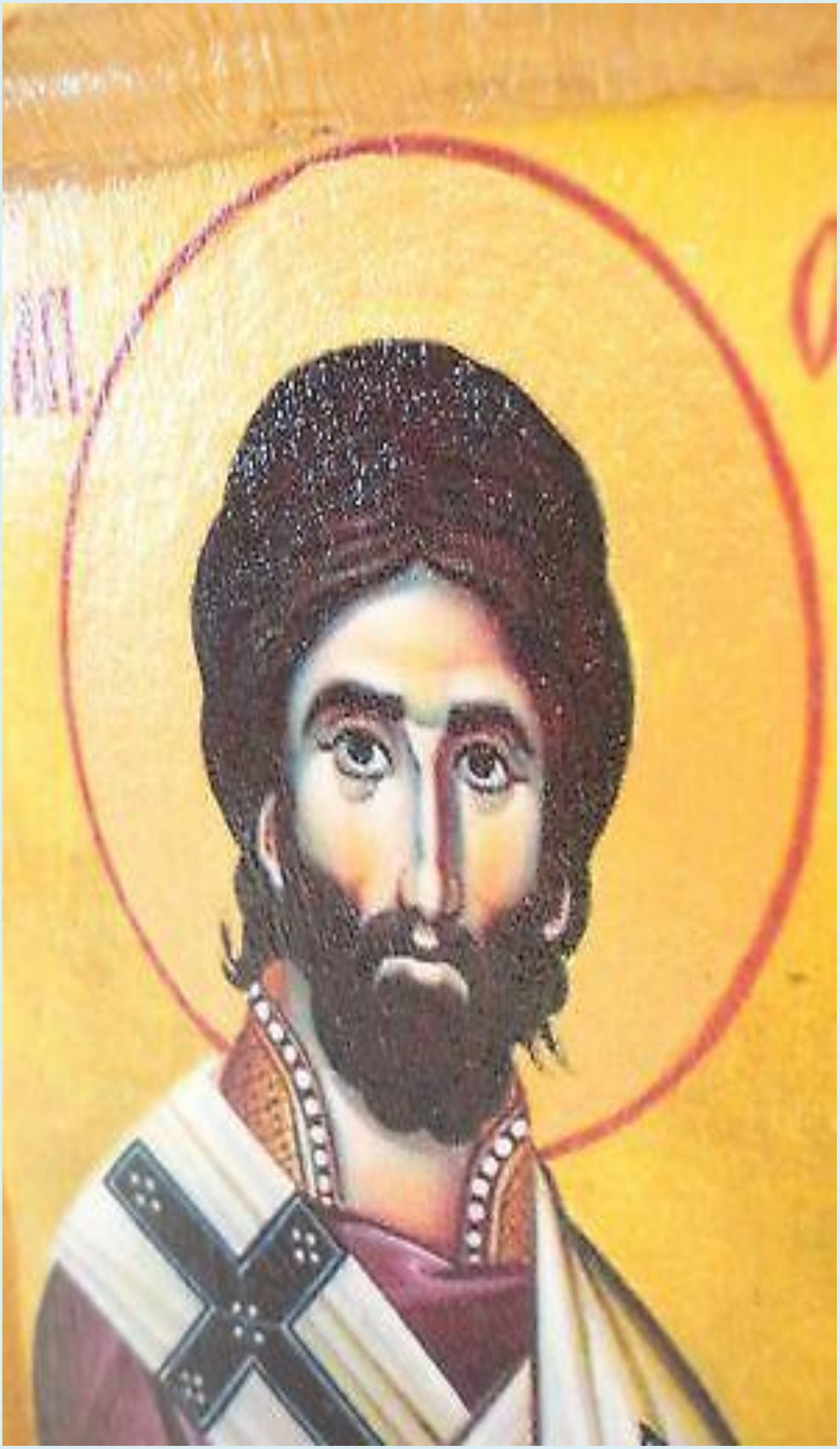

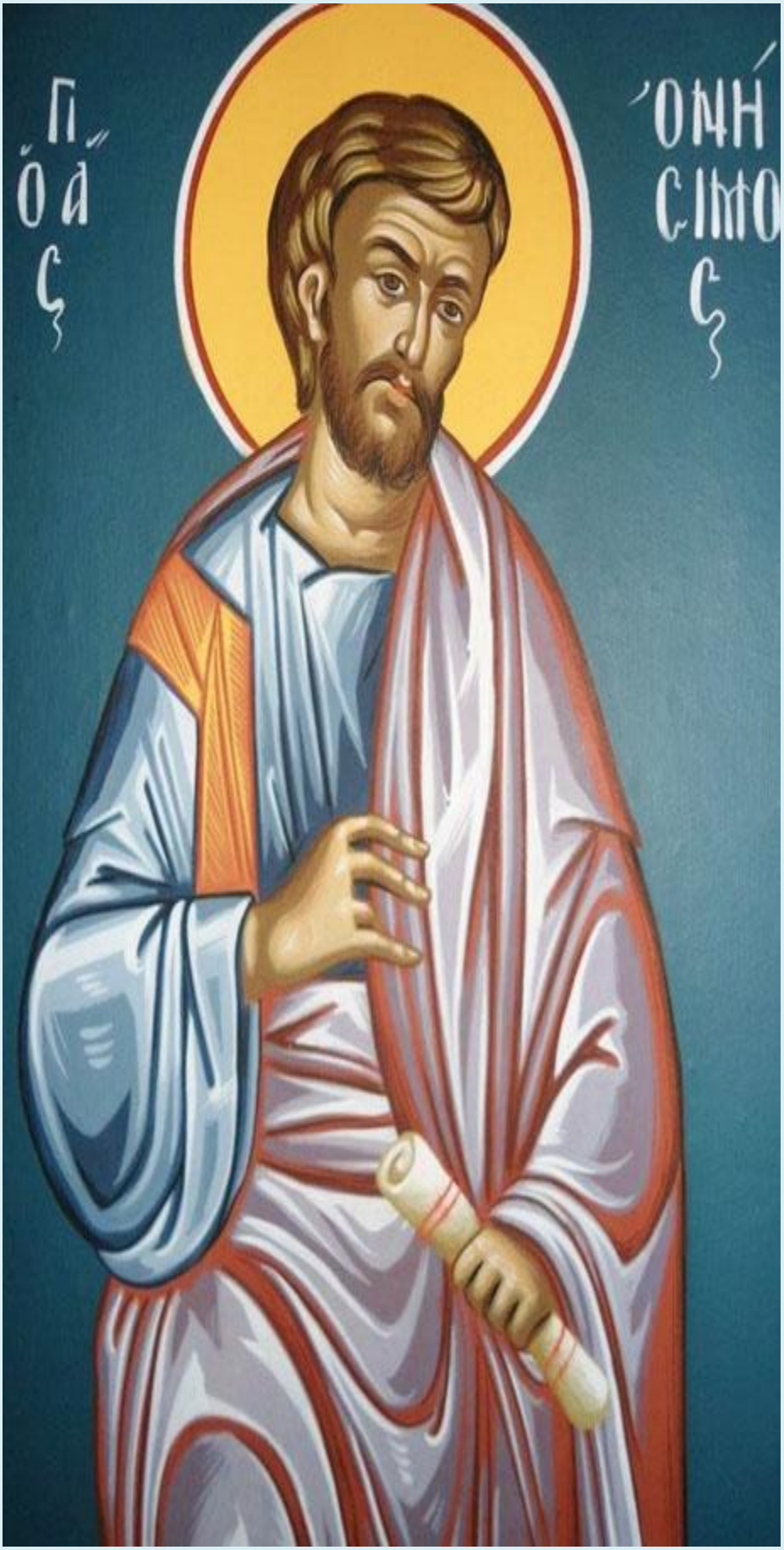

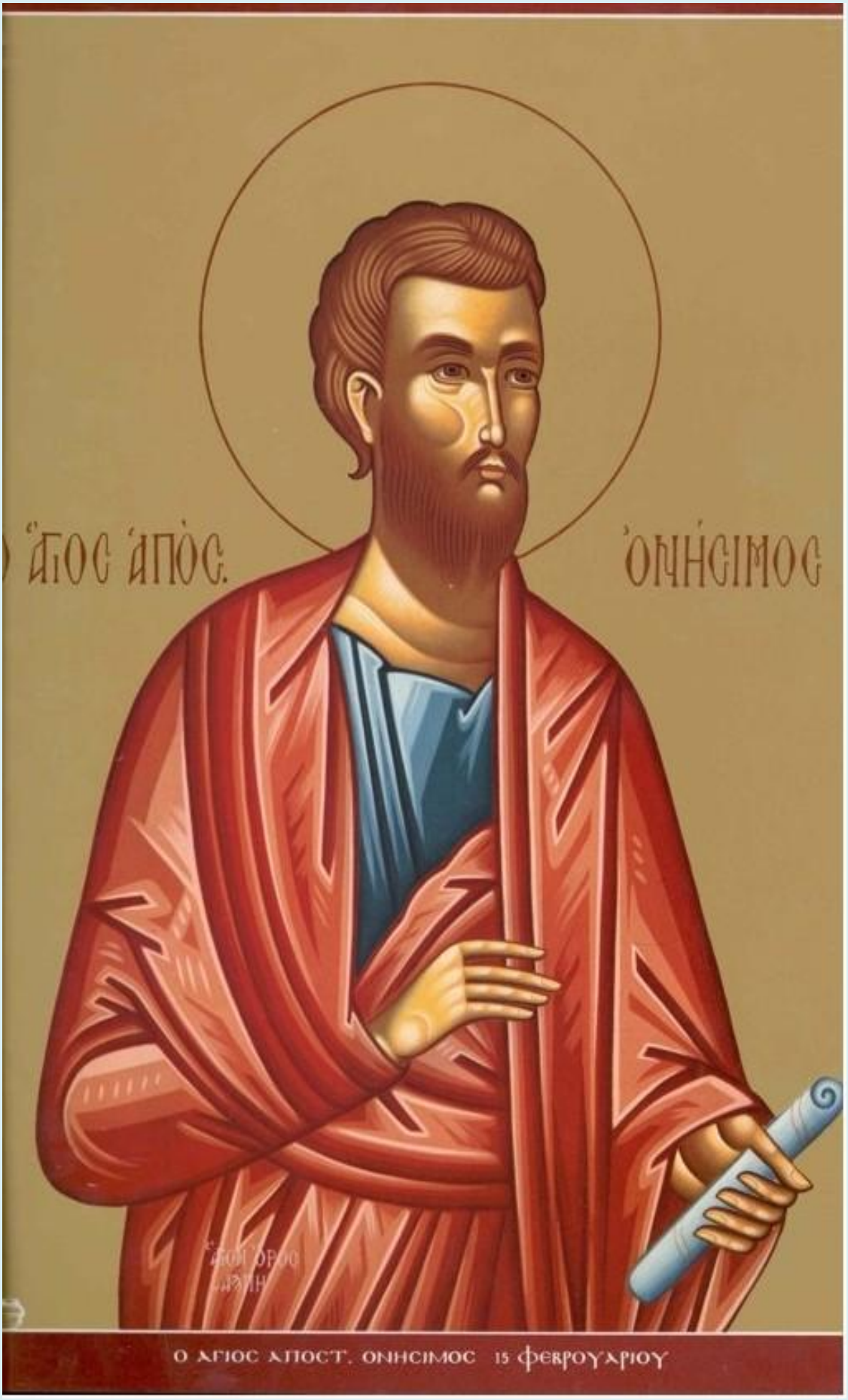
ΑΓΙΟC ΑΠΟC.
ΟΝΗCΙΜΟC
Ο ΑΓΙΟC ΑΠΟCΤ. ΟΝΗCΙΜΟC 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

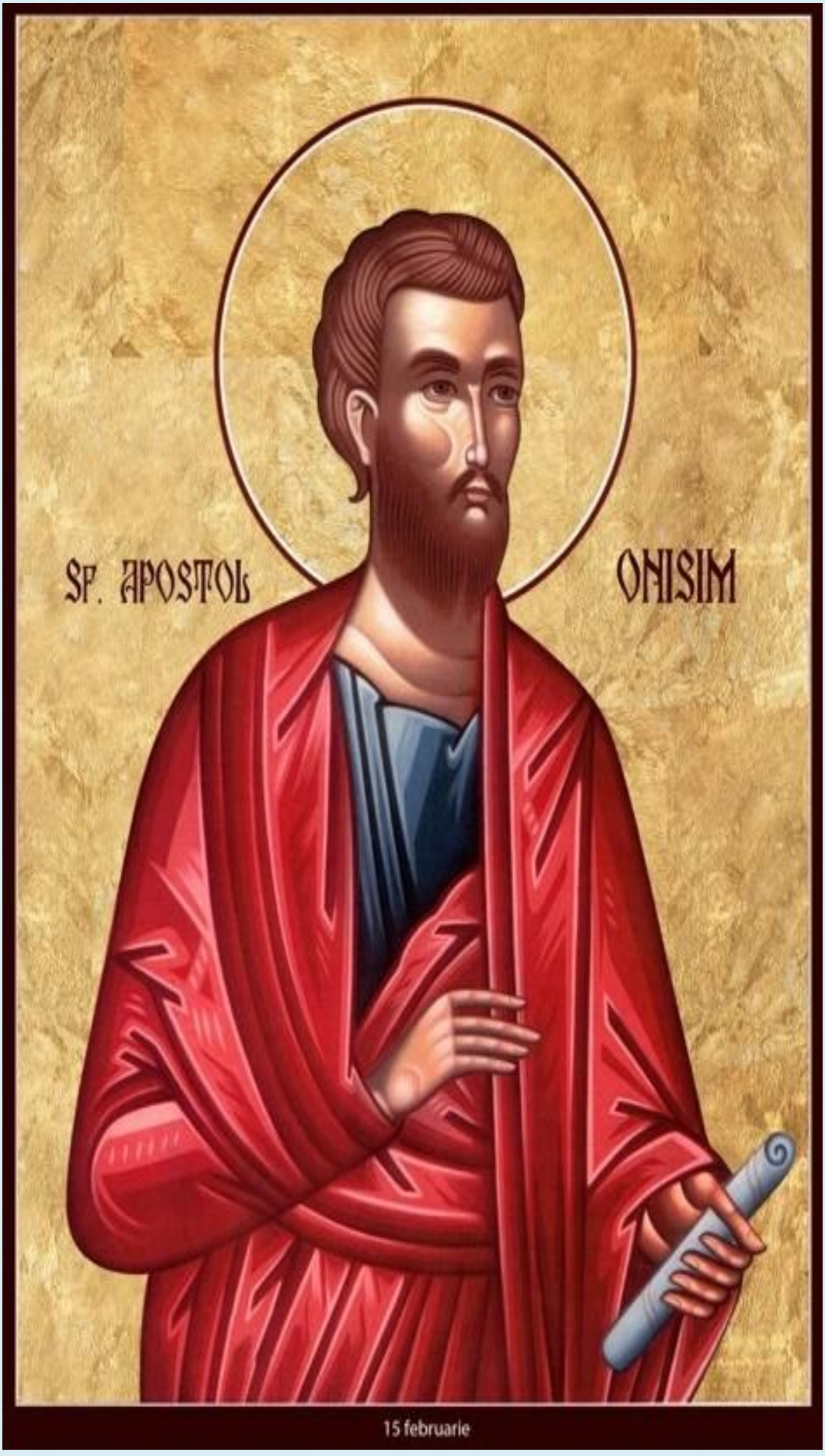
SF. APOSTOL ONISIM
15 februarie

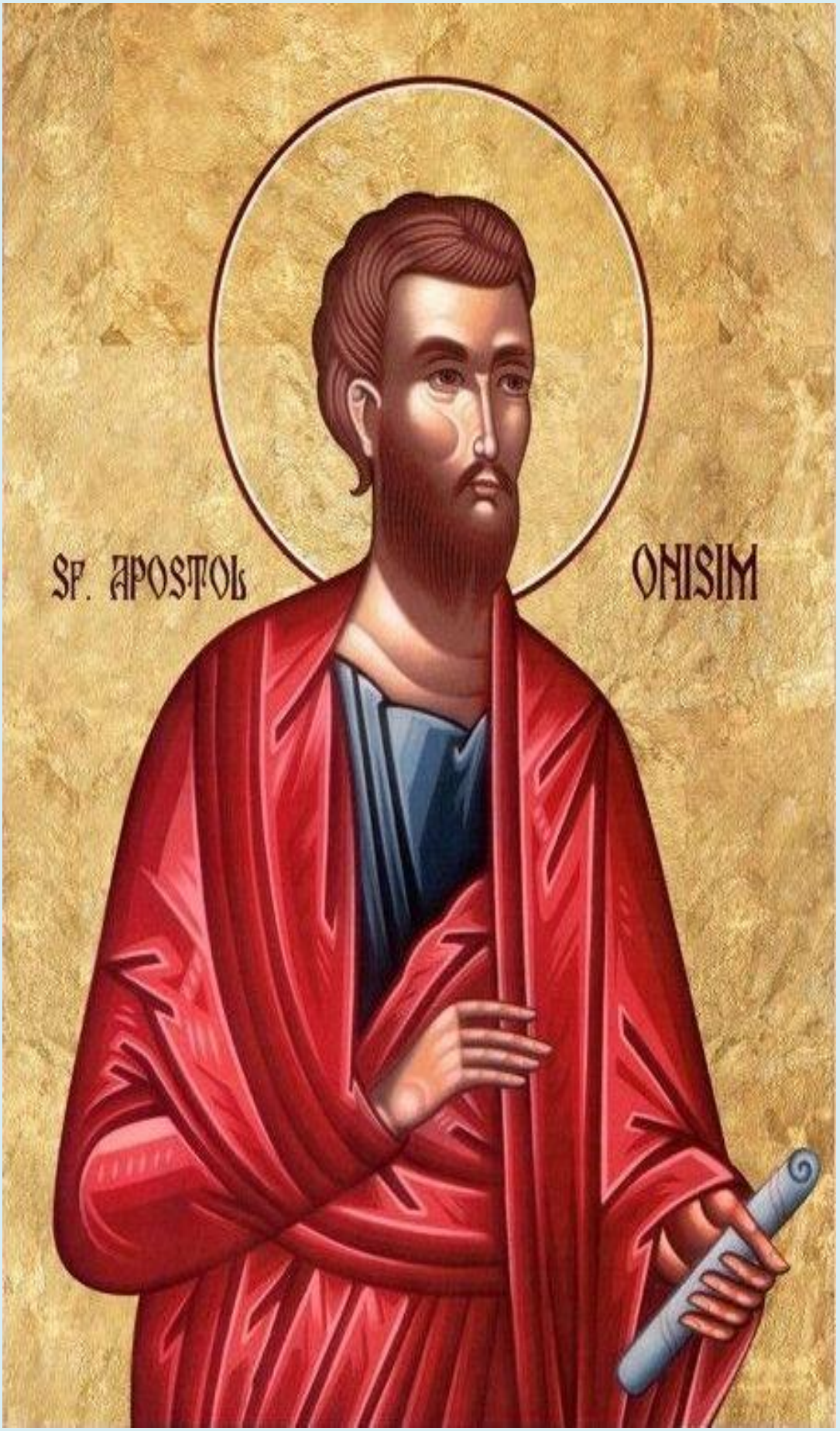
SF. APOSTOL
ONISIM

Troparul Sfântului Apostol Onisim

15 Februarie - Glasul 3

Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

Troparul Sfântului Apostol Onisim

15 Februarie - Glasul 3

Apostole Sfinte Onisim, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

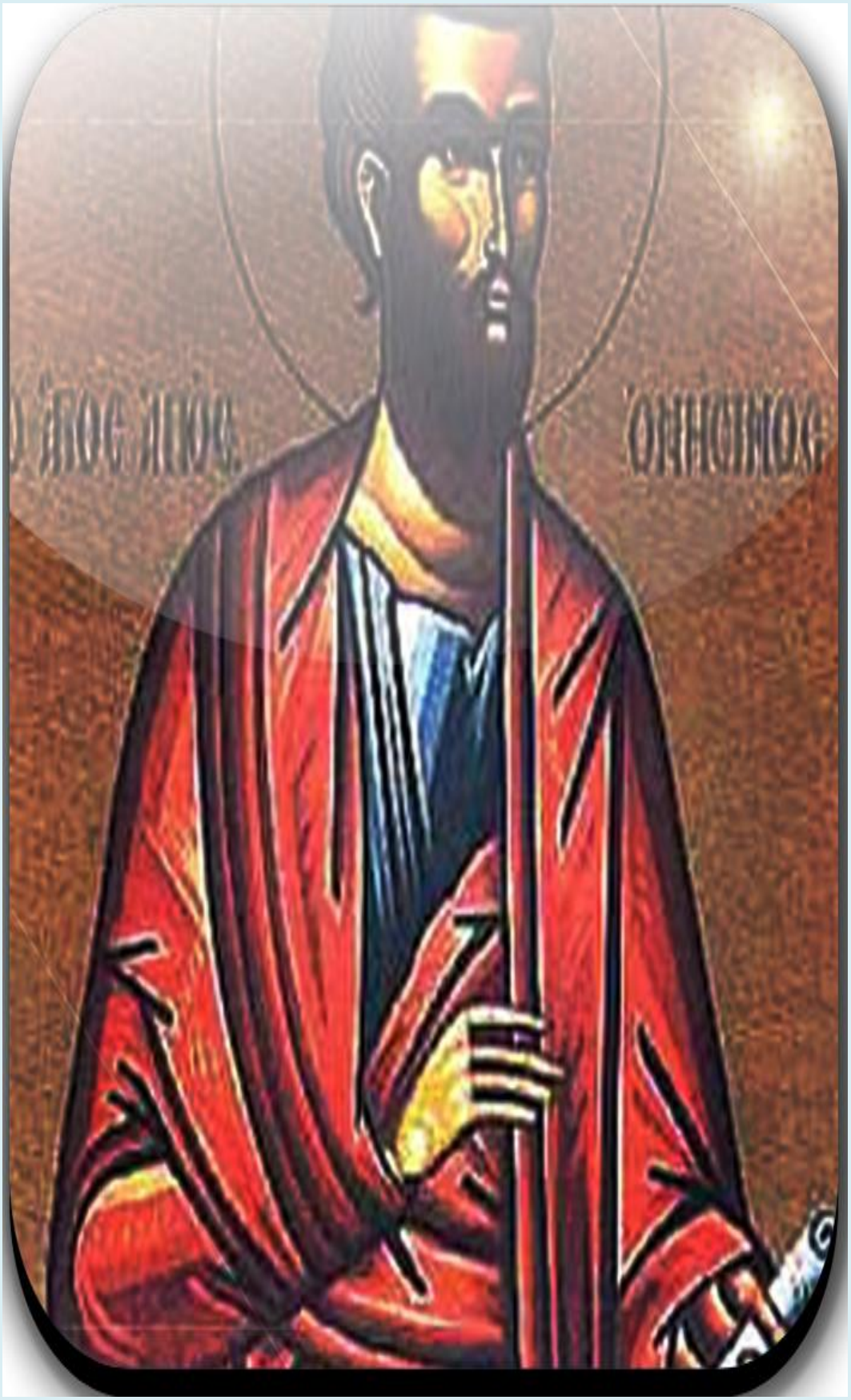

Bucură-te, Sfinte apostol Onisim, slujitor al Domnului!

Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi Apfia (19 februarie)

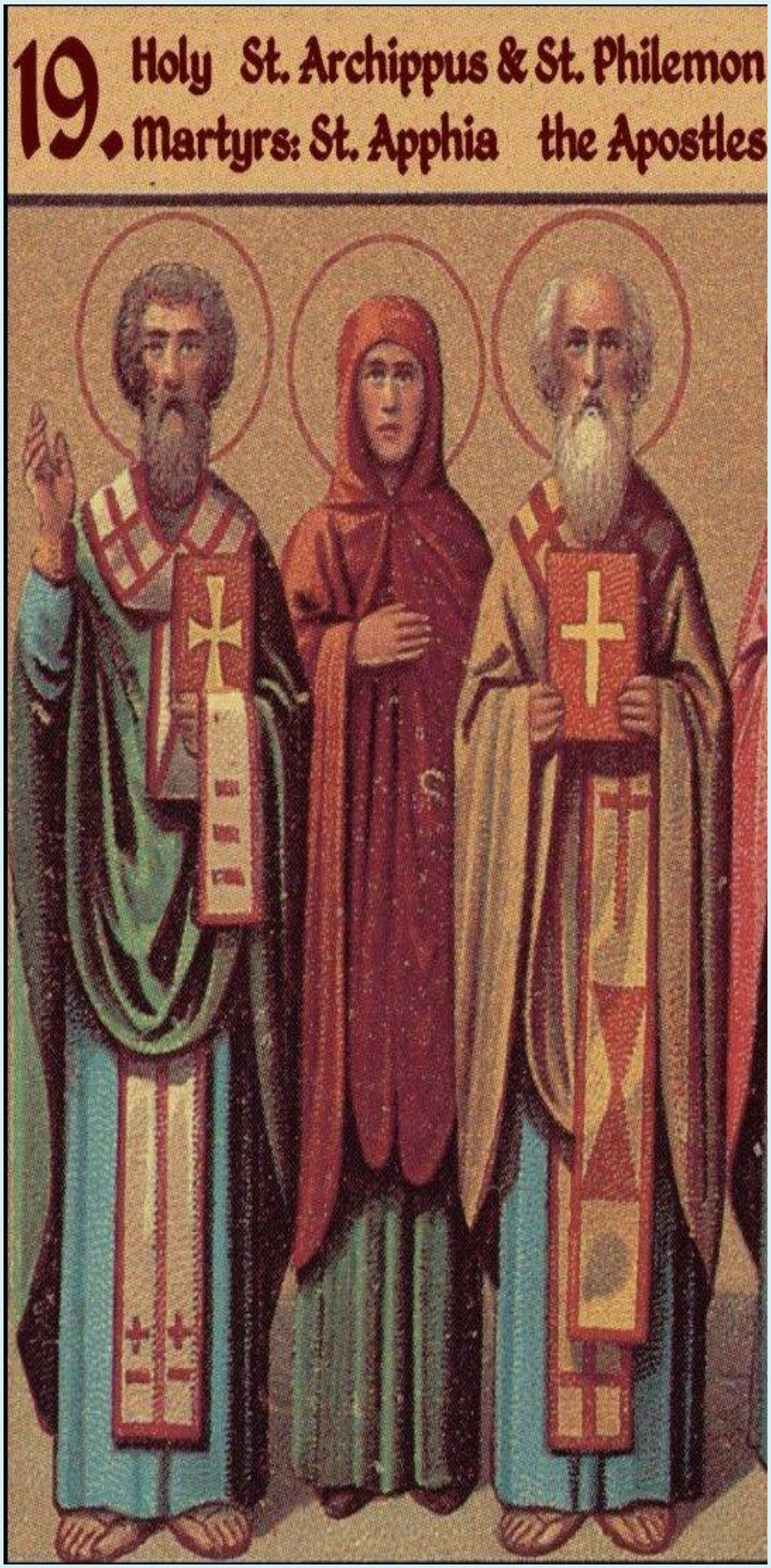

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

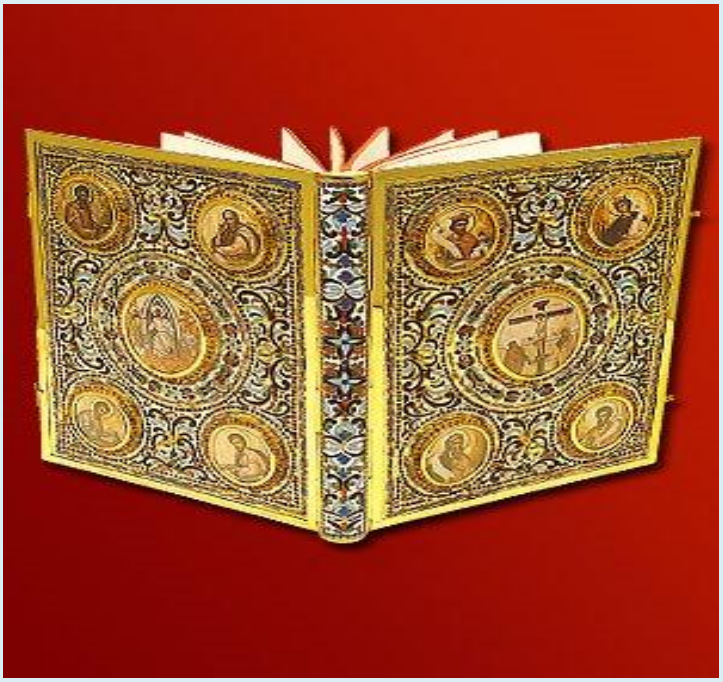

Ev. Luca 10, 1-15

1.Iar după acestea, Domnul a ales alţi şaptezeci (şi doi) şi i-a trimis câte doi înaintea feţei Sale, în fiecare cetate şi loc, unde Însuşi avea să vină.
2.Şi zicea către ei: Secerişul este mult, dar lucrătorii sunt puţini; rugaţi deci pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul Său.
3.Mergeţi; iată, Eu vă trimit ca pe nişte miei în mijlocul lupilor.
4.Nu purtaţi pungă, nici traistă, nici încălţăminte şi pe nimeni să nu salutaţi pe cale.
5.Iar în orice casă veţi intra, întâi ziceţi: Pace casei acesteia.
6.Şi de va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni peste el, iar de nu, se va întoarce la voi.
7.Şi în această casă rămâneţi, mâncând şi bând cele ce vă vor da, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutaţi din casă în casă.
8.Şi în orice cetate veţi intra şi vă vor primi, mâncaţi cele ce vă vor pune înainte.
9.Şi vindecaţi pe bolnavii din ea şi ziceţi-le: S-a apropiat de voi împărăţia lui Dumnezeu.
10.Şi în orice cetate veţi intra şi nu vă vor primi, ieşind în pieţele ei, ziceţi:
11.Şi praful care s-a lipit de picioarele noastre din cetatea noastră vi-l scuturăm vouă. Dar aceasta să ştiţi, că s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu.
12.Zic vouă: Că mai uşor va fi Sodomei în ziua aceea, decât cetăţii aceleia.

13.Vai ţie, Horazine! Vai ţie, Betsaido! Căci dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stând în sac şi în cenuşă.
14.Dar Tirului şi Sidonului mai uşor le va fi la judecată, decât vouă.
15.Şi tu, Capernaume, nu ai fost înălţat, oare, până la cer? Până la iad vei fi coborât!

Apostol

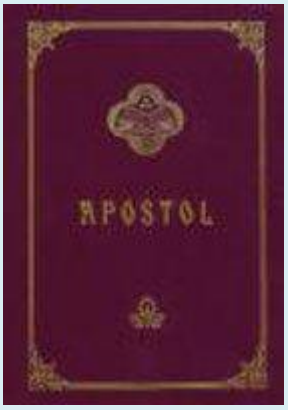

Epistola către Filimon a Sfântului apostol Pavel

Ap. Filimon 1, 1-25

1.Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos şi fratele Timotei, iubitului Filimon, împreună-lucrător cu noi,
2.Şi surorii Apfia şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi şi Bisericii din casa ta:
3.Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos!
4.Mulţumesc pururea Dumnezeului meu, pomenindu-te în rugăciunile mele,
5.Auzind despre dragostea ta şi despre credinţa pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii,
6.Ca părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei fapte bune, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus;
7.Căci am avut multă bucurie şi mângâiere, din dragostea ta, întrucât inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate.
8.De aceea, deşi având întru Hristos tot dreptul să-ţi poruncesc ce se cuvine,
9.Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte. Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos,
10.Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim,
11.Cel ce altădată nu-ţi era de folos, dar acum şi ţie şi mie de folos,
12.Pentru aceasta ţi l-am trimis, pe el însuşi, adică inima mea; primeşte-l.

13.Eu vream să-l ţin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sunt în lanţuri pentru Evanghelie,
14.Dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.
15.Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău,
16.Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine şi după trup şi în Domnul.
17.Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el, ca pe mine.
18.Iar de te-a păgubit cu ceva sau îţi este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea.
19.Eu, Pavel, am scris cu mâna mea; eu îţi voi plăti, ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi.
20.Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta în Domnul, linişteşte inima mea în Hristos!
21.Bine încredinţat de ascultarea ta, ţi-am scris ţie, ştiind că vei face chiar mai mult decât cele ce-ţi spun.
22.Ci odată cu aceasta pregăteşte-mi loc de găzduit, fiindcă nădăjduiesc că prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă.
23.Te îmbrăţişează Epafras, cel închis împreună cu mine pentru Hristos Iisus,
24.Marcu, Aristarh, Dimas, Luca cei împreună-lucrători cu mine.
25.Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

În această lună (februarie), ziua a nouăsprezecea - Sfântul apostol Arhip (Minei)

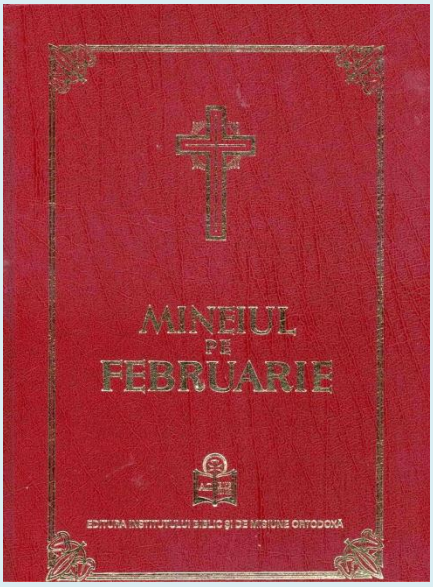

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** Octoihului 3, şi ale sfântului 3, glasul al 8-lea:

Podobie: Mucenicii Tăi, Doamne...

Cu lumina cuvintelor a luminat Arhip popoarele, şi le-a mântuit dintru întunericul recunoştinţei, şi prin chinuire călcând pe vrăjmaşul, a alergat către lumina cea neapusă, şi acum se veseleşte împreună cu îngerii. Cu ale căruia rugăciuni, Stăpâne, dă tuturor mare milă.

Târându-te fericite, şi îmboldindu-te, şi cu tot felul de chinuri fiind înconjurat, nu te-ai lepădat de Hristos, nici idolilor nu le-ai dat cinste. Pentru aceasta ai ajuns încununat, rugându-te totdeauna să ni se dea tuturor mare milă.

Cu dumnezeieştile vărsări ale sângiurilor mucenice, ai sfinţit pământul, şi cu rănile tale ai rănit vicleana mulţime a dracilor, şi izvorând neîncetat vindecări, tămăduieşti patimile cele cumplite, de Dumnezeu cugetătorule. Pentru aceasta cu rugăciunile tale, fericite, cere tuturor mare milă.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Cugetele îmi sunt necurate, buzele viclene, şi faptele îmi sunt de tot spurcate. Şi ce voi face? Cum voi întâmpina pe Judecătorul? Stăpână Fecioară, roagă-te Fiu-

lui şi Ziditorului tău şi Domnul, ca întru pocăinţă să-mi primească sufletul, ca un Milostiv.

A Crucii, a Născătoarei

Junicea cea prea curată, văzându-şi viţelul spânzurat pe lemn de bunăvoie, tânguindu-se, cu jale striga: Vai mie prea iubitul meu Fiu! Ce răsplătire ţi-a dat ţie poporul cel nemulţumitor al evreilor, vrând să mă lase fără de tine, Fiul meu prea dorite?

Troparul, glasul al 3-lea: Apostole, Sfinte Arhipe, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

La Utrenie

Canoanele ale Octoihului. Şi al sfântului pe 4.

Canonul sfântului

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a

Irmos: Adâncul Mării Roşii cu urme neudate, pedestru trecându-l Israil cel de demult, cu mâinile lui Moise în chipul crucii, puterea lui Amalic în pustie a biruit.

Fulgerând cu lumina darului, Pavel cel prea înţelept, ca pe o rază luminoasă te-a lăsat fericite Arhipe, ca să goneşti prin duhul, întunericul cel prea adânc al mulţimii dumnezeilor.

Cu dumnezeieştile împletiri ale cuvintelor propovăduitorului Pavel te-ai vânat, şi din adâncul răutăţii pe noroade le-ai scos vii, de Dumnezeu grăitorule, şi le-ai adus la masa cea dumnezeiască vânare cuvântătoare.

Slavă...

Fiind îmbrăcat cu haina dumnezeiescului dar, Arhipe, pe cei ce au fost dezbrăcaţi de slavă dumnezeiască, i-ai îmbrăcat cu haina nestricăciunii şi a mântuirii, mărite ca cu o podoabă dumnezeiască.

Şi acum..., a Născătoarei

Grăitorii de Dumnezeu, Preacurată văzând cu ochii cei prooroceşti mai-nainte taina cea înfricoşată a naşterii tale celei mai presus de gând, în multe chipuri o au propovăduit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Se veseleşte de tine Biserica...

Fiind aprins prin cuget cu focul Mângâietorului, ai ars materia cea amară a nebuniei idoleşti, Arhipe prea lăudate.

Credincios rob al lui Hristos te-a mărturisit dumnezeiescul Pavel, Arhipe şi propovăduitor sfinţit, şi ostaş biruitor.

Slavă...

Viaţa ta cea luminată, a strălucit cu luminile faptelor celor bune, aducând la lumină pe cei ce curat pe tine te cinstesc, Arhipe.

Şi acum..., a Născătoarei

Locaş prea luminat te-ai arătat Preacurată de încăperea lui Dumnezeu, şi sălăşluire curată, şi loc de petrecere lui Dumnezeu, după cuviinţă.

Irmosul: Se veseleşte de tine Biserica ta Hristoase, strigând: Tu eşti puterea mea Doamne, şi scăparea, şi întărirea.

Sedealna, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Făcându-te ucenic lui Pavel, de Dumnezeu purtătorule, ai luminat noroadele a lăuda Treimea; iar capiştile cele pierzătoare le-ai surpat cu darul. Şi nevoindu-te cu tărie, bucurându-te ai luat cununile rugându-te lui Hristos pentru noi, mucenice Arhipe.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Povăţuieşte-ne pe noi la calea pocăinţei, cei ce ne abatem pururea la reaua cale a răutăţilor, şi mâniem pe prea bunul Domn, neispitită de nuntă binecuvântată Marie, scăparea oamenilor celor fără de nădejde; locaşul lui Dumnezeu.

A Crucii, a Născătoarei, asemenea

Mieluşeaua cea prea curată văzând pe Mielul şi Păstorul mort spânzurat pe Cruce tânguindu-se ca o Maică, şi văitându-se, zicea: Cum îţi voi suferi Fiul meu pogorârea cea mai presus de cuvânt, şi patimile cele de bunăvoie, prea bunule Dumnezeule.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe cruce văzându-te Biserica pe tine Soarele dreptăţii, a stătut întru a sa rânduială; precum se cuvine strigând: Slavă puterii tale, Doamne.

Gonaciul cel fărădelege pe tine cela ce învăţai cele dumnezeieşti, şi înfruntai de faţă pe cei fără de Dumnezeu, te-a supus la chinuri, şi la bătăi, şi la multe feluri de munci, Arhipe mărite.

Petrecându-ţi viaţa cu fericire, fericite, cu adevărat te-ai învrednicit a afla sfârşit fericit, că te-ai făcut mărturisitor lui Hristos prea viteaz, răbdând durerile trupului.

Slavă...

Putrejunea nedumnezeirii, care se întindea la plinirea credincioşilor o ai încetat, cu sarea cea îndulcitoare a cuvintelor tale, şi bucurându-te strigai: Slavă puterii tale, Doamne.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca un munte umbros te-a văzut pe tine odinioară Avvacum, cea cu totul fără prihană, purtând pe Cuvântul, care umbreşte pe toţi de văpaia greşelilor şi de arsura păcatelor, Fecioară.

Cântarea a 5-a

Irmos: Tu, Doamne lumina mea în lume ai venit, lumina cea sfântă, care întorci dintru întunericul necunoştinţei, pe cei ce te laudă pe tine cu credinţă.

Cu dumnezeieşti fulgerele prea înţeleptei propovăduiri ai luminat pe cei cuprinşi de noaptea necunoştinţei, de Dumnezeu cugetătorule prea fericite.

Dumnezeiescul râu ieşind din inima ta, a înecat râurile înşelăciunii, şi a adăpat cugetele şi inimile credincioşilor.

Slavă...

Întărindu-te cu bune nădejdi, ai răbdat, fiind târât de patru ori, şi ai sfinţit pământul cu sângiurile tale, cuprinsule de Dumnezeu, Arhipe.

Şi acum..., a Născătoarei

Numai pe tine te-a ales Domnul din toate neamurile, Născătoare de Dumnezeu, şi din tine s-a întrupat, îndumnezeind firea omenească.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi ţie cu glas...

Vicleanul tiran neslăbindu-te nicidecum de îngroziri fără de milă, te-a rănit cu bătăi, cugetătorule de Dumnezeu, care te uitai către mărirea ce ţi-a dat ţie Hristos, slăvindu-te pe tine.

Cetele vrăjmaşilor celor nevăzuţi, cu rănile trupului tău le-ai rănit fericite Arhipe, şi înfruntând pe tirani, le-ai sfâşiat inima ca cu nişte zgârieturi.

Slavă...

Cei ce credeau în pietre cu inimă nesimţitoare, te-au lovit cu pietre pe tine fericite Arhipe, care ai mărturisit pe Piatra vieţii, şi ai sfărâmat întărirea înşe-lăciunii, mucenice prea mărite.

Şi acum..., a Născătoarei

Dezbrăcându-se de viaţă, s-a îmbrăcat cu moartea Adam în Rai, Fecioară. Iar prin naşterea ta cea purtătoare de viaţă, s-a făcut nemuritor, Preasfântă Mireasă a lui Dumnezeu.

Irmosul: Jertfi-voi ţie cu glas de laudă, Doamne, Biserica strigă către tine, de sângele dracilor curăţindu-se, cu sângele cel curs prin milostivire din coasta ta.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea ne-apropiată.

Ca pe o stea mare avându-te pe tine Biserica, Arhipe luminându-se cu razele minunilor tale, strigă către tine: Izbăveşte pe cei ce cu credinţă cinstesc pomenirea ta.

Icos: Lăudându-te verhovnicul Pavel pe tine Arhipe, a fi rob credincios lui Hristos, arătat scrie laudele, şi te mărturiseşte ca pe un împlinitor al Cuvântului, şi sfinţit, şi propovăduitor prea înţelept. Iar noi toţi te vedem astăzi sfeşnic nestins, luminând lumii, apostole. Pe care şi Apfia te-a cunoscut bine, că eşti luminător prea luminat de la lumina cea dintâi, purtătorule de lumină, ce luminezi ca cu făclii, pe cei ce strigă: Mântuieşte, pe cei ce cu credinţă cinstesc pomenirea ta.

Sinaxar

Întru această lună, în 19 zile, pomenirea Sfinţilor apostoli: Arhip, Filimon şi Apfia

Stih: Arhip de Piatra cea din marginea unghiului a dorit,
Pentru a căreia dragoste cu pietre a se împroşca a primit.
Pe Filimon cel ce a iubit locul verdeţii celei frumoase.
Îl bat cu toiege verzi spinoase.
Pe Apfia o bat întinsă pe pământ.
Care la Cer avea ochii inimii privind.
În a nouăsprezecea zi a murit.
Arhip, cu pietre fiind lovit.

Aceştia au fost pe vremea împărăţiei lui Neron, ucenici fiind lui Pavel apostolului. Şi întâmplându-se serbarea Artemidei în Colose, care este cetatea Frigiei, şi făcând apostolii doxologia în biserică, veniră asupra lor slujitorii idolilor, şi fugind alţii, ei singuri rămaseră de-i prinseră, şi-i aduseră la ighemonul Androcli. Deci numaidecât puse la bătaie pe Arhip, şi nevrând să jertfească la idolul, ce se numea Min, îl îngropară până la brâu, şi aşa îl uciseră cu pietre, împuns fiind întâi de copii cu ace.

Iar Sfântul Filimon şi Apfia munciţi fiind cu multe feluri de munci, s-au săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor mucenici Maxim, Teodot, Isihie şi Asclipiodota.

Stih: Împreună nevoitorilor treime bine întărită.
Se îmbărbătează ţie şi până la tăiere treime mărită.
Hristos pe Asclipiodota o a încununat.
Căreia capul prin sabie i s-a tăiat.

Aceştia stând înaintea ighemonului, şi neplecându-se a se lepăda de Hristos, la multe chinuri de munci au fost supuşi. Mai întâi pe lemn au fost spânzuraţi, şi cu unghi de fier zgâriaţi; apoi din cetate în cetate mutându-se şi târându-se, au fost daţi la fiare prea crude.

Iar Sfintei Asclipiodotei bătându-i-se piroane prin urechi şi pe lemn fiind întinsă, a biruit muncile.

Pentru care amândoi au fost loviţi cu pietre, şi fiind târâţi pe locuri zgrunţuroase, de sabie s-au săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Ravula.

Stih: Ravula sfaturile dracilor nelucrătoare făcându-le cu adevărat.
Din aceste de aici s-a mutat prin dumnezeiescul sfat.

Sfântul părintele nostru Ravula, s-a născut în cetatea Samosata, învăţându-se de oarecare Varipsava, bărbat prea mărit; care vorbind limba siriană, şi din tânăra vârstă toată bunătatea întrebuinţând, s-a îmbrăcat cu viaţa monahicească; şi osebindu-se, prin munţi şi peşteri petrecea ca marele Ilie şi ca marele Ioan Botezătorul.

Iar după câţiva ani, ducându-se la Fenicia cu altul oarecare, şi strălucind mai luminat cu bunătăţile, şi fără să voiască s-a făcut arătat tuturor.

Pentru aceasta şi cu ajutorul împăratului Zinon, şi cu al lui Ioan, episcopul Beritului, mare mânăstire în mijlocul muntelui a făcut.

Atuncea dar ca Pavel şi Varnava, sau zicând ca Petru şi Ioan, Ravula şi cei împreună cu el, se aflau în mijlocul nebunilor închinători de idoli şi pe de o parte dojenindu-i, iar pe de alta sfătuindu-i, mai pe toţi locuitorii de acolo i-au adus la cunoştinţa lui Dumnezeu. Deci aceasta mai întâi a stătut faptă vestită a fericitului.

Iar după moartea lui Zinon, a luat sceptrul împărăţiei Anastasie. Deci iarăşi cu ajutorul acestuia, a făcut altă mânăstire numită Ravula, şi aceasta în Vizantia; şi împreună cu acestea, şi alte multe mânăstiri a aşezat în multe feluri de locuri.

Acest fericit era cu trezvie întru toate, cucernic, blând, primitor, fără de mânie, milostiv, iubitor de fraţi, şi către toţi îndurat. Şi cu orice fel de patimă de ar fi intrat vicleanul diavol pe ascuns cu vreo patimă ca să-l supere, el fiind foarte bine ştiutor al Scripturii celei vechi şi al celei noi, alegând zicerile cele potrivite patimii şi făcându-le, izgonea supărarea lui; căci astfel era fericitul.

Şi a trăit până la vremea lui Iustinian cel mare, cel după Iustin, care a zidit sfânta Sofie. Şi ajungând la optzeci de ani, şi puţin ceva mai trăind, a auzit glas de sus zicându-i lui: Veniţi către mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pe voi. Acest glas auzindu-l, şi bolnăvindu-se puţin, s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, pomenirea prea cuvioşilor părinţilor noştri şi mărturisitori: Evghenie, şi Macarie.

Stih: Ca nişte odrasle de bun neam în pământul celor fericiţi.
Locuiesc împreună Evghenie şi Macarie cei prea măriţi.

Când din pronie dumnezeiască a împărăţit în Vizantia Iulian paravatul, toţi creştinii fugeau şi se ascundeau ca să nu vadă spurcatele jertfe ce aducea necuratul la idoli. Iar elinii cei de un cuget cu el, nu numai că făceau desfrânări împreună cu dânsul, şi cu acestea se făcea pe sine şi materie şi aţâţare veşnicului foc al muncilor, ci încă şi pe creştini nevrând îi silea ca să facă aceleaşi desfrânări.

Atuncea Macarie şi Evghenie, slugile lui Hristos fiind prinşi, au mărturisit pe Hristos înaintea lui, că este Dumnezeu adevărat. Iar pe el, rău credinciosul şi păgânul l-a mustrat ca pe un călcător de credinţa lui Hristos, şi că s-a făcut elin şi închinător de idoli.

Pentru care pornindu-se spre mânie şi poruncind ca să-i lege cu curele subţiri, i-au spânzurat cu capetele în jos. Şi multe ceasuri îi afuma pe ei cu fum iute de balegă, ticălosul. Apoi roşind în foc foarte, un grătar de fier, a poruncit ca pe acela sfinţii goi să se întindă; iar fericiţii la Cer ochii ridicându-şi, şi de dumnezeiască putere fiind păziţi, mustrau nebunia lui, nevătămaţi rămânând.

Atuncea legându-i pe ei cu lanţuri de fier, i-au trimis pe ei în surghiunie la Mauritania. Iar mucenicii în surghiunie călătorind, se bucurau izgonindu-se pentru Hristos; şi cântând împreună: Fericiţi cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului, şi se veseleau cu duhul.

Deci după ce au ajuns acolo, s-au suit la un loc înalt singuri petrecând. Iar cei de loc le zicea lor: Fugiţi fraţilor departe de locul acesta, că un balaur rău locuieşte întru el, pierzător celor ce se apropie.

Iar sfinţii le-au zis: Arătaţi-ne nouă peştera întru care locuieşte fiara. Deci i-au dus pe ei şi le-au arătat de departe peştera. Şi plecând genunchii la pământ, au făcut rugăciune fericiţii; şi îndată pogorându-se fulger din Cer, l-a ars pe el, de îndată ce a ieşit afară; încât şi ţărâna pământului, împreună cu el s-a topit, şi văzduhul de silnică vătămătoarea necurăţenie s-a umplut.

Această minune văzându-o cei de loc, elini fiind, au crezut în Domnul nostru Iisus Hristos. Şi intrând sfinţii în peştera balaurului, făceau rugăciuni întregi treizeci de zile, neavând ceva spre mâncare şi băutură.

Ci mai pe urmă a venit glas, zicând: Robi ai adevăratului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos; apropiaţi-vă de piatra aceasta de lângă voi; iar ei apropiindu-se au văzut într-însa lumină, şi despicându-se piatra în două, a ieşit multă apă, din care scoţând sfinţii, şi spre saţiu îndestulându-se, s-au uşurat îndată şi de foame şi de sete.

Şi în ziua a treizecea, au cerut prin rugăciune sfinţii ca să fie dezlegaţi şi să petreacă împreună cu Hristos. A căror rugăciune auzindu-o Domnul, i-a mutat pe amândoi, slăvind şi binecuvântându-l pe el.

Tot în această zi, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Conon.

Stih: Conone cuvioase deşi a suferi lupta ai ştiut.
Dar încă şi plată mare de la Domnul ai avut.

Acesta era cilician cu neamul, şi tânăr cu vârsta fiind, s-a dus la o mânăstire numită Pentuela, ce este aproape de Iordan, preot făcându-se, şi la cea mai desăvârşită sihăstrie ajungând.

Deci fiindcă minunată bunătatea lui s-a făcut cunoscută lui Petru, arhiepiscopul Ierusalimului ce era atunci. A fost rânduit de el ca să boteze pe toţi cei ce mergeau la Iordan. Deci îi ungea pe ei cu sfântul mir şi-i boteza.

Dar pentru că ungea cu sfântul mir şi femei, se smintea ca un om, şi pentru aceasta voia ca să se ducă din chinovie. Deci de câte ori punea cuget ca să se ducă, i se arăta fericitul Ioan Botezătorul şi Mergătorul înainte al Domnului, zicându-i: Rabdă bătrânule, şi te voi uşura de război.

Deci într-una din zile, a venit ca să se boteze o tânără persană, care era atâta de frumoasă şi împodobită, încât nu putea sfântul goală să o ungă cu sfântul mir. Deci zăbovindu-se două zile fecioara nemiruită şi nebotezată, a auzit arhiepiscopul de aceasta, şi s-a spăimântat de bătrân, şi pentru aceasta voia ca să rânduiască femeie spre aceasta; ci nu era cu putinţă, căci nu primea locul.

Iar bătrânul luându-şi cojocelul, s-a dus zicând: Nu voi mai sta în locul acesta. Deci l-a întâmpinat pe el cinstitul mergător înainte afară de Chinovie, şi i-a zis lui cu glas lin: întoarce-te la mânăstirea ta, şi te voi uşura de război.

Atuncea Avva Conon îi zice lui cu mânie: Crede, nu mă întorc; căci de multe ori te-ai făgăduit că mă vei uşura şi nimic ai făcut. Deci ţinându-l pe el dumnezeiescul Mergător înainte, şi dându-i în laturi hainele, l-a pecetluit cu semnul Crucii pe sub buricul său, şi i-a zis: Crede mie Avva Conon, voiam ca să aibi plată pentru acest război; iar acum întoarce-te, nimic îndoindu-te pentru aceasta.

Deci întorcându-se bătrânul la Chinovie, a doua zi, ungând cu untdelemn a botezat pe persană, neprivind că era femeie.

Deci mai vieţuind cuviosul alţi douăzeci de ani, şi la vârful nepătimirii ajungând, încât să fie socotit mai presus de om a adormit cu pace.

Tot în această zi, pomenirea cuvioasei maicii noastre Filotiei celei din Atena.

Vezi viaţa ei la noul Limonar.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne, şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam, cu pofta bunei credinţe, mai vârtos decât cu văpaia focului fiind aprinşi, au strigat: Bine eşti cuvântat în Biserica slavei tale, Doamne.

Purtând graiurile cele dumnezeieşti şi de Dumnezeu înţelepţite, cu cunoştinţa adevărului ai izgonit din suflet întunericul necunoştinţei, luminând pe cei ce s-au supus la cuvântul tău cel cinstit, prin darul înţelepciunii, prea fericite.

În groapă adâncă te-a băgat mucenice, mulţimea necredincioşilor, şi te-a omorât cu pietre fără de milă, pe tine care cântai: Bine eşti cuvântat în Biserica slavei tale, Doamne.

Slavă...

Pământul a primit sângele tău, care s-a vărsat mucenice, izvorând ape de tămăduiri credincioşilor; iar Cerul a primit duhul tău cel fericit Arhipe, punându-l în numărul sufletelor, purtătorule de chinuri.

Şi acum..., a Născătoarei

Domnul, care înconjură pământul cu negură şi Cerul cu nori, din sângiurile tale Fecioară s-a îmbrăcat cu trup muritor, vrând să îmbrace pe om cu podoaba slavei celei nemuritoare.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi...

Pavel cu laude cinstite lăudându-te pe tine mărite Arhipe, întocmai cu dânsul ostaş te-a scris, şi împlinitor lucrurilor dumnezeieşti, slujindu-i lui, şi cu credinţă cântând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cu cuvinte de cinste te-a îndemnat către mucenicie, Apfia cea vrednică de laudă, iubindu-te pe tine mărite ca pe un fiu curat. Cu care dimpreună cu adevărat locuieşti la împărăţiile cele de sus, cântând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cei ce erau prunci la minte, pe tine care aveai minte, te-a dat de batjocură pruncilor, Arhipe, care te nevoiai foarte tare, şi de dânşii te îmboldeai fără de milă, şi strigai: Toate lucrurile Domnului lăudaţi pe Domnul.

Şi acum..., a Născătoarei

Adam pentru o mâncare s-a făcut mort, culegând moarte, din pomul cunoştinţei, dar prin tine Preacurată s-a înviat, şi desfătarea Raiului iarăşi a luat, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mâinile întinzându-şi Daniil, gurile leilor cele deschise în groapă le-a încuiat, şi puterea focului a stins, cu buna fapta încingându-se, tinerii cei iubitori de bună-credinţă, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos piatra cea netăiată...

Ca să moşteneşti veşnica slavă, purtătorule de chinuri, ai defăimat mărirea cea pământească şi nestatornică şi trecătoare, şi ai mers către Hristos, mărindu-te cu slava lui.

Ca cel ce ai fost ucenic verhovnicului apostolilor, lui Pavel înţelepţitului, grăitorului de Dumnezeu, împreună cu dânsul bucurându-le, prea fericite, moşteneşti desfătarea cea veşnică, podoaba Colosenilor.

Cunună de biruinţă ai pus pe creştetul tău, de Dumnezeu cugetătorule, şi te-ai îmbrăcat cu porfiră vopsită din sângiurile tale, Arhipe, şi cu Hristos veselindu-te, împreună împărăteşti cu dânsul prea fericite.

Slavă...

Adunatu-s-a norod la pomenirea ta cea purtătoare de lumină, ca să laude pe dătătorul de bine şi Mântuitorul, şi ostenelile tale cele vitejeşti Arhipe, care bărbăteşte le-ai răbdat, biruind pe cel cu multe măiestrii.

Şi acum..., a Născătoarei

Ceea ce ai purtat în braţe pe Hristos, care toate le poartă cu semnul voirii, pe acesta roagă-l Preacurată ca pe un Fiu al tău, să mă mântuiască din mâna vrăjmaşului, şi pentru adâncimea milei, să mă îmbrăţişeze şi să mă mântuiască.

Irmosul: Hristos, Piatra cea netăiată de mână, cea din marginea unghiului; din tine muntele cel netăiat, Fecioară, s-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu te slăvim.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Arhip

Troparul Sfântului apostol Arhip, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Arhip, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Adâncul Mării Roşii, cu urme neudate, pedestru trecându-l Israel cel de demult, cu mâinile lui Moise în chipul Crucii, puterea lui Amalec în pustiu a biruit.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fulgerând cu lumina harului, Sfântul Pavel cel prea înţelept, ca pe o rază luminoasă te-a lăsat, fericite Arhip, ca să alungi prin Duhul întunericul cel prea adânc al mulţimii idolilor.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dumnezeieştile împletiri de cuvinte ale propovăduitorului Pavel ai fost pescuit la credinţă şi în chip minunat din adâncul răutăţii pe popoare le-ai scos vii, de Dumnezeu grăitorule şi le-ai adus la Masa cea dumnezeiască, hrană cuvântătoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu haina dumnezeiescului har fiind îmbrăcat, Sfinte apostole Arhip, pe cei ce au fost dezbrăcaţi de dumnezeiasca Slavă, i-ai îmbrăcat cu haina nestricăciunii şi a mântuirii, mărite, ca şi cu o podoabă dumnezeiască.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Grăitorii de Dumnezeu, Preacurată, văzând cu ochii cei prooroceşti mai înainte Taina cea înfricoşată a naşterii tale celei mai presus de cuget, în multe chipuri au tâlcuit-o.

Cântarea a 3-a

Irmos: Se veseleşte de Tine Biserica...

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind aprins duhovniceşte de focul Mângâietorului, ai ars materia cea amară a nebuniei idoleşti, prea lăudate Arhip.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Credincios rob al lui Hristos te-a mărturisit dumnezeiescul Pavel, Sfinte apostole Arhip şi propovăduitor sfinţit şi ostaş biruitor, fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Viaţa ta cea luminată a strălucit cu luminile faptelor celor bune, aducând la lumină, în chip desăvârşit, pe cei ce te cinstesc pe tine, fericite Arhip.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Locaş încăpător al lui Dumnezeu te-ai arătat în chip strălucit, Preacurată şi sălăşluire curată şi locuinţă vrednică de Dumnezeu.

Irmosul: Se veseleşte de Tine Biserica Ta, Hristoase, strigând: Tu eşti puterea mea, Doamne şi scăparea şi întărirea mea.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe cruce văzându-Te Biserica, pe Tine Soarele dreptăţii, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine, strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nelegiuitul prigonitor, pe tine, cel ce ai învăţat cele dumnezeieşti şi ai înfruntat strălucitor pe cei fără de Dumnezeu, te-a supus la chinuri şi la bătăi şi la multe feluri de pedepse, mărite Arhip.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În chip fericit petrecându-ţi viaţa, prea fericite apostole Arhip, cu adevărat te-ai învrednicit a afla sfârşit fericit; că te-ai făcut mărturisitor al lui Hristos prea viteaz, răbdând durerile trupului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Putreziciunea păgânismului întinzându-se asupra plinirii dreptcredincioşilor ai oprit-o cu sarea cea gustoasă a cuvintelor tale şi bucurându-te ai strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca un munte umbros te-a văzut pe tine odinioară proorocul Avacum, ceea ce eşti cu totul fără de prihană, purtând pe Cuvântul, care umbreşte pe toţi împotriva văpăii greşelilor şi împotriva arsurii păcatelor, Fecioară.

Cântarea a 5-a

Irmos: Tu Doamne, Lumina mea în lume ai venit, Lumina cea sfântă, care întorci din întunericul necunoştinţei pe cei ce Te laudă cu dreaptă credinţă.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dumnezeieştile fulgere ale prea înţeleptei propovăduiri, ai luminat pe cei cuprinşi de noaptea necunoştinţei, prea fericite, de Dumnezeu înţelepţitule.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeiescul râu ce pornea din inima ta a înecat puhoaiele înşelăciunii şi a adăpat cugetele credincioşilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întărindu-te cu bune nădejdi ai răbdat, târât fiind de patru ori şi pământul ai sfinţit cu sângele tău, de Dumnezeu insuflate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Numai pe tine te-a ales Domnul din toate neamurile, Născătoare de Dumnezeu şi din tine S-a Întrupat, îndumnezeind firea omenească.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas...

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vicleanul, neslăbindu-te nicidecum cu ameninţările, fără de milă te-a zdrobit cu bătăi, înţelepţitule de Dumnezeu, pe tine, cel ce priveai de departe către mărirea pe care ţi-a dat-o Hristos, mărindu-te pe tine.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cetele vrăjmaşilor celor nevăzuţi le-ai rănit cu rănile trupului tău, fericite Arhip şi înfruntând pe tirani le-ai sfâşiat inima ca şi cu nişte gheare de fier.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce cu inimi nesimţitoare se închinau la pietre te-au ucis cu pietre pe tine, fericite, care ai mărturisit pe Piatra vieţii şi ai sfărâmat întărirea înşelăciunii, mucenice.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dezbrăcându-se de viaţă Adam în Rai, s-a îmbrăcat cu moartea, Fecioară; iar prin naşterea ta cea purtătoare de viaţă, s-a făcut nemuritor, Preasfântă Mireasă a lui Dumnezeu.

Irmosul: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă Doamne, strigă Biserica către Tine, curăţindu-se de sângele demonilor cu Sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea ne-apropiată.

Ca pe o stea mare câştigându-te Biserica pe tine, fericite Arhip şi luminându-se cu razele minunilor tale, strigă către tine: scapă pe cei ce cu credinţă cinstesc sfântă pomenirea ta.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam, de pofta dreptei credinţe mai mult decât de văpaia focului fiind aprinşi, au strigat: Binecuvântat eşti în Biserica Slavei Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Folosindu-te de cuvintele cele de Dumnezeu grăitoare pline de înţelepciune, cu adevărată cunoştinţă ai alungat din suflete întunericul necunoştinţei, luminând cu harul înţelepciunii pe cei ce s-au lăsat înduplecaţi de cinstitul tău cuvânt.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În groapă adâncă te-a vârât, mucenice, mulţimea nelegiuiţilor şi te-a ucis cu pietre fără de milă, pe tine care cântai: Binecuvântat eşti în Biserica Slavei Tale, Doamne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pământul a primit sângele tău, care s-a vărsat, mucenice, izvorând ape de tămăduiri credincioşilor; iar cerul a primit duhul tău cel fericit, mucenice Arhip, punându-l în numărul sufletelor purtătorilor de biruinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Domnul, care înfăşoară pământul cu negură şi cerul cu nori, S-a îmbrăcat cu Trup muritor din sângele tău Fecioară, vrând să îmbrace pe om cu podoaba Slavei celei nemuritoare.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi...

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu laude, Sfântul Pavel lăudându-te pe tine, mărite, Sfinte apostole Arhip, împreună cu sine ostaş te-a înscris şi împlinitor al lucrurilor dumnezeieşti, slujindu-i lui şi cu credinţă cântând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cuvinte de cinste te-a îndemnat către mucenicie Sfânta Apfia, cea vrednică de laudă, iubindu-te pe tine, mărite, ca pe un fiu prea curat. Cu care

împreună cu adevărat locuieşti în Împărăţiile cele de sus, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cei ce erau prunci la minte te-au dat pe tine, care aveai minte, de batjocură pruncilor, Sfinte mucenice Arhip, care te nevoiai foarte tare şi fiind împuns fără de milă de dânşii strigai: toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Adam pentru o singură mâncare mort s-a făcut, culegând moarte din pomul cunoştinţei; dar prin tine, Preacurată, a înviat şi desfătarea Raiului iarăşi a luat, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mâinile întinzându-şi Daniel, gurile leilor cele deschise în groapă le-a închis şi puterea focului au stins-o cu fapta bună încingându-se, tinerii cei iubitori de dreaptă credinţă strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul!

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată de mână...

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca să moşteneşti veşnica slavă, purtătorule de biruinţă, ai defăimat mărirea cea pământească, nestatornică şi trecătoare şi ai mers către Hristos, mărindu-te cu Slava Lui.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca unul ce ai fost ucenic al apostolului Pavel înţelepţitul, verhovnicul apostolilor, grăitorule de cele dumnezeieşti, împreună cu dânsul bucurându-te, prea fericite, moşteneşti desfătarea cea veşnică, podoaba colosenilor.

Stih: ***Sfinte apostole Arhip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cunună de biruinţă ai pus pe creştetul tău, de Dumnezeu înţelepţitule şi te-ai îmbrăcat cu porfiră vopsită din sângele tău, mucenice Arhip şi cu Hristos veselindu-te, împărăţeşti împreună cu Dânsul, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Adunatu-s-a poporul la pomenirea ta cea purtătoare de lumină ca să laude pe Mântuitorul, Dătătorul de bine şi ostenelile tale cele vitejeşti, pe care bărbăteşte le-ai răbdat, fericite Arhip, biruind pe cel cu multe măiestrii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce ai purtat în braţe pe Hristos, care toate le poartă cu semnul voirii Sale, pe Acela roagă-L Preacurată, ca pe Fiul tău, să mă izbăvească din mâna vrăjmaşului şi pentru adâncul milei Sale să mă îmbrăţişeze şi să mă mântuiască.

Irmosul: Hristos, Piatra cea netăiată de mână, Cea din capul unghiului, din tine, Fecioară, muntele cel netăiat, S-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta, veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Făcându-te ucenic al Sfântului Pavel, de Dumnezeu purtătorule, ai luminat popoarele a lăuda pe Preasfânta Treime; iar altarele cele de pierzare ale idolilor le-ai surpat, cu harul. Şi nevoindu-te cu tărie, bucurându-te, ai luat cununile, rugându-te lui Hristos pentru noi, Sfinte mucenice Arhip.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Povăţuieşte-ne la calea pocăinţei, pe noi cei ce pururea ne abatem spre calea răutăţilor şi mâniem pe Bunul Domnul, neispitită de nuntă, Binecuvântată Marie, scăparea oamenilor celor fără de nădejde, locaşul lui Dumnezeu.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te

mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Mieluşeaua cea prea curată, văzând pe Mielul şi Păstorul mort, spânzurat pe Cruce, tânguindu-se ca o Maică şi jelindu-se, zicea: cum voi suferi, Fiul meu, pogorârea Ta cea mai presus de cuvânt şi Patimile cele de bună voie, Prea-bunule Dumnezeu?

Imnografie

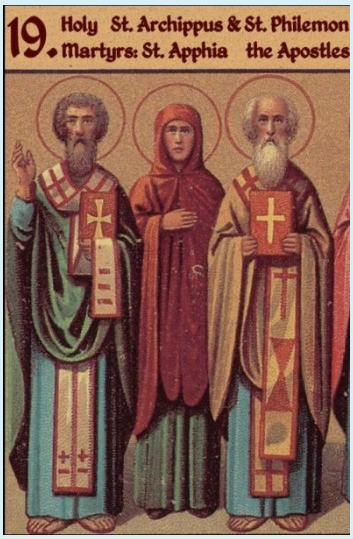

Troparul Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia, glasul al 3-lea: Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia, rugaţi pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condacul Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia, glasul al 4-lea: Viţe v-aţi arătat viei lui Hristos, înţelepţilor Arhip, Filimon şi Apfia, dătătoare de struguri întru fapte bune, care izvorăsc nouă vinul mântuirii, pe care primindu-l, ne umplem de veselie şi prăznuim cinstită pomenirea voastră, întru care rugaţi-vă ca să se dăruiască nouă mare milă şi iertare greşelilor.

Vieţile Sfinţilor - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia (19 februarie)

Sfântul apostol Arhip, unul din cei 70 de apostoli, a fost episcop după Sfântul Epafras din Colose, în cetatea Frigiei, după mărturia Sfântului Ambrosie. Pentru aceasta Sfântul apostol Pavel îl numeşte ostaşul său, în scrisoarea sa către Filimon.

Sfântul Filimon era cetăţean vestit în Colose, iar despre Sfânta Apfia, zice Sfântul Ioan Gură de Aur, că era soţia lui Filimon. Acest Sfânt Filimon, crezând în Hristos, a făcut casa sa biserică, pentru că la dânsul se adunau toţi credincioşii din Colose şi se săvârşeau în casa lui dumnezeieştile slujbe, ca în biserică.

După aceasta, Sfântul Filimon a fost episcop, în apostolie pentru că în vremile Sfinţilor apostoli, unii erau episcopi cu scaun, iar alţii fără scaun şi mergători prin diferite cetăţi şi ţări şi unii ca aceştia se numesc episcopi apostoleşti, deoarece se trimiteau la apostolie să propovăduiască.

Sfântul Filimon, fiind pus într-o episcopie ca aceasta, s-a numărat în ceata Sfinţilor 70 de apostoli, că umbla prin cetăţile Frigiei şi prin altele, propovăduind cuvântul lui Dumnezeu. Apoi, se scrie despre dânsul că a fost episcop şi în Gaza.

Sfânta Apfia rânduia Biserica cea din Colose, slujind lui Dumnezeu ziua şi noaptea în posturi şi în rugăciuni şi odihnea pe sfinţii cei ce se osteneau întru bună vestirea lui Hristos. Apoi hrănea pe săraci, scăpătaţi şi străini, încât casa ei

era nu numai biserică, ci şi primitoare de străini, bolniţă şi adăpostire tuturor celor care nu aveau unde să-şi plece capetele.

Într-o vreme, fiind în Colose, urâtul de Dumnezeu praznic al necuratei Artemida, Sfântul apostol Arhip, cu cei ce erau acolo şi cu Sfântul Filimon, adunând pe toţi credincioşii în casa ce se rânduia de Sfânta Apfia, înălţau lui Dumnezeu rugăciunile lor cele obişnuite, săvârşind sfânta slujbă. Iar închinătorii de idoli, care urau pe credincioşi, ştiind că toţi creştinii sunt adunaţi în casa lui Filimon, au năvălit asupra lor fără de veste şi au izgonit turma lui Hristos, pe unii bătându-i şi pe alţii ucigându-i, iar ***pe Sfinţii apostoli Arhip şi Filimon şi pe Sfânta Apfia, prinzându-i, i-au dus la mai-marele cetăţii Efesului, Artoclis şi după porunca aceluia, pe toţi i-au torturat.***

Mai întâi au fost întinşi pe pământ şi târâţi, bătându-i cu toiege fără de milă, apoi îngropându-i pe fiecare deosebit în pământ până la coapse, îi ucideau cu pietre. Drept aceea, pe Sfântul Filimon şi pe Sfânta Apfia, ucigându-i cu pietre, i-au împroşcat, iar pe Sfântul Arhip, bătându-l, l-au lăsat viu, spre batjocorirea copiilor. Adunându-se copiii, cu cuţitele au străpuns pe sfântul. Astfel apostoleasca treime a sfinţilor mucenici s-a dus la ceruri înaintea scaunului Preasfintei, de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi.

Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia

În această lună (februarie) ziua a nouăsprezecea, pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia.

Aceştia au trăit pe vremea împărăţiei lui Neron, fiind ucenici al apostolului Pavel. Astfel întâmplându-se serbarea zeiţei Artemida în Colose, care este o cetate a Frigiei şi aceşti apostoli făcând doxologie în biserică, au venit asupra lor slujitorii idolilor, ceilalţi credincioşi au fugit, iar apostolii au rămas şi au fost prinşi şi duşi la ighemonul Androclis. Acela numaidecât a început să-l bată pe Arfip şi nevrând să jertfească idolului ce se numea Min, a fost îngropat până la brâu şi aşa l-au ucis cu pietre. Iar sfinţii Filimon şi Apfia chinuiţi fiind cu multe feluri de chinuri, s-au săvârşit şi ei mucenicește.

Sinaxar - Sfântul apostol Arhip, Filimon și soția sa Apfia - 19 februarie

https://www.trinitas.tv/sfantul-apostol-arhip-filimon-si-sotia-sa-apfia-19-februarie/

***

Cea mai scurtă dintre epistolele Sfântului apostol Pavel a fost trimisă unei familii sfinte din Colose, anume lui Filimon, soției Apfia și fiului lor, Arhip.

„Pavel, cel pus în lanțuri pentru Iisus Hristos, și fratele Timotei, iubitului Filimon, împreună lucrător cu noi, și surorii Apfia, și lui Arhip, cel împreună oștean cu noi, și Bisericii din casa ta: Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!”

Astfel deschide Sfântul Pavel epistola către Filimon. Știm despre Sfântul Filimon că a fost convertit și botezat de către apostolul Pavel în perioada șederii sale îndelungate în biserica Efesului. Cetățean de vază al cetății Colose, Filimon și-a pus averea și posesiunile la dispoziția Bisericii. Sfintele slujbe și învățarea cuvântului aveau loc chiar în casa sa. Această casă se mai păstra încă în cel de-al V-lea secol în vremea lui Teodoret de Cyr care ne dă această mărturie. Din Constituțiile Apostolice aflăm că Filimon a fost chiar episcop al bisericii colosene.

Despre Sfânta Apfia cunoaștem de la Sfântul Ioan Gură de Aur că era soția lui Filimon. Apfia era ospitalieră, milostivă și iubitoare de săraci. Pe lângă faptul că împreună - lucra la propovăduirea Cuvântului, ea se ocupa de asistența socială din biserica lor.

Sfântul Arhip, fiul lui Filimon și al Apfiei, este menționat de două ori în Noul Testament de către Sfântul apostol Pavel. O dată în epistola adresată tatălui său Filimon și, de asemenea, în epistola generică adresată întregii biserici colosene

unde apostolul îl întărește pe Arhip prin cuvintele „Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplinești.”

Această sfântă slujire se poate referi la înlocuirea episcopului din Colose Epafras în timpul lungii sale absențe când acesta s-a aflat la Roma alături de Sfântul Pavel.

Sfântul Arhip a fost un misionar vrednic şi un apropiat colaborator al lui Epafras şi a Sfântului Pavel care îl numește „împreună - oștean cu noi”. Ca şi tatăl său, Arhip s-a învrednicit de cinstita demnitate a episcopiei.

Întreaga familie împreună cu fostul lor rob Onisim au suferit prigoană şi moarte martirică în timpul persecuției inițiată de împăratul Nero. Pentru că au refuzat să se închine zeiței Artemis-Diana, prefectul imperial i-a condamnat la moarte. După torturi îndelungate, Sfântul Arhip a fost decapitat, iar părinții săi au fost uciși cu pietre.

Model sfânt pentru familiile creștine de-a lungul istoriei, Sfinții Filimon, Apfia şi Arhip au fost uniți întreaga viață în jurul propovăduirii lui Hristos. Tot uniți au rămas şi în moartea lor mărturisitoare.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi soţia sa, Apfia

Sfântul Arhip a fost unul dintre bărbaţii apostolici care îl ajutau pe Sfântul apostol Pavel la lucrul Evangheliei. A fost episcop, după Sfântul Epafras, în cetatea Colose din Frigia, pe vremea când apostolul neamurilor era închis la Roma. Este numit de către Sfântul Pavel tovarăş de lucru, în Epistola sa către Filimon.

Sfântul Filimon, tot bărbat apostolic, era din Colose, iar biserica din această cetate era chiar în casa lui.

Sfânta Apfia era soţia Sfântului Filimon şi în casa lor se adunau creştinii la Sfânta Liturghie.

Sfântul Pavel, fiind eliberat, l-a hirotonit episcop pe Filimon, iar acesta mergea prin cetăţile Frigiei şi prin alte locuri, propovăduind cuvântul lui Dumnezeu.

Venind vremea când în Colose era serbată zeiţa Artemida, toţi cetăţenii au fost chemaţi să se închine acesteia. Creştinii însă s-au adunat în casa lui Filimon, înălţând rugăciuni lui Dumnezeu. Aflând păgânii unde sunt creştinii, au dat năvală în casă şi i-au omorât, iar pe Sfinţii Arhip, Filimon şi Apfia i-au dus în faţa lui Androclis, mai marele cetăţii. Acesta a poruncit ca cei trei să fie ucişi cu pietre. Şi aşa, Sfinţii mucenici au primit cununa muceniciei din mâinile Domnului Iisus Hristos.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi soţia sa, Apfia

Sfântul Arhip, unul din cei șaptezeci de apostoli, a fost episcop în cetatea Colose din Frigia (Asia Mică) după sfârșitul Sfântului Epafrast, în timp ce Sfântul apostol Pavel era întemnițat la Roma.

Filimon era un cetățean înstărit și totodată un creștin binecredincios din Colose. În casa lui se adunau creștinii din Colose și săvârșeau slujbele dumnezeiești. Mai târziu s-a învrednicit de a fi episcop.

În vremea sfinților apostoli unii episcopi erau episcopi cu scaun, adică aveau o reședință episcopală într-o cetate, iar alții erau episcopi fără scaun și mergeau prin sate și cetăți, propovăduind învățătura Mântuitorului Hristos. Filimon a păstorit ca episcop în cetatea Gaza din partea de miazăzi a Palestinei.

Apfia, soția lui, a rămas în Colose și îngrijea de creștinii din acea cetate. Casa lor nu era numai Biserică, ci și bolniță, adică spital și adăpostire pentru toți străinii. Însuși Sfântul apostol Pavel a fost primit și îngrijit cu dragoste frățească.

Arhip, Filimon și Apfia au fost ucenicii Sfântului apostol Pavel. Toți au slăvit pe Dumnezeu prin moarte mucenicească, în vremea prigoanei împotriva creștinilor a împăratului Nero (54-68).

În cetatea Colose era un templu ridicat în cinstea zeiței Artemida (Artemis). La o sărbătoare închinată idolilor păgânii din cetate au invadat casa lui Filimon unde creștinii participau la Sfânta Liturghie. Sfinții apostoli Arhip, Filimon și Apfia au fost prinși în Biserică și aduși înaintea lui Artocles, conducătorul cetății Efes. La porunca acestuia, sfinții au fost chinuiți și apoi uciși cu pietre.

Sfânta muceniță Filoteia din Atena - drumul spre sfințenie (19 februarie)

Îndurând traiul alături de un soț rău și necredincios, după moartea acestuia Sfânta Filoteia a construit două mănăstiri, luptând împotriva robiei și salvând oamenii din mâinile turcilor. În cele din urmă, sfânta a fost prinsă și torturată, la scurt timp trecând la cele veșnice.

***

Născută după multele rugăciuni ale mamei sale către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Sfânta Filoteia a fost crescută în dreapta credință, iar la vârsta de 12 ani a fost dată spre căsătorie. Soțul ei, un om rău și necredincios, o bătea adesea, dar ea le-a îndurat pe toate, rugându-se pentru el.

După trei ani, soțul ei a murit, iar cuvioasa a înființat o mănăstire de maici, fiind prima tunsă în monahism, cu numele de Filoteia.

Atenienii fiind sclavi turcilor pe atunci, sfânta făcea tot ce putea pentru a-i elibera pe frați din robie, așa că a adăpostit patru femei care reușiseră să fugă.

Turcii s-au năpustit atunci în mănăstire și au bătut-o pe sfântă, au închis-o, după care au eliberat-o, amenințând-o că dacă nu se leapădă de Dumnezeu, va fi tăiată în bucăți. Dar cuvioasa și-a urmat drumul, construind încă o mănăstire într-o suburbie a Atenei, în Patesia, petrecând în post și rugăciune, împreună cu surorile duhovnicești.

În cele din urmă, a fost prinsă de turci și torturată, iar la scurt timp și-a dat sufletul în mâinile Domnului, sfintele sale moaște fiind duse în catedrala din Atena.

Proloagele din 19 februarie

Luna februarie în 19 zile: Pomenirea Sfinților apostoli Arhip, Filimon și Apfia.

Sfântul Arhip este unul din bărbaţii apostolici, adică unul din cei care ajutau pe Sfântul apostol Pavel la lucrul Evangheliei şi a fost episcop, după Sfântul Epafras, în cetatea Colose, din Frigia, pe vremea când marele Apostol era închis la Roma, pentru credinţa lui cea nouă, în Hristos. Drept aceea şi "tovarăş de lucru" îl numeşte pe el Sfântul Pavel, în epistola lui, cea către Filimon.

Tot bărbat apostolic era şi Sfântul Filimon, cetăţean vestit din Colose şi ucenic, adus la credinţă de Sfântul Pavel însuşi, iar biserica din Colose se găsea în casa lui. Cât despre Apfia, ce era soţia lui Filimon. Şi în casa lor se adunau, în taină, toţi creştinii din Colose şi se săvârşea în casa lui, ca şi în biserică, dumnezeiasca Liturghie a trupului şi a sângelui lui Hristos, iar Sfânta Apfia rânduia biserica cea din casa ei, slujind ziua şi noaptea cu post şi cu rugăciune, odihnind pe cei ce osteneau în vestirea lui Hristos, hrănind pe săraci, îngrijind de bolnavi, încât casa ei era nu numai biserică, ci şi casă primitoare de străini, bolniţă pentru bolnavi şi adăpostire celor fără adăpost. Şi aşa Sfântul Arhip păstorea poporul credincios din Colose.

Deci, fiind eliberat Sfântul Pavel din lanţuri, l-a pus şi pe Filimon episcop intru apostolie, adică episcop călător, căci în vremile acelea, unii episcopi erau legaţi de un loc şi de o cetate, iar alţii erau episcopi fără de loc statornic. Ci, prin felurite cetăţi şi neamuri umblau şi se numărau, unii ca aceştia, episcopi apostoliceşti, de vreme ce la propovăduirea apostoloească erau trimişi, ca şi

Apostolii. Aşadar şi Sfântul Filimon, intru o episcopie ca aceasta a fost numărat şi umbla prin cetăţile Frigiei şi prin altele, propovăduind Cuvântul lui Dumnezeu.

Deci, venind vremea când se serba praznicul zeiţei Artemida din Colose, au fost chemaţi toţi cetăţenii să se închine şi să aducă jertfă, în capiştea zeiţei. Şi s-au adunat şi creştinii în biserica lor, din casa lui Filimon, au risipit pe credincioşii ce se aflau acolo pe unii prinzându-i, pe alţii bătându-i, iar pe alţii omorându-i. Şi au fost prinşi şi Sfinţii Arhip, Filimon şi Apfia şi duşi fiind la Artocles, mai-marele cetăţii Efesului, acesta a poruncit să fie daţi morţii, de nu se vor lepăda de credinţa lor în Hristos. Şi, schinjuiţi fiind Sfinţii, în multe chipuri şi neîncetat mărturisind pe Hristos, dregătorul a poruncit să fie îngropaţi până la brâu în pământ şi ucişi cu pietre. Şi aşa, apostolica treime a Sfinţilor Mucenici s-a mutat la ceruri, înaintea scaunului Preasfintei, de viaţă făcătoarei, dumnezeieştii şi nedespărţitei Treimi.

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Ghenadie, patriarhul Constantinopolului, despre frica de Dumnezeu.

Ce trebuință ai, omule, să cauți cărți multe, care să te povățuiască pe tine spre folos și să întrebi pe toți dăscălii, zicând: "Spuneți-mi, cum mă voi mântui?" Iată, toate cărțile cele învățătoare, în două cuvinte încap, adică: întru frica lui Dumnezeu și întru a avea pe Domnul înaintea ochilor totdeauna.

Să iei aminte la tine însuți, precum se cade și vei înțelege toate poruncile lui Dumnezeu și să le ții pe ele. Pentru că, așa, sfinții cei ce au fost, din veac, au plăcut lui Dumnezeu: prin cunoștință curată și prin neschimbate fapte. Iar alții dintre dânșii, nici n-au avut cărțile Sfinților, nici nu i-au învățat dascălii cele de folos și, de la Adam până la Moise, în multe feluri au trăit.

Deci, spune-mi mie cum au plăcut lui Dumnezeu: Abel, Enoh, Noe, Melchisedec, Avraam, Isaac și Iacov și ceilalți drepți, care au fost mai înainte de Moise? Ei n-au învățat carte, precum s-a zis, nici vreun dascăl dintre oameni nu i-a învățat pe ei, în afară numai de predania, cea din viu grai și de gândurile bune, de a avea pe Dumnezeu înaintea ochilor, de-a pururi.

De asemenea, și după întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, știm pe mulți că au fost oameni simpli, și la cuvinte și la înțelegere, unii, dintre dregători, fiind așa, iar alții, din poporul de rând, unii din ei păstori de oi, ori alte îndeletniciri având și nu numai bărbați, ci și femei au alergat la Dumnezeu și au săvârșit poruncile Lui. Deci, arătat este că, luând aminte la cuvintele cele mai sus-zise, le-au și împlinit întocmai.

Dar, acum, să nu iei pricină omule, cu arătate dovezi, zicând cu greşeală: "Prost sunt şi fără ştiinţă, cum, dar, pot să fac poruncile Domnului?" Iată, că s-a arătat ţie acum, în ce fel vei plăcea lui Dumnezeu şi să nu mai zici: "Nu pot", căci de vei voi, împreună cu aceştia, te vei apropia de Stăpânul, ca David, zicând: "Bunătatea şi învăţătura şi cunoştinţa mă învaţă, căci poruncilor Tale am crezut". Şi, iarăşi, "Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu". Şi, încă: "Ajută-mi, şi mă voi mântui şi voi cugeta la îndreptările Tale pururea". Pentru că, tot cel ce cere, va lua, şi cel ce caută, află, şi celuia ce bate, i se va deschide.

Să nu zici, iarăşi: "În lume sunt şi cu grijile lumeşti legat sunt şi nu pot să fac toate poruncile Domnului". De vei voi, acum, ca desăvârşit să le faci pe ele şi să te lepezi de lume şi să-ţi iei crucea ta, ca să mergi în urma Domnului Tău, lucru care mai bun îţi este ţie, decât toate, apoi eşti liber să o faci. Iar, de nu poţi să faci aceasta, apoi, şi în lume fiind, sileşte-te să placi lui Dumnezeu; căci se poate, şi în lume fiind, cineva să facă poruncile lui Dumnezeu, pentru că multe chipuri de pocăinţă şi de mântuire a oamenilor sunt.

Într-o rânduială de viaţă este fiecare, iar, de va voi să se nevoiască, să gândească tare, în mintea sa, că sfinţii cei vechi, în lume fiind, împreună cu femeile şi cu copiii petrecând şi în bogăţie şi în case mari fiind, alţii încă stăpânind şi popoare întregi, care li se încredinţaseră de la Dumnezeu, şi durere multă şi grijă de lucrurile cele pământeşti având, au plăcut şi lui Dumnezeu întru toate, precum au fost Avraam, Isaac şi Iacov, David şi Iosif şi Iov. Aceştia toţi au fost în lume, trăitori împreună cu femeile. Dar, şi aşa, toate poruncile Domnului le-au făcut.

Dumnezeului nostru slavă!

Întru această zi, cuvânt din Pateric, despre răbdare şi smerita cugetare.

Povestit-a un bătrân că, în vremea marelui Isidor, preotul Schitului, era un frate diacon, pe care, pentru multele lui fapte bune, voia să-l facă preot, ca să rămână în locul lui, după moarte. Iar el, pentru evlavie, nu s-a hirotonit preot, ci a rămas diacon. Deci, pe acesta, din bântuiala vrăjmaşului, l-a pizmuit un oarecare dintre bătrâni.

Acel bătrân, pe când toţi erau la biserică pentru slujbă, mergând, a pus pe ascuns cartea sa în chilia diaconului şi, venind, a vestit preotului Isidor, zicând: "Unul dintre fraţi mi-a furat cartea".

Şi, mirându-se, ava Isidor a zis: "Niciodată ceva, de acest fel, nu s-a făcut în Schit".

Deci, bătrânul acela care a pus pe ascuns cartea a zis preotului: "Trimite doi, din părinți, cu mine, ca să cercăm chiliile".

Deci, mergând, întâi au căutat prin chiliile celorlalți și pe urmă au venit la chilia diaconului și, găsind cartea acolo, au adus-o la preot în biserică și au spus unde au găsit-o, fiind de față și diaconul.

Și, auzind, diaconul îndată a făcut metanie lui ava Isidor, înaintea a tot norodul, zicând: "Am greșit, dă-mi canon". Și i-a dat canon ca, trei săptămâni, să nu se împărtășească.

Deci, venind fratele la slujbă, sta în fața bisericii și înaintea a tot poporul cădea, zicând: "Iertați-mă că am greșit".

Iar, după trei săptămâni, a fost primit la Împărtășire.

Și îndată s-a îndrăcit bătrânul, care îl năpăstuise, și a început a se mărturisi, strigând și zicând: "Am năpăstuit pe robul lui Dumnezeu".

Și, făcându-se rugăciune de toată biserica, pentru dânsul, nu se tămăduia.

Atunci, marele Isidor a zis diaconului, înaintea tuturor fraților: "Roagă-te pentru dânsul, că tu ai fost năpăstuit. Și, dacă nu se tămăduiește prin tine, apoi nu se tămăduiește". Și, rugându-se diaconul, îndată sănătos s-a făcut bătrânul.

Dumnezeului nostru, slavă!

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia

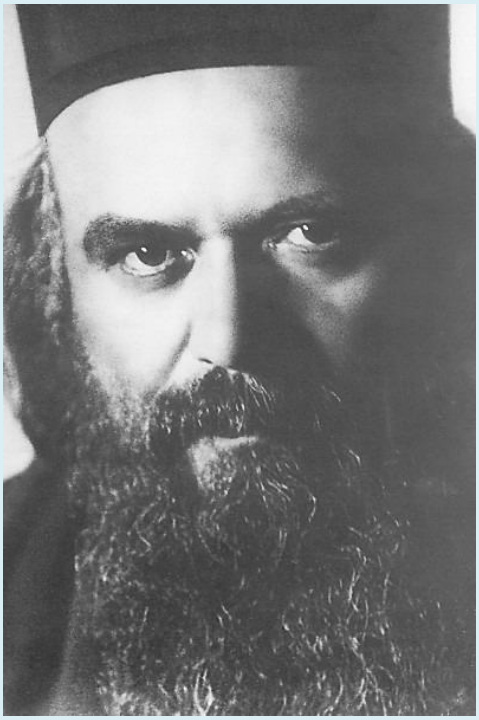

Arhip a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli. Sfântul apostol Pavel îl pomeneşte în Epistola sa către Coloseni şi în cea către Filimon: ***Şi spuneţi lui Arhip: Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplineşti (Coloseni 4 : 17).*** Iar în Epistola către Filimon îl numeşte impreună-oştean: ***Şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi (Filimon 1:2).***

În oraşul Colose, centrul creştinătăţii se afla în casa lui Filimon. Aici se adunau creştinii pentru rugăciune. Scriindu-i lui Filimon, apostolul Pavel numea casa acestuia ***Biserica din casa ta (Filimon 1:2).***

În acel timp, Sfinţii apostoli îşi hirotoneau ucenicii intru episcopi, pe unii pentru eparhii anume, iar pe alţii ca misionari călători. Filimon era unul dintre aceştia din urmă. Apfia, soţia lui, slujea în biserica cea din casa ei!

În vremea unui festival păgânesc închinat zeiţei Artemida, creştinii după obicei, s-au adunat în casa lui Filimon pentru rugăciune. Păgânii, aflând de locul rugăciunii acesteia, s-au repezit şi i-au prins pe toţi cei adunaţi acolo, inclusiv pe Filimon, Apfia şi Arhip, întâistătătorii lor. La început ei au fost biciuiţi, iar apoi au fost îngropaţi până la mijloc şi bătuţi cu pietre. Astfel pe Filimon şi pe Apfia i-au ucis, iar pe Arhip, aproape mort, 1-au dezgropat şi 1-au lăsat de batjocură copiilor. Copiii 1-au străpuns cu cuţite. Aşa şi-a încheiat împreună-oşteanul Sfântului apostol Pavel viaţa pe acest pământ.

Sfântul apostol Filimon

Sfântul, slăvitul şi mult lăudatul apostol Filimon, episcop de Gaza în Palestina, se numără printre cei şaptezeci de Apostoli. Biserica a inclus în canonul Sfintei Scripturi o epistolă către el a Sfântului apostol Pavel. În plus şi soţia sa, Apfia este numărată printre cei şaptezeci. Biserica Ortodoxă îi pomeneşte în 22 noiembrie şi în 19 februarie.

Viaţa

Sfântul Filimon provenea dintr-o familie bogată şi nobilă din Colose, în Frigia. Filimon, soţia sa, Apfia şi fiul lor Arhip s-au botezat şi au devenit creştini în urma propovăduirii Sfântului apostol Pavel în Colose.

Înflăcăraţi de dragostea lui Hristos, familia lui Filimon au pus la dispoziţia comunităţii creştine din Colose casa lor, ca loc de adunare a creştinilor, de

propovăduire a cuvântului Evangheliei şi slujire a Sfintei Liturghii şi a celorlalte taine creştine.

Socotiţi vrednici de către apostolul Pavel, Filimon şi Arhip ar fi fost hirotoniţi clerici de apostolul neamurilor, fiind responsabili de comunitatea creştină din Colose împreună cu episcopul Epafras (care a lipsit mulţi ani din Colose, însoţindu-l pe apostolul Pavel la Roma).

Sfântul apostol Filimon a fost hirotonit episcop de Gaza în Palestina de către Sfântul apostol Pavel.

În timpul sărbătorii păgâne a zeiţei Artemis, credincioşii Bisericii din Colose s-au adunat în casa lui Filimon pentru rugăciune. Când au aflat păgânii, ei au pătruns în casă şi i-au luat pe cei trei sfinţi şi i-au dus în faţa guvernatorului Andronecle. Iar după ce sfinţii au refuzat să aducă jertfă idolilor, păgânii i-au bătut, i-au îngropat până la mijloc şi i-au omorât cu pietre. Sfinţii Filimon şi Apfia şi-au dat sufletele Domnului.

Onisim, fost sclav al casei lui Filimon în tinereţe şi devenit şi el unul din cei şaptezeci de apostoli (prăznuit la 15 februarie), a scăpat atunci de moarte şi va continua să-i slujească pe apostoli şi pe Hristos până la moarte.

Sfânta apostoliţă Apfia

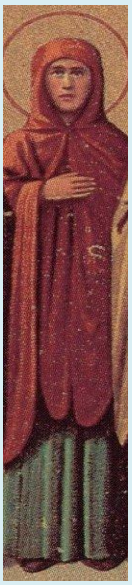

Sfânta, slăvita şi mult lăudata apostoliţă Apfia se numără printre cei şaptezeci de apostoli. Ea este soţia Sfântului apostol Filimon şi împreună cu Sfinţii Filimon şi Arhip, ea a propovăduit în oraşul Colose, din chiar casa ei care devenise un centru creştin, fiind amintită de Sfântul Pavel în Epistola către Filimon (Filimon 1, 2).

În timpul unei sărbători păgâne, credincioşii Bisericii s-au adunat la ea acasă pentru rugăciune. Când au aflat păgânii, ei au pătruns în casă şi i-au luat pe cei trei sfinţi. După ce i-au bătut, i-au îngropat până la mijloc şi i-au omorât cu pietre.

Sfinţii Filimon şi Apfia şi-au dat sufletele Domnului. Biserica îi pomeneşte în 19 februarie şi 22 noiembrie.

Sfântul apostolul Arhip

Sfântul, slăvitul şi întru tot lăudatul apostol Arhip se numără printre cei şaptezeci de apostoli.

El este menţionat de Sfântul apostol Pavel în Epistola sa către coloseni (Coloseni 4,17) şi în Epistola către apostolul Filimon (Filimon 1,2).

Biserica Ortodoxă îl pomeneşte pe Sfântul apostol Arhip în 19 februarie şi 22 noiembrie.

Viaţa

Conform tradiţiei, Sfântul Arhip era fiul Sfinţilor Filimon şi Apfia şi ucenic al Sfântului apostol Pavel - care îl numeşte „fratele nostru de arme” (Ep. către Filimon).

Arhip locuia la Colose, în casa tatălui său Filimon, care era sediul comunităţii creştine din Colose, în cadrul căreia Arhip şi Filimon erau probabil clerici şi chiar responsabili ai Bisericii din Colose în timpul anilor de absenţă a episcopului Epafras (care l-a însoţit pe apostolul Pavel la Roma).

În timpul unei sărbători păgâne, credincioşii Bisericii s-au adunat pentru rugăciune în casa lui Filimon. Când au aflat păgânii, ei au pătruns în casă şi i-au luat pe cei trei sfinţi şi i-au dus în faţa guvernatorului Androcles. Cum sfinţii au refuzat să aducă sacrificiu zeiţei Artemis, după ce i-au bătut, i-au îngropat până la mijloc şi au aruncat cu pietre în ei.

Sfântul Arhip de abia a supravieţuit acestui atac. Văzând aceasta, păgânii l-au scos din pământ şi l-au lăsat copiilor ca distracţie. Aceştia l-au înţepat peste tot cu cuţite şi astfel el şi-a dat sufletul în mâinile Domnului.

Imnografie

Tropar (glasul al 4-lea): Apostole Sfinte Arhip, roagă pe milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condac (glasul al 3-lea): Ca pe o stea mare câştigându-te Biserica pe tine, Arhipe şi luminându-se cu razele minunilor tale, strigă către tine: Scapă pe cei ce cu credinţă cinstesc pomenirea ta.

Sfântul apostol Filimon şi soţia sa apostoliţa Apfia - modele pentru slujitorii contemporani

Sfântul Filimon, bărbat vestit în cetatea Colose din Frigia, este convertit la creştinism de Sfântul apostol Pavel şi este hirotonit mai apoi episcop în apostolie, episcop ce nu ţinea de o anumită cetate, fiind trimis să propovăduiască Cuvântul Mântuitorului în diferite ţări şi cetăţi. Se scrie apoi, că a fost episcop de Gaza.

Sfânta Apfia, soţia sa, aşa cum este numită de Sfântul Ioan Gură de Aur, îşi sfinţea viaţa având grijă de creştinii din Colose.

În "Epistola către Filimon", dregătorul Filimon este zugrăvit ca un fiu duhovnicesc şi prieten adus la credinţă, în casa căruia era Biserica creştinilor din Colose şi este preţuit de Apostol ca "iubitul Filimon, împreună lucrător cu noi" (Filimon 1), iar Sfânta Apfia este numită "sora Apfia" din cauza vredniciilor ei (Filimon 2). În casa lor, care ţinea loc de biserică a cetăţii, se adunau, în mare taină, toţi creştinii din Colose şi împrejurimi şi luau parte la săvârşirea Dumnezeieştii Liturghii.

Sfânta Apfia rânduia Biserica din Colose, îngrijindu-se de tot ceea ce era necesar pentru săvârşirea slujbelor şi a rugăciunilor. Slujind lui Dumnezeu ziua şi noaptea cu posturi şi rugăciuni odihnea pe sfinţii cei ce se osteneau întru bună vestirea lui Hristos. Apoi hrănea pe săraci, scăpătaţi şi străini, încît casa ei era

nu numai biserică, ci şi primitoare de străini, bolniţă şi adăpostire tuturor celor care nu aveau unde să-şi plece capetele.

Într-o vreme, fiind în Colose, urâtul de Dumnezeu praznic al necuratei Artemida, Sfântul apostol Arhip, cu cei ce erau acolo şi cu Sfântul Filimon, adunând pe toţi credincioşii în casa ce se rânduia de Sfânta Apfia, înălţau lui Dumnezeu rugăciunile lor cele obişnuite, săvârşind sfânta slujbă. Iar închinătorii de idoli, care urau pe credincioşi, ştiind că toţi creştinii sunt adunaţi în casa lui Filimon, au năvălit asupra lor fără de veste şi au izgonit turma lui Hristos, pe unii bătându-i şi pe alţii ucigându-i, iar pe Sfinţii apostoli Arhip şi Filimon şi pe Sfânta Apfia, prinzându-i, i-au dus la mai-marele cetăţii Efesului, Artoclis şi după porunca aceluia, pe toţi i-au torturat. După ce i-au bătut, i-au îngropat până la mijloc şi i-au omorât cu pietre. Sfinţii Filimon şi Apfia şi-au dat sufletele Domnului.

Sfântul apostol Filimon şi soţia sa, Apfia

Sfinţii soţi, Filimon şi Apfia, sunt trecuţi în obştea celor 70 de Apostoli, fiind prăznuiţi în zilele de 19 februarie şi 22 noiembrie împreună cu Sfinţii apostoli Arhip şi Onisim, împreună mărturisitori ai credinţei prin chinuri mucenicești.

Tropar, glasul al 3 lea: Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia, rugaţi pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condac, glasul al 4 lea: Viţe v-aţi arătat viei lui Hristos, înţelepţilor Arhip, Filimon şi Apfia, dătătoare de struguri întru fapte bune, care izvorăsc nouă vinul mântuirii, pe care primindu-l, ne umplem de veselie şi prăznuim cinstită pomenirea voastră, întru care rugaţi-vă ca să se dăruiască nouă mare milă şi iertare greşelilor.

Sfinţii apostoli şi mucenici Arhip, Filimon şi Apfia, cei ce au urmat învăţătorului lor

Sfinţii apostoli şi mucenici Arhip, Filimon şi Apfia, cei ce au urmat învăţătorului lor, marelui Pavel, întru propovăduirea Cuvântului şi s-au arătat vase vrednice de darurile Stăpânului, cu ploaia rugăciunilor lor să mijlocească pentru toţi iertarea păcatelor şi sălăşluirea întru lumina faptelor bune.

Ca unii întru care s-a slăvit numele Treimii, purtătorilor de biruinţă mucenici, pe noi, cei căzuţi în ocara patimilor ne ridicaţi cu toiagul rugăciunii voastre, ca să ne facem lui Hristos vase de trebuinţă la toată slujirea cea sfinţitoare.

Tropar:

Pe calea Adevărului călătorind,
aţi aflat cununa dreptăţii,
Şi pecetluind mărturisirea cu jertfa,
aţi moştenit odihna Vieţii,
Nu încetaţi a vă ruga pentru cei ce aleargă
la a voastră mijlocire,
Revărsând tuturor din destul mângâierea
Duhului dătător de înţelepciune.

Sfinţii apostoli din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel (22 noiembrie)

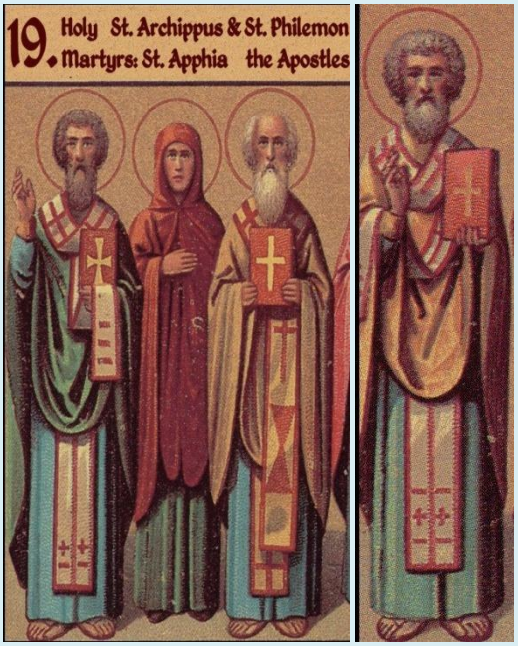

Vieţile Sfinţilor - Pomenirea Sfinţilor apostoli Filimon, Arhip şi Apfia

Aceşti sfinţi au vieţuit pe vremea împăratului Nero, fiind următori şi ucenici ai Sfântului apostol Pavel şi au pătimit pentru Hristos de la necredincioşii elini, în Kolasia.

Căci când îşi înălţau rugăciunile lor către Dumnezeu în Sfânta Biserică, dimpreună cu ceilalţi creştini, atunci au năvălit asupra lor închinătorii de idoli care erau contra creştinilor.Atunci toţi credincioşii care erau în biserică, au fugit şi au rămas numai Filimon, Arhip şi Apfia, pe care luându-i păgânii, i-au dus la Artoklis făcătorul de pâine al Efesului. Atunci a fost bătut aspru Sfântul Arhip şi străpuns cu cuţite peste tot trupul, de oamenii care treceau pe acolo şi de copii. După aceasta Sfântul Filimon a fost bătut fără milă şi fiind împroşcat cu pietre, s-a săvârşit. Asemenea şi Sfânta Apfia a fost ucisă cu pietre şi în astfel de munci au trecut sfinţii către Dumnezeu.

Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor apostoli din cei şaptezeci, Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel

În această lună (noiembrie), în ziua a douăzeci şi doua, pomenirea Sfinţilor apostoli din cei şaptezeci, Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia, cei ce au fost ucenici ai apostolului Pavel.

Aceştia au fost pe vremea împărăţiei lui Nero, ucenici fiind Sfântului Pavel şi au mărturisit la Colose oraşul Frigiei, aproape de Laodiceea.

Făcând păgânii praznic Artemidei, în capiştea lor din Colose, sfinţii cu alţi creştini dimpreună, lăudau pe Dumnezeu în Sfânta Biserică. Retrăgându-se ceilalţi când au năvălit idolatrii, au rămas numai ei singuri cu Apfia, credincioasă fiind şi ea, dorind de mărturisirea lui Hristos. Deci, prinzându-i, i-au adus la Androcleu mai-marele Efesului şi au fost bătuţi de el, dar nesupunându-se a face jertfă la idolul ce se chema de dânşii Mina, i-au îngropat până la brâu şi aşa i-au ucis cu pietre, săgetaţi fiind întâi de copii mici cu săgeţile.

Proloage - Pomenirea Sfinţilor apostoli, din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim, Apfia, ce au fost ucenici apostolului Pavel

Luna noiembrie în 22 zile: Pomenirea Sfinţilor apostoli, din cei şaptezeci: Filimon, Arhip, Onisim, Apfia, ce au fost ucenici apostolului Pavel.

Aceşti Sfinţi apostoli, din cei şaptezeci, au fost următori şi ucenici ai Sfântului apostol Pavel, slujind acestuia la răspândirea adevăratei credinţe în Hristos, în locuri diferite: ***Sfinţii Arhip, Filimon şi Apfia lucrând în cetatea Colose din Frigia, iar fericitul Onisim la Roma, slujind adică Domnului, împreună cu Sfântul Apostol Pavel însuşi şi însoţindu-l pretutindeni.***

Pentru această slujire, Sfântul Arhip este cinstit de Sfântul Pavel cu numele de ***"împreună oştean cu noi",*** precum stă scris în Epistola către Filimon, din Biblie (Filimon 2).

În aceeaşi Epistolă, dregătorul Filimon este zugrăvit ca un fiu duhovnicesc şi prieten adus la credinţă de însuşi marele Apostol, în casa căruia era Biserica creştinilor din Colose şi este preţuit de Apostol ca ***"iubitul Filimon, împreună lucrător cu noi" (Filimon 1),*** iar Sfânta Apfia, soţia lui, este numită ***"sora Apfia"*** din cauza vredniciilor ei (Filimon 2).

La 15 şi 19 februarie din acest Prolog, stă scris cum prin credinţă în Hristos, Sfântul Onisim, din sclav ajunge apostol al Domnului şi din răufăcător, frate egal în vrednicie cu fostul său stăpân, Filimon.

La rândul ei, Tradiţia Bisericii ne spune cum toţi membri acestei familii de ucenici ai Sfântului apostol Pavel au fost sfinţiţi "episcopi călători" la sfârşitul vieţii marelui apostol, în timp ce "sora Apfia" îşi sfinţea viaţa, slujind fraţilor de credinţă în Biserica din casa ei.

În sfârşit, tot din Tradiţie ştim că, precum au slujit în locuri diferite, aşa au şi pătimit, pentru credinţă, în locuri diferite.

- → *Cei din Colose, împreună cu Sfânta Apfia, au pătimit pe vremea nebunului împărat Neron (54-68), fiind ucişi cu pietre de păgâni, la sărbătoarea Artemidei din Efes, pentru mărturisirea credinţei lor în Hristos, din cetate în cetate.*
- → *Iar Sfântul episcop Onisim a fost prins, propovăduind împărăţia lui Hristos, din cetate în cetate, pe vremea prigoanei lui Domiţian (81-96), când, răbdând multe chinuri, i s-a tăiat capul.*

Şi aşa cu mucenicească moarte, au trecut Sfinţii către Dumnezeu.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfinţii apostoli Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia; Sfânta muceniţă Cecilia

1. Sfinţii apostoli Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia - aceşti apostoli au făcut parte din cei şaptezeci de ucenici ai Mântuitorului Iisus Hristos şi apoi au fost şi ucenicii Sfântului apostol Pavel.

Ei L-au mărturisit pe Hristos la Colose, în Frigia, unde păgânii o serbau pe zeiţa Artemida. Păgânii i-au prins şi i-au dus la Androcleu, conducătorul Efesului. Din porunca acestuia, sfinţii au fost bătuţi şi apoi ucişi.

2. Sfânta fecioară Cecilia - s-a născut în Roma din părinţi cinstiţi şi bogaţi. Apoi, auzind propovăduirea Sfintei Evanghelii, a crezut în Hristos; şi rănindu-se cu dragostea inimii către Dânsul, a pus în mintea sa ca să nu se mărite; ci curată să-şi păzească fecioria, închinându-o Mirelui Hristos Dumnezeu.

Însă fără voia sa, părinţii au logodit-o cu un tânăr de bun neam, dar necredincios, anume Valerian, care în toate zilele o împodobea cu haine de mult preţ şi cu podoabe de aur. Iar ea pe dedesubtul hainelor de mult preţ purta o haină aspră de păr, iar în inimă purta pe Hristos şi neîncetat se ruga către Dânsul cu

căldura Duhului; că El, cu judecăţile pe care le ştie, să o păzească curată şi slobodă de legătura nunţii.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sfinţii apostoli Filimon, Arhip, Onisim şi Apfia; Sfânta muceniţă Cecilia

Aceşti Sfinţi apostoli, din cei 70, au fost următori şi ucenici ai Sfântului apostol Pavel, slujind la răspândirea adevăratei credinţe. Sfinţii Filimon, Arhip şi Apfia lucrau în cetatea Colose din Frigia, iar fericitul Onisim la Roma.

Sfântul Arhip este cinstit de Sfântul Pavel cu numele de „împreună oştean cu noi”, precum scrie în Epistola către Filimon, capitolul al 2-lea.

În aceeaşi epistolă, Filimon este zugrăvit ca un fiu duhovnicesc şi prieten adus la credinţă de însuşi apostolul neamurilor.

Sfânta Apfia, soţia lui Filimon, este numită „sora Apfia” datorită vredniciilor ei (Filimon 2).

Sfântul Onisim din sclav ajunge apostol al Domnului şi din răufăcător, frate egal în vrednicie cu fostul său stăpân, Filimon.

Tradiţia Bisericii ne spune că toţi membrii acestei familii de ucenici ai Sfântului Pavel au fost sfinţiţi „episcopi călători” la sfârşitul vieţii marelui apostol, în timp ce „sora Apfia” îşi sfinţea viaţa slujind fraţilor de credinţă în biserica din casa ei.

Toţi aceşti sfinţi au suferit moarte martirică, cei din Colose fiind omorâţi cu pietre din ordinul lui Nero, iar Sfântul Onisim a murit din ordinul lui Domiţian, tăindu-i-se capul.

***

Astăzi Biserica Ortodoxă pomeneşte şi pe Sfânta Cecilia (†232). Aceasta s-a născut la Roma, din părinţi păgâni. Auzind ea de Evanghelia lui Hristos, a hotărât să nu se mărite, ci să se păzească curată, închinându-şi fecioria Domnului.

Părinţii ei însă, împotriva voii sale, au însoţit-o cu un tânăr bun de neam, dar necredincios, pe care-l chema Valerian.

După căsătorie, Sfânta Cecilia l-a înduplecat pe soţul ei să trăiască în curăţie şi primind amândoi botezul din mâinile Sfântului Urban, episcopul Romei, vieţuiau în credinţa cea adevărată.

Valerian l-a convertit la creştinism şi pe fratele său, Tiburtie, care atât de mult se înălţase cu fapta cea bună, încât şi cu îngerii vorbea în toate zilele.

Pentru credinţa lor în Hristos Iisus, din porunca comandantului Maximin li s-au tăiat capetele. Şi văzând Maximin cum sufletele celor doi sunt luate de îngeri, ca nişte odoare, a crezut şi el, şi toată casa lui, în Mântuitorul Iisus Hristos.

Sfânta Cecilia a fost închisă într-o baie înfierbântată timp de trei zile şi pentru că a ieşit de acolo nevătămată i s-a tăiat şi ei capul.

A fost înmormântată în cimitirul Calist din Roma.

Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi Apfia şi cei împreună cu dânşii

Sfinţii apostoli Arhip, Filimon şi Apfia şi cei împreună cu dânşii cu lumina cuvintelor lor dumnezeieşti au întunecat toată lucrarea nedreptăţii celor ce slujeau idolilor şi mărturisind cu tărie pe Hristos ca Dumnezeu Adevărat s-au sălăşluit în cămările cereşti, de unde se roagă pentru sufletele noastre.

Bucuraţi-vă, razele ce aţi împodobit pământul cu strălucirile credinţei adevărate, seceri ale rugăciunii, care aţi tăiat toţi spinii slujirii idoleşti, cărţi luminate ale tainelor dumnezeieşti, stele prea minunate ce împodobiţi tăria Bisericii!

Cu mijlocirile lor, luminează Mântuitorule, inimile noastre, ca să Te mărturisim pe Tine, Soare al dreptăţii Ce sfinţeşti minţile tuturor cu strălucirile gândurilor dumnezeieşti.

Tropar:
Sfinte Filimoane, prea cinstite,
luat-ai cununa dreptăţii,
Căci vrednic ucenic te-ai arătat
Apostolului iubit al Vieţii,
Împreună cu cei ce s-au jertfit
pe acelaşi rug al muceniciei,
Cu Onisim, Arhip şi Apfia
roagă-te să aflăm odihna veşniciei.

Condac:

Pe Apostolul neamurilor aţi urmat
şi cununa răbdării aţi primit,
Ostenitu-v-aţi pe cărarea muceniciei
şi lumina Vieţii v-a umbrit,
Cu îngerii stând acum
şi aducând tămâia rugăciunii,
Nu încetaţi a soli nouă
mântuire şi pace lumii.

Părintele Teofil Părăian - Despre Epistola către Filimon

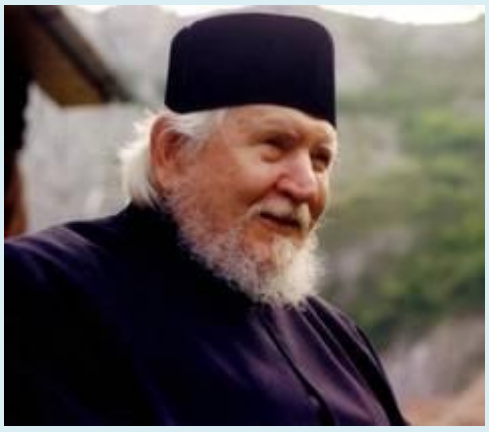

Există în Noul Testament o scriere numită Epistola către Filimon. Eu nu ştiu dacă v-aţi oprit vreodată cu destulă atenţie asupra acestei scrieri. E o scriere scurtă, o epistolă, o scrisoare de două pagini, poate nici de două pagini, nu-mi dau seama bine, scurtă în orice caz.

Scrisoarea aceasta e o scrisoare de recomandare. Cum s-a ajuns la scrisoarea aceasta? Sfântul apostol Pavel era arestat, era închis într-o închisoare, la Roma sau la Cezareea. Cei mai mulţi zic că la Roma. Şi acolo la Roma, în închisoare - să nu precizăm noi ceea ce nu e precizat - alături de Sfântul apostol Pavel se mai găsea un rob fugar, un sclav care a fugit de la stăpânul său. Sfântul apostol Pavel îl cunoştea pe stăpânul fugarului şi ştia că e creştin. Şi că-i creştin cumva prin influenţa Sfântului apostol Pavel.

Lucrurile acestea le deducem din scrisoare, din felul cum e scrisă scrisoarea. Şi acolo l-a câştigat pe Onisim – aşa se numea fugarul acela – pentru credinţa în Hristos. Foarte frumos. Dar Sfântul apostol Pavel, după ce l-a câştigat pentru credinţa în Hristos, l-a îndemnat să se întoarcă la stăpânul lui din Colose, la Filimon şi să-i spună: am greşit, iartă-mă, am să rămân în continuare în casa ta, am fugit, n-am făcut bine, un fel de fiu risipitor care se întoarce la tatăl lui. Acesta era un sclav care trebuia să se întoarcă la stăpânul lui.

Adică Sfântul apostol Pavel – luaţi aminte – n-a zis: bine, acum eşti creştin, poţi să trăieşti oriunde, n-ai nici o obligaţie, ci dimpotrivă, l-a trimis de unde a plecat. De unde a plecat cu necinste, să se pocăiască cu cinste. Dar nu l-a trimis cu mâna goală, ci cu o scrisoare de recomandare. Şi scrisoarea aceasta de recomandare eu v-o pun la inimă şi vă rog să o citiţi şi nu odată, ci de mai multe ori şi să căutaţi să pătrundeţi înţelesurile acestei scrisori, să pătrundeţi sensibilitatea care reiese din scrisoare.

Sfântul apostol Pavel i-a scris lui Onisim aşa, între altele: ***„Sufletele sfinţilor se odihnesc întru tine, frate”*** – sfinţii fiind credincioşii, creştinii. Deci eşti un om care aduci în jurul tău o bucurie, o odihnă. „Sufletele sfinţilor se odihnesc întru tine, frate”, atunci şi pe Onisim acesta pe care ţi-l trimit şi care a devenit sfânt între sfinţi, între creştini, ar trebui să-l odihneşti şi pe el, adică să nu-l mustri că a plecat, să nu-l cerţi, să nu-l pedepseşti, ci să-l primeşti şi să-l odihneşti şi pe el.

Acum urmează ceva frumos, neînchipuit de frumos, ca de la Dumnezeu, nu ca de la oameni. Zice Sfântul apostol Pavel: ***„Ţi-l trimit pe el, chiar inima mea”.*** Ţi-l trimit pe el – ce-ţi trimit? – nu un om din exteriorul meu, ci inima mea. Ori inima mea, ori el, e acelaşi lucru. Şi acum urmează iar ceva frumos: ***„Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine”.***

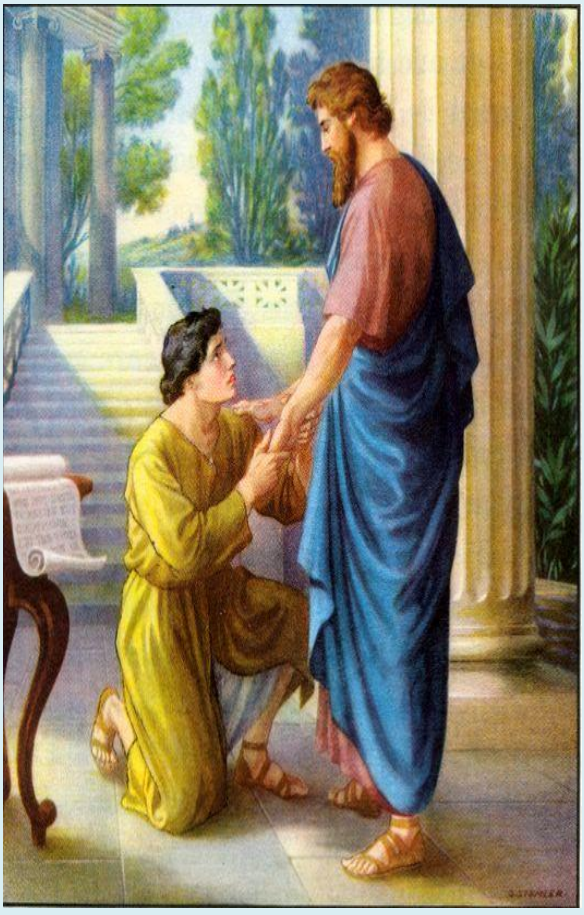

Sfinţii apostoli Filimon şi Onisim

Iubiţi credincioşi, e ceva neînchipuit de frumos şi poate nu-i frumos pentru cineva care citeşte întâi şi poate nu-i aşa de frumos pentru cineva care citeşte la tinereţe, dar pentru cineva care a făcut o experienţă de o viaţă întreagă şi s-a sensibilizat pentru lucruri de felul acesta, e copleşitor de frumos. „Ţi-l trimit pe el, chiar inima mea. Primeşte-l pe el cum m-ai primi pe mine”. E extraordinar!

Icoane

Dionisie din Furna, în Erminia sa (ed. Sophia, Bucureşti, 2000, p. 150), arată că Sfântul apostol Filimon trebuie zugrăvit în chipul unui bătrân, "cu barba împrejur afumată", ţinând în mână un sul înfăşurat, însemnul propovăduirii sale apostolice.

Sfântul apostol Arhip

Sfântul apostol Arhip

Sfinţii apostoli Filimon şi Arhip şi Sfânta muceniţă Cecilia - Icoană sec. XX, Grecia - Colecţia Sinaxar la Sfinţii zilei (icoanele litografiate se găsesc la Catedrala Mitropolitană din Iaşi)

Sf. Ap. FILIMON
Sf. Mc. CECILIA
Sf. Ap. ARHIP
22 noiembrie

22 noiembrie

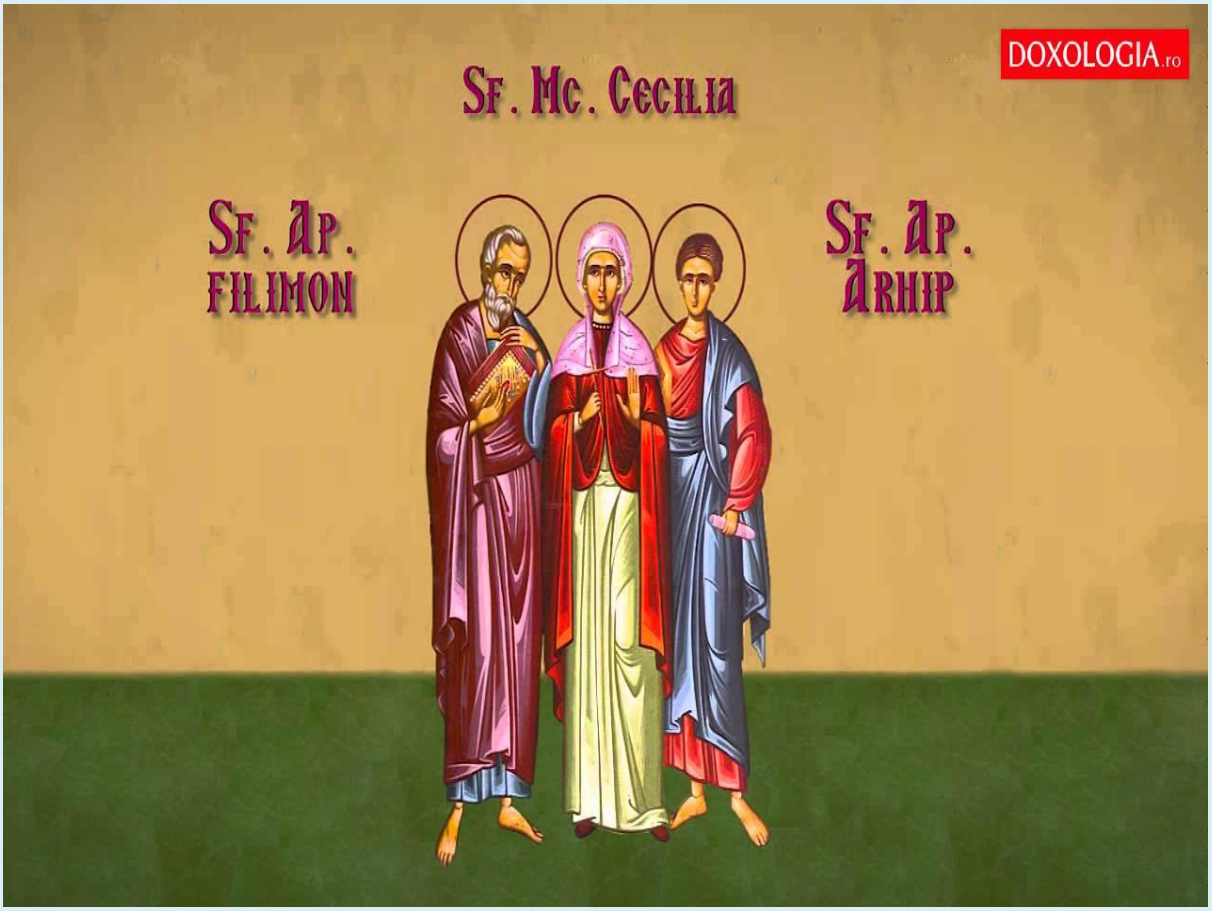
DOXOLOGIA.ro
Sf. Mc. Cecilia
Sf. Ap. Filimon
Sf. Ap. Arhip

Sf. Filimon
Sf. Apfia
Sf. Arhip
Ziarul Lumina

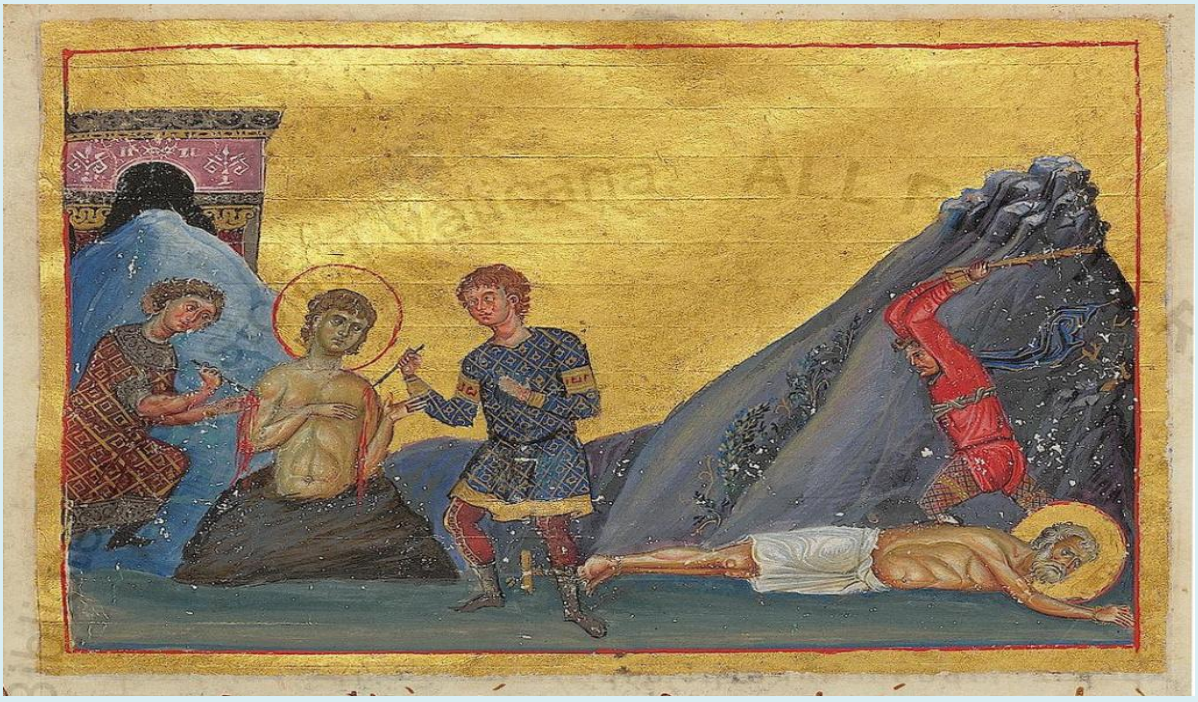

Familii Sfinte

SFÂNTUL APOSTOL ARHIP, FILIMON ȘI SOȚIA SA, APFIA

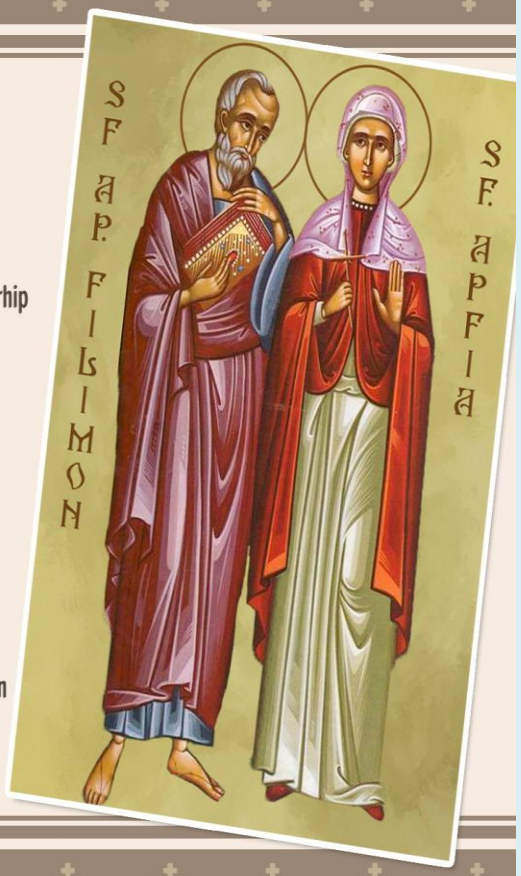

Model sfânt pentru familiile creștine de-a lungul istoriei, Sfinții Filimon, Apfia și Arhip au fost uniți întreaga viața în jurul propovăduirii lui Hristos. Sfântul Filimon a fost convertit și botezat de către Apostolul Pavel în perioada șederii sale îndelungate în biserica Efesului. Filimon și-a pus averea și posesiunile la dispoziția bisericii. Sfintele slube și învățarea cuvântului aveau loc chiar în casa sa. Sfânta Apfia, soția lui Filimon, era ospitalieră, milostivă și iubitoare de săraci. Pe lângă faptul că împreună lucra la propovăduirea cuvântului ea se ocupa și de asistența socială din biserica lor. Sfântul Arhip, fiul lui Filimon, a fost un misionar vrednic și un colaborator apropiat al Sfântului Pavel. Ca și tatăl său, Sfântul Arhip s-a învrednicit de cinstita demnitate a episcopiei. Tot uniți au rămas și în moartea lor mărturisitoare. Întreaga familie a lui Filimon a suferit prigoană și moarte martirică în timpul persecuției inițiate de împăratul Nero pentru că au refuzat să se închine zeiței Artemis Diana.

BASILICA.RO

Troparul Sfinţilor Apostoli Filimon, Arhip şi Onisim şi al celor împreună cu dânşii

22 Noiembrie - Glasul 3

Sfinţilor Apostoli, rugaţi pe Milostivul Dumnezeu
ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Troparul Sfântului Apostol Arhip

19 Februarie - Glasul 3

Apostole Sfinte Arhip, roagă pe Milostivul Dumnezeu,
ca să dăruiască iertare de greseli sufletelor noastre.

Bucuraţi-vă, Sfinţilor apostoli Filimon, Apfia şi Arhip, slujitori ai Domnului!